

Møteinnkalling

Utvalg: Åfjord kommunestyre
Møtested: Åfjord rådhus Kommunestyresalen
Møtedato: 15.10.2015
Tid: 19:00

Forfall meldes til servicetorget som sørger for innkalling av varamedlemmer. Varamedlemmer møter kun ved spesiell innkalling.

Innkalling er sendt til:

Navn	Funksjon	Representerer
Vibeke Stjern	Medlem	ÅF-AP
Wenke Osen Børmark	Medlem	ÅF-AP
Gro Kristiansen	Medlem	ÅF-AP
Bjørn Arne Hosen	Medlem	ÅF-AP
Walter Solberg	Medlem	ÅF-AP
Sten Aaknes	Medlem	ÅF-AP
Lise Grøtting Sørheim	Medlem	ÅF-AP
Faten Farhan	Medlem	ÅF-AP
Ingrid Gauslaa Hårstad	Medlem	ÅF-V
Jon Husdal	Medlem	ÅF-SP
Tone Bårdli	Medlem	ÅF-SP
Hilde Blix	Medlem	ÅF-SP
Roy Jonny Larsen	Medlem	ÅF-SP
Geir Berdahl	Medlem	ÅF-SP
Brit Hoås	Medlem	ÅF-KRF
Liv Marie Hugdal	Medlem	ÅF-KRF
Håkan Berdahl	Medlem	ÅF-H
Else Britt Humstad	Medlem	ÅF-H
Ivar Refsnes	Medlem	ÅF-H
Gunnar Singsaas	Medlem	ÅF-FRP
Halvor Bueng	Medlem	ÅF-FRP

Saksnr	Sakstittel	Lukket
	Saker til behandling:	
PS 57/15	Godkjenning av kommunevalget 2015	
PS 58/15	Valg av formannskap 2015 - 2019	
PS 59/15	Valg av ordfører 2015 - 2019	
PS 60/15	Valg av varaordfører 2015 - 2019	
PS 61/15	Valg av valg nemnd 2015 - 2019	
PS 62/15	Valg av kontrollutvalg 2015 - 2019	
PS 63/15	Valg til Kommunenes Sentralforbund (KS) Sør-Trøndelag	
PS 64/15	Valg av komite for livsløp og komite for kommuneutvikling/LU-nemnd 2015 - 2019	
PS 65/15	Oppnevning av representanter til rådet og styret i Fosen regionråd	
PS 66/15	Valg av representanter til ungdomsrådet	

Vibeke Stjern
ordfører

Saker til behandling:

Saker til behandling:

SAKSFRAMLEGG

<i>Saksnr</i>	<i>Utvalg</i>	<i>Møtedato</i>
57/15	Åfjord kommunestyre	15.10.2015

Saksbehandler: Solgunn Barsleth

GODKJENNING AV KOMMUNEVALGET 2015

Vedlegg

1 Protokoll valgresultat 2015 - kommunevalget

Sakens bakgrunn og innhold:

Det nyvalgte kommunestyret vedtar om valget er gyldig iflg. Valglovens § 13-4. Kommuneloven fastslår at kommunestyret som første sak i det konstituerende møtet skal ta stilling til om valget er gyldig.

Kommunestyret skal kjenne kommunestyrevalget ugyldig hvis det er begått feil som antas å ha hatt innflytelse på fordelingen av mandatene mellom listene og som det ikke er mulig å rette.

Kommunestyret godkjenner valget på bakgrunn av innstilling fra valgstyret. Møtebok for valgstyret er grunnlag for valgstyrets innstilling og kommunestyrets behandling.

Valgstyrets innstilling:

Valgstyret foreslår at kommunestyrevalget 2015 blir godkjent som vedlagte protokoll viser.

Kommunestyre- og fylkestingsvalget 2015

Valgprotokoll for valgstyret - Kommunestyrevalget 2015

Kommune: Åfjord

Fylke: Sør-Trøndelag

År: 2015

A Administrative forhold

A1 Valgstyret

Valgstyrets sekretær: Barsleth Solgunn

E-postadresse: solgunn.barsleth@afjord.kommune.no

Telefon: 72532316

Medlemmer (inkl. møtende varamedlemmer):

Navn	Funksjon
Stjern Vibeke	Leder
Husdal Jon	Nestleder
Hugdall Liv Marie	Medlem
Kristiansen Gro Alida	Medlem
Hosen Bjørn Arne	Medlem
Bårdli Tone	Medlem
Berdahl Håkan	Medlem
Aune Thea	Varamedlem
Sundet Wenche	Varamedlem
Hoås Brit Helen	Varamedlem
Singsaas Gunnar	Varamedlem

A2 Valgtinget

Stemmekretser og tid:

Navn på alle kretsene i kommunen

Krets	Åpningstid søndag	Åpningstid mandag
Tørhaug		13:00 – 18:00
Øvre Norddalen		13:00 – 18:00
Stordalen		13:00 – 18:00
Sørdalen		13:00 – 18:00
Å		10:00 – 20:00
Rånes/Eidem		13:00 – 18:00
Linesøy		13:00 – 18:00
Stokkøy		13:00 – 18:00
Innlandet		13:00 – 18:00

B Foreløpig opptelling av forhåndsstemmer

B1 Behandling av mottatte forhåndsstemmer

B1.1 Totalt mottatte forhåndsstemmer

	Antall stemmegivninger	
	Forkastet	Godkjente
Antall forhåndsstemmegivninger innenriks fra 1. juli til 9. august (tidlig-stemmegivning)	0	8
Antall forhåndsstemmegivninger innenriks fra 10. august	0	341
Antall brevstemmer utenriks	0	0
Antall øvrige forhåndsstemmegivninger utenriks og på Svalbard og Jan Mayen	0	1
Antall i beredskapskonvolutt	0	0
Sum mottatte forhåndsstemmer	0	350
Totalt antall	350	

B1.2 Behandlede forhåndsstemmegivninger

Forkastelser	Innenriks	Utenriks
Velger ikke i manntall §10-1(1) a)(§10-1(1) a)	0	0
Ikke mulig å identifisere velgeren §10-1(1) b)(§10-1(1) b)	0	0
Stemmegivningen ikke avgitt i rett tid §10-1(1) c)(§10-1(1) c)	0	0
Stemmegivningen var ikke levert rett stemmemottaker §10-1(1) d)(§10-1(1) d)	0	0
Noe tyder på at omslagskonvolutten har vært åpnet §10-1(1) e)(§10-1(1) e)	0	0
Velgeren har allerede fått godkjent en stemmegivning §10-1(1) f)(§10-1(1) f)	0	0
Stemmegivningen kom for sent frem §10-1(1) g)(§10-1(1) g)	0	0
Velgeren er ikke innført i manntallet i kommunen § 10-1a (1) a)(§ 10-1a (1) a)	0	0
Velgeren har allerede avgitt godkjent stemmegivning § 10-1a (1) c)(§ 10-1a (1) c)	0	0
Sum forkastede forhåndsstemmegivninger	0	0
Godkjente forhåndsstemmegivninger (skal være lik sum av B2.1.1 og B2.2.1)	350	
Totalt antall forhåndsstemmegivninger	350	

B2 Foreløpig opptelling av forhåndsstemmer

B2.1 Startet senest 4 timer før valglokalene stenger

B2.1.1 Behandlede forhåndsstemmesedler

	Kryss i manntall	Ant. sedler
Godkjente	—	309
Blanke	—	1
Tvilsomme	—	1
Total	311	311

B2.1.2 Partifordelte forhåndsstemmesedler

Parti	Antall
Venstre	17
Senterpartiet	60
Fremskrittspartiet	29
Arbeiderpartiet	138
Kristelig Folkeparti	27
Høyre	38
Totalt antall partifordelte stemmesedler	309

B2.1.3 Merknad

(Årsak til evt. differanse mellom kryss i manntall (B2.1.1) og foreløpig opptelling og evt. andre forhold)

--

B2.2 Opptalt etter at valglokalet stengte (lagt til side og sent innkomne)

B2.2.1 Behandlede forhåndsstemmesedler

	Kryss i manntall	Ant. sedler
Godkjente	—	32
Blanke	—	2
Tvilsomme	—	5
Total	39	39

B2.2.2 Partifordelte forhåndsstemmesedler

Parti	Antall
Venstre	0
Senterpartiet	5
Fremskrittspartiet	1
Arbeiderpartiet	21
Kristelig Folkeparti	5
Høyre	0
Totalt antall partifordelte stemmesedler	32

B2.2.3 Merknad

(Årsak til evt. differanse mellom kryss i manntall (B2.2.1) og foreløpig opptelling og evt. andre forhold)

ok

C Foreløpig opptelling av valgtingsstemmer

C1 Oversikt over stemmegivninger mottatt i alle kretser

Stemme-krets	Sted for foreløpig opptelling	Kryss i manntall		Opptalte stemmer		
		Søndag	Mandag	Stemmesedler i urne	I særskilt omslag	Fremmede
Tørhaug	Hos valgstyret	0	61	61	0	1
Øvre Norddalen	Hos valgstyret	0	30	30	0	0
Stordalen	Hos valgstyret	0	174	174	2	0
Sørdalen	Hos valgstyret	0	47	47	0	0
Å	Hos valgstyret	0	576	576	0	34
Rånes/Eidem	Hos valgstyret	0	119	119	0	2
Linesøy	Hos valgstyret	0	31	31	0	0
Stokkøy	Hos valgstyret	0	110	110	0	1
Innlandet	Hos valgstyret	0	129	129	1	2
Sum		0	1 277	1 277	3	40
Sum		1 277				

C1.1 Merknad

Tørhaug — Valgtingsstemmer ordinære: ok
Øvre Norddalen — Valgtingsstemmer ordinære: ok
Stordalen — Valgtingsstemmer ordinære: Står ikke manntallet
Sørdalen — Valgtingsstemmer ordinære: ok
Å — Valgtingsstemmer ordinære: ok
Rånes/Eidem — Valgtingsstemmer ordinære: ok
Linesøy — Valgtingsstemmer ordinære: ok
Stokkøy — Valgtingsstemmer ordinære: ok
Innlandet — Valgtingsstemmer ordinære: Særskilt står ikke i manntallet

C2 Foreløpig opptelling hos stemmestyrene

Det er ikke foretatt foreløpig opptelling hos stemmestyrene:

C3 Stemmegivninger - Valgting

C3.1 Stemmegivning i særskilt omslag

Godkjente	0
Forkastet	0
Total	0

C3.2 Forkastede stemmegivninger i særskilt omslag

Velger ikke i kommunens manntall §10-2(1) a)(§10-2(1) a)	0
Velger hadde forhåndsstemt/avgitt allerede godkjent stemme §10-2(1) c)	0
Total	0

C3.3 Fremmede stemmegivninger

Godkjente	0
Forkastet	0
Total	0

C3.4 Forkastede Fremmede stemmegivninger

Velger ikke i kommunens manntall §10-2(1) a)(§10-2(1) a)	0
Velger hadde forhåndsstemt/avgitt allerede godkjent stemme §10-2(1) c)	0
Total	0

C4 Foreløpig opptelling hos valgstyret

C4.1 Antall valgtingstemmesedler i urne

	Kryss i manntall	Ant. sedler
Godkjente	—	1 255
Blanke	—	4
Tvilsomme	—	18
Total	1 277	1 277

C4.2 Partifordelte valgtingsstemmesedler i urne

Parti	Antall
Venstre	39
Senterpartiet	345
Fremskrittspartiet	101
Arbeiderpartiet	493
Kristelig Folkeparti	90
Høyre	187
Totalt antall partifordelte stemmesedler	1 255

C4.3 Merknad

(Årsak til evt. differanse mellom kryss i manntall (C4.1) og foreløpig opptelling og evt. andre forhold)

ok

C4.4 Antall stemmesedler i særskilt omslag

	Kryss i manntall	Ant. sedler
Godkjente	—	3
Blanke	—	0
Tvilsomme	—	0
Total	0	3

C4.5 Partifordelte stemmesedler i særskilt omslag

Parti	Antall
Venstre	0
Senterpartiet	2
Fremskrittspartiet	0
Arbeiderpartiet	0
Kristelig Folkeparti	1
Høyre	0
Totalt antall partifordelte stemmesedler	3

C4.6 Merknad

(Årsak til evt. differanse mellom kryss i manntall (C4.4) og foreløpig opptelling og evt. andre forhold)

Velgere står ikke i manntall.

C4.7 Antall Fremmede stemmesedler

	Kryss i manntall	Ant. sedler
Godkjente	—	40
Blanke	—	0
Tvilsomme	—	0
Total	0	40

C4.8 Partifordelte stemmesedler - Fremmede stemmesedler

Parti	Antall
Venstre	2
Senterpartiet	11
Fremskrittspartiet	5
Arbeiderpartiet	13
Kristelig Folkeparti	4
Høyre	5
Totalt antall partifordelte stemmesedler	40

C4.9 Merknad

(Årsak til evt. differanse mellom kryss i manntall (C4.7) og foreløpig opptelling og evt. andre forhold)

ok

D Endelig opptelling

D1 Forhåndsstemmer

D1.1 Opptalte forhåndstemmesedler

Type	Godkjente	Blanke	Forkastet	Total
Opptalt minst fire timer før valglokalet stenger:	310	0	1	311
Opptalt etter at valglokalet stengte (lagt til side og sent innkomne)	33	2	4	39
Total antall opptalte forhåndstemmesedler	343	2	5	350

D1.2 Forkastede stemmesedler

Type forkastelse	Startet senest 4 timer før valglokalene stenger	Opptalt etter stenging
Seddelen manglet off. stempel §10-3(1) a)	0	1
Det fremgår ikke hvilket valg stemmeseddelen gjelder §10-3(1) b) (§10-3	0	0
Det fremgår ikke hvilket parti eller gruppe velgeren har stemt på §10-3(1)	1	0
Partiet eller gruppen stiller ikke liste §10-3(1) d) (§10-3(1) d)	0	3
Totalt antall forkastede stemmesedler	1	4

D1.3 Godkjente stemmesedler fordelt på parti

Parti	Endelig
Venstre	17
Senterpartiet	65
Fremskrittspartiet	31
Arbeiderpartiet	159
Kristelig Folkeparti	33
Høyre	38
Totalt antall partifordelte stemmesedler	343

D1.4 Avvik mellom foreløpig og endelig opptelling

Parti	Foreløpig	Endelig	Avvik
Venstre	17	17	0
Senterpartiet	65	65	0
Fremskrittspartiet	30	31	1
Arbeiderpartiet	159	159	0
Kristelig Folkeparti	32	33	1
Høyre	38	38	0
Totalt antall partifordelte stemmesedler	341	343	2

D1.5 Merknad

(Årsak til evt. differanse mellom foreløpig og endelig opptelling av forhåndsstemmer.)

Hele kommunen — Sent innkomne/lagt til side: ok
Hele kommunen — Forhåndsstemmer ordinære: ok

D2 Valgtingsstemmer

D2.1 Opptalte valgtingstemmesedler

Type	Godkjente	Blanke	Forkastet	Total
Ordinære	1 273	4	0	1 277
Særskilt	3	0	0	3
Fremmede	40	0	0	40
Total antall opptalte valgtingstemmesedler	1 316	4	0	1 320

D2.2 Forkastede valgtingsstemmesedler

Type forkastelse	Ordinære	Særskilt	Fremmede	Total
Seddelen manglet off. stempel §10-3(1) a)	0	0	0	0
Det fremgår ikke hvilket valg stemmeseddelen gjelder §10-3(1) b)(§10-3(1) b)	0	0	0	0
Det fremgår ikke hvilket parti eller gruppe velgeren har stemt på §10-3(1) c) (§10-3(1) c)	0	0	0	0
Partiet eller gruppen stiller ikke liste §10-3(1) d)(§10-3(1) d)	0	0	0	0
Totalt forkastede stemmesedler	0	0	0	0

D2.3 Godkjente stemmesedler fordelt på parti

Parti	Endelig
Venstre	42
Senterpartiet	364
Fremskrittspartiet	109
Arbeiderpartiet	508
Kristelig Folkeparti	98
Høyre	195
Totalt antall partifordelte stemmesedler	1 316

D2.4 Avvik mellom foreløpig og endelig opptelling

Parti	Foreløpig	Endelig	Avvik
Venstre	41	42	1
Senterpartiet	358	364	6
Fremskrittspartiet	106	109	3
Arbeiderpartiet	506	508	2
Kristelig Folkeparti	95	98	3
Høyre	192	195	3
Totalt antall partifordelte stemmesedler	1 298	1 316	18

D2.5 Merknad

(Årsak til evt. differanse mellom foreløpig og endelig opptelling av valgtingsstemmer)

Hele kommunen — Fremmedstemmer: ok
--

D3 Total oversikt

Parti	Forhånd	Valgting	Total
Venstre	17	42	59
Senterpartiet	65	364	429
Fremskrittspartiet	31	109	140
Arbeiderpartiet	159	508	667
Kristelig Folkeparti	33	98	131
Høyre	38	195	233
Totalt antall partifordelte stemmesedler	343	1 316	1 659

E Valgoppgjør ved kommunestyrevalget

E1 Mandatfordeling

E1.1 Beregning av listestemmetall og antall mandater til listene

Venstre		
Antall stemmesedler x antall kst.repr.= 59 x 21		1239
Slengere:	Mottatt:	79
	Avgitt:	20
Listestemmetall:		1298
1. div	1.4	927,142857
2. div	3.0	432,666667
3. div	5.0	259,600000
4. div	7.0	185,428571
5. div	9.0	144,222222
6. div	11.0	118,000000
7. div	13.0	99,846154
8. div	15.0	86,533333
9. div	17.0	76,352941
10. div	19.0	68,315789
11. div	21.0	61,809524
12. div	23.0	56,434783
13. div	25.0	51,920000
14. div	27.0	48,074074
15. div	29.0	44,758621

Senterpartiet		
Antall stemmesedler x antall kst.repr.= 429 x 21		9009
Slengere:	Mottatt:	80
	Avgitt:	92
Listestemmetall:		8997
1. div	1.4	6 426,428571
2. div	3.0	2 999,000000
3. div	5.0	1 799,400000
4. div	7.0	1 285,285714
5. div	9.0	999,666667
6. div	11.0	817,909091
7. div	13.0	692,076923
8. div	15.0	599,800000
9. div	17.0	529,235294
10. div	19.0	473,526316
11. div	21.0	428,428571
12. div	23.0	391,173913
13. div	25.0	359,880000
14. div	27.0	333,222222

15. div	29.0	310,241379
16. div	31.0	290,225806
17. div	33.0	272,636364
18. div	35.0	257,057143
19. div	37.0	243,162162
20. div	39.0	230,692308
21. div	41.0	219,439024
22. div	43.0	209,232558
23. div	45.0	199,933333
24. div	47.0	191,425532
25. div	49.0	183,612245

Fremskrittspartiet		
Antall stemmesedler x antall kst.repr.= 140 x 21		2940
Slengere:	Mottatt:	40
	Avgitt:	23
Listestemmetall:		2957
1. div	1.4	2 112,142857
2. div	3.0	985,666667
3. div	5.0	591,400000
4. div	7.0	422,428571
5. div	9.0	328,555556
6. div	11.0	268,818182
7. div	13.0	227,461538
8. div	15.0	197,133333
9. div	17.0	173,941176
10. div	19.0	155,631579
11. div	21.0	140,809524
12. div	23.0	128,565217
13. div	25.0	118,280000
14. div	27.0	109,518519
15. div	29.0	101,965517
16. div	31.0	95,387097
17. div	33.0	89,606061
18. div	35.0	84,485714

Arbeiderpartiet		
Antall stemmesedler x antall kst.repr.= 667 x 21		14007
Slengere:	Mottatt:	107
	Avgitt:	155
Listestemmetall:		13959
1. div	1.4	9 970,714286
2. div	3.0	4 653,000000

3. div	5.0	2 791,800000
4. div	7.0	1 994,142857
5. div	9.0	1 551,000000
6. div	11.0	1 269,000000
7. div	13.0	1 073,769231
8. div	15.0	930,600000
9. div	17.0	821,117647
10. div	19.0	734,684211
11. div	21.0	664,714286
12. div	23.0	606,913043
13. div	25.0	558,360000
14. div	27.0	517,000000
15. div	29.0	481,344828
16. div	31.0	450,290323
17. div	33.0	423,000000
18. div	35.0	398,828571
19. div	37.0	377,270270
20. div	39.0	357,923077

Kristelig Folkeparti		
Antall stemmesedler x antall kst.repr.= 131 x 21		2751
Slengere:	Mottatt:	29
	Avgitt:	43
Listestemmetall:		2737
1. div	1.4	1 955,000000
2. div	3.0	912,333333
3. div	5.0	547,400000
4. div	7.0	391,000000
5. div	9.0	304,111111
6. div	11.0	248,818182
7. div	13.0	210,538462
8. div	15.0	182,466667
9. div	17.0	161,000000
10. div	19.0	144,052632

Høyre		
Antall stemmesedler x antall kst.repr.= 233 x 21		4893
Slengere:	Mottatt:	49
	Avgitt:	51
Listestemmetall:		4891
1. div	1.4	3 493,571429
2. div	3.0	1 630,333333
3. div	5.0	978,200000

4. div	7.0	698,714286
5. div	9.0	543,444444
6. div	11.0	444,636364
7. div	13.0	376,230769
8. div	15.0	326,066667
9. div	17.0	287,705882
10. div	19.0	257,421053
11. div	21.0	232,904762
12. div	23.0	212,652174
13. div	25.0	195,640000
14. div	27.0	181,148148
15. div	29.0	168,655172
16. div	31.0	157,774194
17. div	33.0	148,212121
18. div	35.0	139,742857
19. div	37.0	132,189189
20. div	39.0	125,410256
21. div	41.0	119,292683
22. div	43.0	113,744186
23. div	45.0	108,688889

Mandatene ble fordelt som følger:

Mandat nr.:	Parti:	Kvotient:
1	Arbeiderpartiet	9 970,714286
2	Senterpartiet	6 426,428571
3	Arbeiderpartiet	4 653,000000
4	Høyre	3 493,571429
5	Senterpartiet	2 999,000000
6	Arbeiderpartiet	2 791,800000
7	Fremskrittspartiet	2 112,142857
8	Arbeiderpartiet	1 994,142857
9	Kristelig Folkeparti	1 955,000000
10	Senterpartiet	1 799,400000
11	Høyre	1 630,333333
12	Arbeiderpartiet	1 551,000000
13	Senterpartiet	1 285,285714
14	Arbeiderpartiet	1 269,000000
15	Arbeiderpartiet	1 073,769231
16	Senterpartiet	999,666667
17	Fremskrittspartiet	985,666667
18	Høyre	978,200000
19	Arbeiderpartiet	930,600000
20	Venstre	927,142857
21	Kristelig Folkeparti	912,333333

E2 Kandidatkåring

E2.1 Beregning av stemmetillegg og personstemmer

Valglistens navn: Venstre						
Antall stemmesedler: 59						
Stemmetillegg på 25%						
Nr.:	Representantens navn:	Stemmetillegg:	Personstemmer:	Slenger:	Totalt antall stemmetillegg og personstemmer:	Ny rangering:
1	Ingrid Gauslaa Hårstad **	14,75	25,00	30,00	69,75	1
2	Gunnar Hallberg Pettersen *	0,00	15,00	8,00	23,00	2
6	Torild Langklopp *	0,00	6,00	9,00	15,00	3
8	Else Dahl Koren Nesheim *	0,00	6,00	9,00	15,00	4
3	Gunn Steinsheim *	0,00	7,00	7,00	14,00	5
4	Marianne Gabrielsen	0,00	7,00	2,00	9,00	6
5	Knut Øverland Steinsheim	0,00	2,00	4,00	6,00	7
14	Helge Norvall Årbogen	0,00	1,00	5,00	6,00	8
15	Einar Roald Frønes	0,00	1,00	3,00	4,00	9
12	Bergljot Karin Frønes	0,00	3,00	0,00	3,00	10
7	Odd Egil Bratland	0,00	1,00	1,00	2,00	11
10	Ella Larsen	0,00	1,00	1,00	2,00	12
9	Per Jordhøy	0,00	1,00	0,00	1,00	13
11	Roald Rødsjø	0,00	1,00	0,00	1,00	14
13	Ove Svendsen	0,00	0,00	0,00	0,00	15

Valglistens navn: Senterpartiet						
Antall stemmesedler: 429						
Stemmetillegg på 25%						
Nr.:	Representantens navn:	Stemmetillegg:	Personstemmer:	Slenger:	Totalt antall stemmetillegg og personstemmer:	Ny rangering:
1	Jon Husdal **	107,25	91,00	18,00	216,25	1
2	Tone Bårdli **	107,25	87,00	17,00	211,25	2
7	Roy Jonny Larsen **	0,00	63,00	7,00	70,00	3
25	Geir Berdahl **	0,00	50,00	7,00	57,00	4
6	Hilde Blix **	0,00	46,00	7,00	53,00	5
3	Frank Arne Andreassen *	0,00	48,00	3,00	51,00	6
10	Gøril Nittermark Husdal *	0,00	32,00	0,00	32,00	7

Nr.:	Representantens navn:	Stemmetillegg:	Personstemmer:	Slenger:	Totalt antall stemmetillegg og personstemmer:	Ny rangering:
18	Berit Gundersen *	0,00	25,00	0,00	25,00	8
5	Chris Samson Aaknes *	0,00	22,00	2,00	24,00	9
11	Stein Arne Vold *	0,00	23,00	1,00	24,00	10
4	Eirin Østerås *	0,00	16,00	4,00	20,00	11
17	Kåre Norvald Gotvassli *	0,00	15,00	0,00	15,00	12
21	Knut Moen *	0,00	8,00	6,00	14,00	13
8	Konny Anita Herfjord	0,00	10,00	3,00	13,00	14
12	Anne Kristin Viken	0,00	12,00	0,00	12,00	15
9	Johan Ludvig Frønes	0,00	9,00	2,00	11,00	16
13	Jan Henrik Hammer	0,00	11,00	0,00	11,00	17
16	Ingrid Bårdli Viken	0,00	10,00	0,00	10,00	18
23	Per Ivar Bøe	0,00	6,00	2,00	8,00	19
19	Tor Egil Berdal	0,00	7,00	0,00	7,00	20
20	Anne Merete Hansen Lines	0,00	6,00	1,00	7,00	21
24	Nella Lovise Bugge	0,00	7,00	0,00	7,00	22
14	Hanne-Silje Lunde Herfjord	0,00	5,00	0,00	5,00	23
15	Ole Håvard Aune	0,00	2,00	0,00	2,00	24
22	Stine Larsen	0,00	0,00	0,00	0,00	25

Valglistens navn: Fremskrittspartiet						
Antall stemmesedler: 140						
Stemmetillegg på 25%						
Nr.:	Representantens navn:	Stemmetillegg:	Personstemmer:	Slenger:	Totalt antall stemmetillegg og personstemmer:	Ny rangering:
1	Gunnar Singsaas **	35,00	44,00	25,00	104,00	1
2	Halvor Bueng **	35,00	19,00	3,00	57,00	2
3	Ingrid Mørreaunet *	35,00	12,00	3,00	50,00	3
4	Vidar Sydskjør *	35,00	10,00	1,00	46,00	4
7	Kim Odd Bugten *	0,00	5,00	2,00	7,00	5
15	Harald Skjalg Svenning *	0,00	5,00	2,00	7,00	6
5	Kjell Johan Skevik *	0,00	5,00	0,00	5,00	7
13	Tore Tårnesvik	0,00	3,00	1,00	4,00	8
9	Torunn Mørreaunet	0,00	3,00	0,00	3,00	9
10	Bjørn Ivar Nordtømme	0,00	2,00	1,00	3,00	10

Nr.:	Representantens navn:	Stemmetillegg:	Personstemmer:	Slenger:	Totalt antall stemmetillegg og personstemmer:	Ny rangering:
14	Roy Inge Selbekk	0,00	3,00	0,00	3,00	11
6	Marita Skevik	0,00	2,00	0,00	2,00	12
16	Arne Halvdan Halsauet	0,00	0,00	2,00	2,00	13
8	Håvar By	0,00	1,00	0,00	1,00	14
12	Mats By	0,00	1,00	0,00	1,00	15
18	Eivind Mørreaunet	0,00	1,00	0,00	1,00	16
11	Olav Gjessing	0,00	0,00	0,00	0,00	17
17	Anne Marit Kvernstad Singsaas	0,00	0,00	0,00	0,00	18

Valglistens navn: Arbeiderpartiet						
Antall stemmesedler: 667						
Stemmetillegg på 25%						
Nr.:	Representantens navn:	Stemmetillegg:	Personstemmer:	Slenger:	Totalt antall stemmetillegg og personstemmer:	Ny rangering:
1	Vibeke Stjern **	166,75	275,00	66,00	507,75	1
3	Gro Alida Kristiansen **	166,75	82,00	9,00	257,75	2
2	Bjørn Arne Hosen **	166,75	44,00	3,00	213,75	3
8	Walter Solberg **	0,00	54,00	8,00	62,00	4
7	Faten Farhan **	0,00	43,00	2,00	45,00	5
9	Wenke Osen Børmark **	0,00	37,00	3,00	40,00	6
6	Sten Morten Aaknes **	0,00	36,00	3,00	39,00	7
15	Lise Grøtting Sørheim **	0,00	31,00	1,00	32,00	8
17	Reidun Susanne Dypaune Momyr *	0,00	27,00	2,00	29,00	9
13	Eva Berdal Nygård *	0,00	27,00	0,00	27,00	10
4	Hartly Petter Thun *	0,00	23,00	3,00	26,00	11
12	Arne Petter Selnes *	0,00	22,00	4,00	26,00	12
5	Anne-Lise Haugdahl Humstad *	0,00	24,00	1,00	25,00	13
11	Audny Johanne Valleraunet *	0,00	23,00	1,00	24,00	14
18	Karl Malvin Sydsjør *	0,00	12,00	0,00	12,00	15
19	Roar Morten Morkemo *	0,00	9,00	1,00	10,00	16
20	Arne Nervik *	0,00	10,00	0,00	10,00	17
10	Erlend Aune *	0,00	9,00	0,00	9,00	18
14	Egil Oskar Jensen *	0,00	9,00	0,00	9,00	19
16	Ingar Arnold Valleraunet	0,00	8,00	0,00	8,00	20

Valglistens navn: Kristelig Folkeparti						
Antall stemmesedler: 131						
Stemmetillegg på 25%						
Nr.:	Representantens navn:	Stemmetillegg:	Personstemmer:	Slenger:	Totalt antall stemmetillegg og personstemmer:	Ny rangering:
1	Liv Marie Hugdal **	32,75	44,00	15,00	91,75	1
2	Brit Helen Hoås **	0,00	44,00	6,00	50,00	2
4	Nina Edvardsen *	0,00	13,00	2,00	15,00	3
5	Arne Amundal *	0,00	12,00	1,00	13,00	4
6	Iren Løberg Gilde *	0,00	12,00	1,00	13,00	5
3	Bjørnar Hugdal *	0,00	12,00	0,00	12,00	6
8	Nordis Hagalid Hårstad *	0,00	7,00	3,00	10,00	7
7	Anna Johanne Skansen Rønne	0,00	5,00	1,00	6,00	8
9	Elsa Bolme	0,00	5,00	0,00	5,00	9
10	Arvid Olai Skansen	0,00	1,00	0,00	1,00	10

Valglistens navn: Høyre						
Antall stemmesedler: 233						
Stemmetillegg på 25%						
Nr.:	Representantens navn:	Stemmetillegg:	Personstemmer:	Slenger:	Totalt antall stemmetillegg og personstemmer:	Ny rangering:
1	Håkan Berdahl **	58,25	68,00	14,00	140,25	1
2	Else Britt Humstad **	58,25	12,00	3,00	73,25	2
13	Ivar Refsnes **	0,00	21,00	8,00	29,00	3
7	Lars Arne Lien *	0,00	22,00	5,00	27,00	4
4	Anne Iren Rånes Lian *	0,00	24,00	1,00	25,00	5
10	Tore Crister Løkke *	0,00	18,00	5,00	23,00	6
3	Tommy Nilsen *	0,00	15,00	2,00	17,00	7
5	Frode Rånes *	0,00	15,00	1,00	16,00	8
14	Sissel Johanne Rånes Braseth *	0,00	15,00	0,00	15,00	9
12	Per Kolbjørn Hårstad	0,00	10,00	4,00	14,00	10
23	Einar Lian	0,00	11,00	1,00	12,00	11
6	Marit Refsnes	0,00	11,00	0,00	11,00	12
8	Ingjerd Braseth Løhr	0,00	11,00	0,00	11,00	13

Nr.:	Representantens navn:	Stemmetillegg:	Personstemmer:	Slenger:	Totalt antall stemmetillegg og personstemmer:	Ny rangering:
9	Odd Harsvik	0,00	8,00	3,00	11,00	14
16	Roar Harbak	0,00	9,00	1,00	10,00	15
15	Øyvind Kne	0,00	5,00	0,00	5,00	16
22	Odd Bugten	0,00	4,00	1,00	5,00	17
11	Torun Kristin Skånøy Forfod	0,00	4,00	0,00	4,00	18
21	Geir Tore Stjern Adsen	0,00	3,00	0,00	3,00	19
17	Per-Eivind Wilmann	0,00	2,00	0,00	2,00	20
19	Amund Håstad	0,00	2,00	0,00	2,00	21
18	Karin Johanne Løvstrand- Nilsen	0,00	1,00	0,00	1,00	22
20	Anne Helene Berdahl	0,00	1,00	0,00	1,00	23

E2.2 Valgte representanter og vararepresentanter

Valglistens navn: Venstre		
Nr.:	Representantens navn:	Fødselsår:
1	Ingrid Gauslaa Hårstad **	1972
2	Gunnar Hallberg Petterson *	1946
3	Torild Langklopp *	1975
4	Else Dahl Koren Nesheim *	1949
5	Gunn Steinsheim *	1988
6	Marianne Gabrielsen	1975
7	Knut Øverland Steinsheim	1961
8	Helge Norvall Årbogen	1949
9	Einar Roald Frønes	1947
10	Bergljot Karin Frønes	1954
11	Odd Egil Bratland	1953
12	Ella Larsen	1961
13	Per Jordhøy	1950
14	Roald Rødsjø	1951
15	Ove Svendsen	1955

Valglistens navn: Senterpartiet		
Nr.:	Representantens navn:	Fødselsår:
1	Jon Husdal **	1960
2	Tone Bårdli **	1968
3	Roy Jonny Larsen **	1962
4	Geir Berdahl **	1977
5	Hilde Blix **	1972
6	Frank Arne Andreassen *	1968
7	Gøril Nittermark Husdal *	1984
8	Berit Gundersen *	1991
9	Chris Samson Aaknes *	1988
10	Stein Arne Vold *	1978
11	Eirin Østerås *	1989
12	Kåre Norvald Gotvassli *	1946
13	Knut Moen *	1960
14	Konny Anita Herfjord	1964
15	Anne Kristin Viken	1968
16	Johan Ludvig Frønes	1949

Nr.:	Representantens navn:	Fødselsår:
17	Jan Henrik Hammer	1969
18	Ingrid Bårdli Viken	1996
19	Per Ivar Bøe	1976
20	Tor Egil Berdal	1969
21	Anne Merete Hansen Lines	1975
22	Nella Lovise Bugge	1953
23	Hanne-Silje Lunde Herfjord	1975
24	Ole Håvard Aune	1981
25	Stine Larsen	1988

Valglistens navn: Fremskrittspartiet		
Nr.:	Representantens navn:	Fødselsår:
1	Gunnar Singsaas **	1977
2	Halvor Bueng **	1980
3	Ingrid Mørreaunet *	1992
4	Vidar Sydskjør *	1975
5	Kim Odd Bugten *	1977
6	Harald Skjalg Svenning *	1937
7	Kjell Johan Skevik *	1978
8	Tore Tårnesvik	1959
9	Torunn Mørreaunet	1986
10	Bjørn Ivar Nordtømme	1980
11	Roy Inge Selbekk	1996
12	Marita Skevik	1975
13	Arne Halvdan Halsauet	1939
14	Håvar By	1979
15	Mats By	1994
16	Eivind Mørreaunet	1983
17	Olav Gjessing	1952
18	Anne Marit Kvernstad Singsaas	1982

Valglistens navn: Arbeiderpartiet		
Nr.:	Representantens navn:	Fødselsår:
1	Vibeke Stjern **	1972
2	Gro Alida Kristiansen **	1971
3	Bjørn Arne Hosen **	1966
4	Walter Solberg **	1953

Nr.:	Representantens navn:	Fødselsår:
5	Faten Farhan **	1981
6	Wenke Osen Børmark **	1977
7	Sten Morten Aaknes **	1966
8	Lise Grøtting Sørheim **	1964
9	Reidun Susanne Dypaune Momyr *	1979
10	Eva Berdal Nygård *	1972
11	Hartly Petter Thun *	1950
12	Arne Petter Selnes *	1950
13	Anne-Lise Haugdahl Humstad *	1990
14	Audny Johanne Valleraunet *	1940
15	Karl Malvin Sydskjør *	1950
16	Roar Morten Morkemo *	1969
17	Arne Nervik *	1963
18	Erlend Aune *	1985
19	Egil Oskar Jensen *	1959
20	Ingar Arnold Valleraunet	1962

Valglistens navn: Kristelig Folkeparti

Nr.:	Representantens navn:	Fødselsår:
1	Liv Marie Hugdal **	1962
2	Brit Helen Hoås **	1962
3	Nina Edvardsen *	1976
4	Arne Amundal *	1953
5	Iren Løberg Gilde *	1970
6	Bjørnar Hugdal *	1993
7	Nordis Hagalid Hårstad *	1964
8	Anna Johanne Skansen Rønne	1945
9	Elsa Bolme	1944
10	Arvid Olai Skansen	1938

Valglistens navn: Høyre

Nr.:	Representantens navn:	Fødselsår:
1	Håkan Berdahl **	1954
2	Else Britt Humstad **	1964
3	Ivar Refsnes **	1974
4	Lars Arne Lien *	1974
5	Anne Iren Rånes Lian *	1978

Nr.:	Representantens navn:	Fødselsår:
6	Tore Crister Løkke *	1990
7	Tommy Nilsen *	1959
8	Frode Rånes *	1977
9	Sissel Johanne Rånes Braseth *	1977
10	Per Kolbjørn Hårstad	1968
11	Einar Lian	1952
12	Marit Refsnes	1949
13	Ingjerd Braseth Löhr	1971
14	Odd Harsvik	1945
15	Roar Harbak	1984
16	Øyvind Kne	1966
17	Odd Bugten	1944
18	Torun Kristin Skånøy Forfod	1961
19	Geir Tore Stjern Adsen	1963
20	Per-Eivind Wilmann	1973
21	Amund Hårstad	1982
22	Karin Johanne Løvstrand-Nilsen	1968
23	Anne Helene Berdahl	1948

Underskrifter:

Dato:

Leder:

Øvrige medlemmer:

SAKSFRAMLEGG

<i>Saksnr</i>	<i>Utvalg</i>	<i>Møtedato</i>
58/15	Åfjord kommunestyre	15.10.2015

Saksbehandler: Solgunn Barsleth

VALG AV FORMANNSKAP 2015 - 2019**Vedlegg**

- 1 Rundskriv H-12/15 Valg av formannskap/fylkesutval, ordfører/fylkesordfører, varaordfører m.m.

Sakens bakgrunn og innhold:

Dei nyvalde kommunestyra og fylkestinga skal kome saman til konstituerande møte innan utgangen av oktober.

Som første sak skal kommunestyret avgjere om kommunestyrevalet er gyldig. Har kommunen halde direkte val til kommunedelsutval, avgjer kommunestyret om dette er gyldig før ein gjer andre val.

Kommunestyret *skal* velje;

- ☐ formannskap,
- ☐ ordfører og varaordfører
- ☐ kontrollutval

i det konstituerande møtet.

Val skal haldast som forholdstalsval dersom ein medlem av kommunestyret/fylkestinget krev det, og elles som avtaleval, jf. kommunelova § 8 nr. 2 og § 35 nr. 4. Dei nærare reglane om gjennomføringa av vala finn ein i kommunelova §§ 36 – 37 og § 38a.

Forslag til vedtak:

DET KONGELEGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Rundskriv

Kommuner
Fylkeskommuner
Fylkesmenn

Nr.	Vår ref	Dato
H-12/15	15/2262 - 1	29.06.2015

Val av formannskap/fylkesutval, ordfører/fylkesordfører, varaordfører m.m.

INNLEIING

Kommunar og fylkeskommunar skal i haust velje ei rekkje organ.

Kommunelova § 17 omhandlar det første møtet – det konstituerande møtet - i dei nyvalde kommunestyre og fylkesting. Nokre val skal haldast i dette møtet. Andre kan haldast i dette møtet.

Departementet vil i dette rundskrivet orientere om dei lovreglane som gjeld for val av folkevalde organ.

I kapittel 1 er innhaldet i kommuneloven § 17 nærare omtala. Val av formannskap og fylkesutval og reglane om framgangsmåten ved valet blir omtala i kapittel 2. I kapittel 3 blir reglane for val av (eventuelt) kommuneråd og fylkesråd omtala, saman med reglane om utpeiking av leiar og medlemmer av rådet. Kapittel 4 tar for seg val av ordfører eller fylkesordfører og va-raordfører. I kapittel 5 blir omtala val av kontrollutval. Kapittel 6 omtalar reglane for val av andre folkevalde organ. Kapittel 7 gjeld val av komitear på kommunalt og fylkeskommunalt nivå. I kapittel 8 vert reglane i kommunelova § 80 a om val av styre for kommunale og fylkeskommunale aksjeselskap omtala. I dette kapitlet vert òg reglane om inhabilitet for styremedlemmer omtala. Kapittel 9 omhandlar spørsmålet om kva for verknader det får når eit vedtak er gjort av eit organ som ikkje er samansett i samsvar med reglane om kjønnskvotering i kommunelova. Kapittel 10 innheld ei orientering om reglane i kommunelova som gjeld møteoffentlegheit. I kapittel 11 vert omtala føresegnene og

delegeringsreglement og innstillingsrett. Kapittel 12 gir ei orientering om prosedyrene rundt val og konstituering av nytt kommunestyre ved samanslåing av kommunar.

Val skal haldast som forholdstalsval dersom ein medlem av kommunestyret/fylkestinget krev det, og elles som avtaleval, jf. kommunelova § 8 nr. 2 og § 35 nr. 4. Dei nærare reglane om gjennomføringa av vala finn ein i kommunelova §§ 36 – 37 og § 38a.

Som vedlegg 1 i rundskrivet er det tatt inn kopi av dei føresegnene i kommunelova som gjeld val av folkevalde organ, saman med føresegnene om møteoffentlegheit og andre viktige føresegner i kommunelova.

I vedlegg 2 er det tatt inn døme på valoppgjer ved forholdstalsval.

Med helsing

Siri Halvorsen (e.f.)
avdelingsdirektør

Steinar Dalbakk
rådgjevar

INNHALD

Kapitel	Tittel	Side
<i>1</i>	<i>Nærare om det konstituerande møtet</i>	<i>5</i>
<i>2</i>	<i>Val av formannskap/fylkesutval</i>	<i>6</i>
<i>2.1</i>	<i>Aktuelle lovreglar</i>	<i>6</i>
<i>2.2</i>	<i>Valtidspunkt</i>	<i>6</i>
<i>2.3</i>	<i>Kven er valbare?</i>	<i>6</i>
<i>2.4</i>	<i>Kven kan krevje seg fritatt?</i>	<i>6</i>
<i>2.5</i>	<i>Forholdstalsval</i>	<i>6</i>
<i>2.6</i>	<i>Avtaleval</i>	<i>9</i>
<i>2.7</i>	<i>Opprykk og nyval</i>	<i>12</i>
<i>2.8</i>	<i>Retting av feil ved valet</i>	<i>13</i>
<i>2.9</i>	<i>Kva skjer dersom ein medlem/varamedlem melder seg ut av det partiet han/ho er vald for?</i>	<i>14</i>
<i>3</i>	<i>Parlamentarisme. Val av kommuneråd og fylkesråd. Utpeiking av kommunerådsleiar/fylkerådsleiar og medlemmer av rådet</i>	<i>15</i>
<i>3.1</i>	<i>Aktuelle lovreglar</i>	<i>15</i>
<i>3.2</i>	<i>Val av kommuneråd/fylkesråd</i>	<i>15</i>
<i>3.2.1</i>	<i>Valtidspunkt</i>	<i>15</i>
<i>3.2.2</i>	<i>Kven er valbare?</i>	<i>15</i>
<i>3.2.3</i>	<i>Kven kan krevje seg fritatt?</i>	<i>16</i>
<i>3.2.4</i>	<i>Kven er utelukka?</i>	<i>16</i>
<i>3.2.5</i>	<i>Fleirtalsval</i>	<i>16</i>
<i>3.2.6</i>	<i>Skifte av råd i valperioden</i>	<i>17</i>
<i>3.2.7</i>	<i>Uttreden frå andre verv medan ein er medlem av rådet</i>	<i>17</i>
<i>3.2.8</i>	<i>Retting av feil ved valet</i>	<i>17</i>
<i>3.3</i>	<i>Utpeiking av kommunerådsleiar/fylkesrådsleiar og medlemmer av rådet</i>	<i>17</i>
<i>4</i>	<i>Val av ordførar/fylkesordførar og varaordførar</i>	<i>19</i>
<i>4.1</i>	<i>Aktuelle lovreglar</i>	<i>19</i>
<i>4.2</i>	<i>Valperiode</i>	<i>19</i>
<i>4.3</i>	<i>Kven er valbare?</i>	<i>19</i>
<i>4.4</i>	<i>Kven kan krevje seg fritatt?</i>	<i>19</i>
<i>4.5</i>	<i>Framgangsmåten ved valet</i>	<i>19</i>
<i>4.6</i>	<i>Retting av feil ved valet</i>	<i>20</i>
<i>5</i>	<i>Val av kontrollutval</i>	<i>21</i>
<i>5.1</i>	<i>Aktuelle lovreglar</i>	<i>21</i>
<i>5.2</i>	<i>Valtidspunkt</i>	<i>21</i>
<i>5.3</i>	<i>Kven er utelukka?</i>	<i>22</i>
<i>5.4</i>	<i>Kan eit fleirtal i kommunestyret/fylkestinget fastsetje kven som skal vere mindretalet sin representant i utvalet?</i>	<i>22</i>
<i>5.5</i>	<i>Opne møte i kontrollutvalet</i>	<i>23</i>

6	<i>Val av faste utval m.m.</i>	25
6.1	<i>Aktuelle lovreglar</i>	25
6.2	<i>Valtidspunkt</i>	26
6.3	<i>Valperiode</i>	26
6.4	<i>Kven er valbare?</i>	26
6.5	<i>Kven er utelukka?</i>	27
6.6	<i>Kven kan krevje seg fritatt?</i>	29
6.7	<i>Framgangsmåten ved valet</i>	29
6.8	<i>Suppleringsval</i>	30
6.9	<i>Retting av feil ved valet</i>	30
7	<i>Komitear på kommunalt og fylkeskommunalt nivå</i>	31
7.1	<i>Kommunestyrekomitear og fylkestingskomitear</i>	31
7.2	<i>Ad-hoc komitear</i>	32
8	<i>Val av styre for kommunalt/fylkeskommunalt åtte aksjeselskap</i>	33
8.1	<i>Valreglane</i>	33
8.2	<i>Om inhabilitet for styremedlemmer</i>	33
9	<i>Verknader av at eit organ som ikkje er samansett i samsvar med reglane om kjønnskvolterong treffer vedtak</i>	35
10	<i>Møteoffentlegheit i folkevalde organ</i>	36
10.1	<i>Innleiing</i>	36
10.2	<i>Hovudinnhaldet i lovreglane</i>	36
10.3	<i>Møteprinsippet (§ 30 nr. 1)</i>	36
10.4	<i>Prinsippet om møteoffentlegheit (§ 31 nr. 1)</i>	37
10.5	<i>Teieplikt som lukkingssgrunnlag (§ 31 nr. 2)</i>	37
10.6	<i>Personalsaker som lukkingssgrunnlag (§ 31 nr. 3)</i>	37
10.7	<i>Personvern som lukkingssgrunnlag (§ 31 nr. 4)</i>	37
10.8	<i>Tungtvegande offentleg interesser som lukkingssgrunnlag (§ 31 nr. 5)</i>	37
10.9	<i>Prosedyrereglar mv.</i>	38
11	<i>Vedtak om delegeringsreglement og innstillingsrett</i>	39
12	<i>Val og konstituering av nytt kommunestyre ved samanslåing av kommunar</i>	40
	Vedlegg	
1.	<i>Oversyn over aktuelle føresegner i kommunelova og forvaltningslova</i>	42
	<i>Kommunelova</i>	42
	<i>Forvaltningslova (§ 6. Habilitetskrav)</i>	50
2	<i>Døme på valoppgjer ved forholdstalsval</i>	51

1 NÆRARE OM DET KOSTITUERANDE MØTET

Dei nyvalde kommunestyra og fylkestinga skal kome saman til konstituerande møte innan utgangen av oktober.

Som første sak skal kommunestyret avgjere om kommunestyrevalet er gyldig. Har kommunen halde direkte val til kommunedelsutval, avgjer kommunestyret om dette er gyldig før ein gjer andre val.

Fylkestinget si første sak er å ta stilling til om fylkestingsvalet er gyldig.

Kommunestyret skal velje

- formannskap,
- ordførar og varaordførar
- kontrollutval

i det konstituerande møtet

Val av eventuelt kommuneråd skal óg finne stad i det konstituerande møtet ved vidareføring av parlamentarisk styringsform. Vedtak om innføring av parlamentarisme kan tidlegast bli fatta på det nyvalde kommunestyret eller fylkestinget sitt konstituerande møte, jf. kommunelova § 18 nr. 2.

Val av andre folkevalde organ bør i fylgje lova § 17 óg haldast i det konstituerande møtet. Det er imidlertid ikkje noko absolutt krav at så skjer.

Fylkestinget skal velje

- fylkesutval
- fylkesordførar og varaordførar
- kontrollutval

Val av eventuelt fylkesråd skal óg finne stad i det konstituerande møtet ved vidareføring av parlamentarisk styringsform. Vedtak om innføring av parlamentarisme kan tidlegast bli fatta på det nyvalde fylkestinget sitt konstituerande møte, jf. kommunelova § 18 nr. 2.

Val av andre folkevalde organ bør i fylgje lova § 17 óg haldast i det konstituerande møtet. Det er imidlertid ikkje noko absolutt krav at så skjer.

2 VAL AV FORMANNSKAP/FYLKESUTVAL

2.1. Aktuelle lovreglar

Kommunelova § 8 nr. 1 inneheld regler om medlemstal i formannskapet/fylkesutvalet. Kven som er utelukka frå val, og kven som kan krevje seg fritatt, går fram av § 14.

Lova § 8 nr. 2 fastset at valet skal haldast som forholdstalsval når minst eitt medlem krev det, og elles som avtaleval. Føresegnene om gjennomføringa av valet er tatt inn i kommunelova §§ 36 – 37 (forholdstalsval) og § 38a (avtaleval).

2.2 Valtidspunkt

Val av formannskap/fylkesutval skal skje i kommunestyret/fylkestinget sitt *konstituerande* møte, som skal haldast innan utgangen av oktober månad, jf. kommunelova § 17 nr. 1 og 2. Vallova § 13-4 (1) fastset at det nyvalde kommunestyret/fylkestinget avgjer om valet er gyldig. Kommunelova § 17 nr. 2 slår fast at kommunestyret/fylkestinget som første sak i det konstituerande møtet skal ta stilling til om valet er gyldig. Dersom kommunen har halde direkte val til kommunedelsutval, avgjer kommunestyret òg om dette valet er gyldig før det blir gjort andre val.

2.3 Kven er valbare?

Det er berre dei *faste* medlemmene i kommunestyret/fylkestinget som kan veljast til formannskapet/fylkesutvalet, jf. kommunelova § 8 nr. 1. Varamedlemmene er ikkje valbare.

2.4 Kven kan krevje seg fritatt?

Følgjande personar kan krevje seg fritatt frå val til formannskapet/fylkesutvalet, jf. kommunelova § 14 nr. 1 bokstav c:

Personar som har gjort teneste som medlem av vedkomande organ dei siste fire åra. Føresegna må bli forstått slik at varamedlem som har rykt opp som fast medlem av formannskap/fylkesutval i løpet av valperioden, ikkje kan krevje seg fritatt.

Personar som er medlem av eit parti som er registrert etter partilova kapittel 5, dersom listeframlegget ikkje er satt fram av dette partiet.

Kommunelova § 36 nr. 3 pålegg det partiet eller den grupperinga som set fram listeframlegget å innhente samtykke frå kandidatar som kan krevje seg fritatt frå val. Departementet antar at ein kandidat kan krevje fritak *etter* valet, dersom vedkomande ikkje har gitt eit slikt samtykke som fastsett i § 36 nr. 3.

2.5 Forholdstalsval

Valet skal haldast som forholdstalsval når det blir kravd av minst ein medlem, jf. kommunelova § 8 nr. 2. Føresegner om forholdstalsval finn ein i kommunelova §§ 36 (listeframlegg) og 37 (valoppgjør).

Innlevering av listeframlegg

Valet skjer på grunnlag av lister med framlegg til kandidatar, jf. kommunelova § 36 nr. 1. Lova set ingen frist for innlevering av listeframlegg. Dette inneber at listeframlegg kan leggjast fram heilt til det tidspunkt møteleiaren seier ifrå at ein skal gå til røysting.

Det er berre dei *partia* eller *grupperingane* som er representerte i det *veljande organet* (kommunestyret/fylkestinget) som har rett til å stille liste. Eit parti eller ei gruppering kan berre levere inn *eitt* listeframlegg. Dersom det blir sett fram to ulike listeframlegg som begge inneheld kandidatar frå same parti/gruppering, kan berre eitt av dei bli godkjent.

Det er det einskilde parti/den einskilde grupperinga som sjølv må ta stilling til kva for eit framlegg som skal gjelde. Ved intern usemje vil det vere det alternativet som får størst oppslutning i partiet/gruppa som blir partiet/gruppa sitt offisielle listeframlegg. I utgangspunktet har alle representantar som er valde inn på lista, rett til å ta del i avgjerda om korleis partiet/grupperinga sitt listeframlegg skal se ut. Personar som har meldt seg ut av partiet eller som er blitt ekskludert, vil likevel ikkje ha rett til å ta del i denne prosessen. Medlemmer av organet som ikkje lenger representerer eit parti eller ei gruppering, vil i høve til desse føresegnene må bli sett på som ei ny gruppering (eventuelt fleire grupperingar), og kan difor stille eigne listeframlegg.

Kandidatar frå eit parti eller ei gruppering kan berre bli ført opp på listeframlegg som blir levert inn av dette partiet eller denne grupperinga, eventuelt på ei fellesliste som blir levert inn av fleire parti eller grupperingar.

Overskrift

Kommunelova inneheld ikkje noko krav om overskrift på listeframlegget. Etter departementet si oppfatning *bør* likevel lista ha ei overskrift som viser kva for gruppering(ar) som står bak framlegget.

Talet på kandidatnamn

Kvar liste kan innehalde inntil dobbelt så mange *forskjellige* namn som det skal veljast medlemmer til organet. Dette inneber at det ikkje er høve til å kumulere kandidatar.

Kjønnsmessig representasjon

Kommunelova § 36 nr. 2 fastset følgjande krav til listeframlegga når det gjeld fordeling av kvinner og menn:

Skal det veljast *to eller tre medlemmer*, skal *kvalt kjønn* vere representert på den einskilde liste. Skal det velges *fire eller fem medlemmer*, skal *hvert kjønn* være representert *med minst to*. Skal det veljast *seks til åtte medlemmer*, skal *kvalt kjønn* vere representert *med minst tre*. Skal det veljast *ni medlemmer*, skal *kvalt kjønn* vere representert *med minst fire*. Skal det veljast *fleire enn ni medlemmer*, skal *kvalt kjønn* vere representert *med minst 40 prosent*.

Ved val til folkevalde organ som etter lov berre består av medlemmer av kommunestyre eller fylkesting, og ved val av arbeidsutval for folkevalde organ, skal desse reglane følgjast så langt det er mogeleg.

Formannskapet/fylkesutvalet skal bestå av minimum fem medlemmer. Det vil vere talet på medlemmene i det einskilde organ som avgjer kor mange representantar frå kvart kjønn som skal førast opp på listeframlegga. Ved val av formannskap og fylkesutval, som *etter lov* berre

skal bestå av medlemmer av kommunestyre eller fylkesting, skal reglane om kjønnsmessig representasjon følgjast *så langt det er mogeleg*. Kravet til kjønnsmessig representasjon på listeframlegga gjeld soleis *ikkje* absolutt ved val til formannskap og fylkesutval. Dei som set fram listeframlegga plikter likevel å oppfylle kravet om kjønnsrepresentasjon så langt det er mogeleg også ved desse vala.

Krava i lova om at begge kjønn skal vere representert gjeld i dei tilfella der det finst både mannlege og kvinnelege kandidatar. Dersom det skal veljast 7 medlemmer, må listeforslaget innehalde minst 3 menn og 3 kvinner blant kandidatane. Dette vil ikkje vere mogeleg dersom partiet/gruppa består av 8 menn og 2 kvinner. I og med at føresegna skal følgjast så langt det er mogeleg, vil listeframlegget måtte innehalde 5 menn og 2 kvinner.

Det er ikke fastsett krav til plassering av kandidatane på lista. Eventuell *kvotering* finn stad ved valoppgjeret etter føresegnene i kommunelova § 37 nr. 3.

Sjå vidare om kjønnsmessig representasjon under pkt. 1.7 om val av varamedlemmer og utskifting av medlemmer i formannskap/fylkesutval i løpet av valperioden.

Underskrift på listeframlegg

Listeframlegget skal vere underskrive av minst ein medlem av det partiet eller den grupperinga som står bak listeframlegget. Ved ei fellesliste må listefamlegget vere underskrive av minst éin representant for kvart parti/kvar gruppering som står bak listeframlegget. Den eller dei som skriv under må vere medlem av det veljande organet. Det er berre høve til å skrive under på eitt listeframlegg, og ingen kan vere kandidat på meir enn éi liste.

Møteleiaren sin funksjon - godkjenning av listene

Departementet meiner at møteleiaren uoppfordra bør informere om dei føresegnene som gjeld for valet. Dersom eit medlem av forsamlinga ber om at det blir gitt slik informasjon, har møteleiaren plikt til å etterkomme oppmodinga. Departementet meiner dette må følgje av dei vanlege prinsippa for møteleiing.

Møteleiaren har ansvaret for at listene er i samsvar med lova og skal gjere dei som står bak framlegga oppmerksame på eventuelle manglar ved framlegga. Blir desse ikkje retta, må ein avvise framlegget. Dersom nokon reiser protest mot avgjerdene til møteleiaren, skal forsamlinga avgjere spørsmålet med alminneleg fleirtal.

Røystinga

Røystinga skal skje skriftleg og med bruk av røystesetlar. Det er høve til å røyste blankt, jf.kommunelova § 40 nr. 2.

Ein kan gjere følgjande endringar på røystesetlane:

- stryke kandidatnamn
- endre rekkefølgja på kandidatane

Det er ikkje høve til å føre opp kandidatar frå andre lister. Det er heller ikkje høve til å føre opp kandidatar som ikkje står på noko listeframlegg, jf. kommunelova § 37 nr. 2 siste ledd. Det fører likevel ikkje til at det er ugyldig. Ein ser berre bort frå desse namna ved oppteljinga.

Valoppgjer

Valgoppgjeret blir gjort av av den veljande forsamlinga. Det vil seie av kommunestyret ved val av formannskapet og av fylkestinget ved val av fylkesutvalet, etter føresegnene i kommunelova § 37.

Oppteljing

Oppteljinga går føre seg ved at ein registrerer kor mange røyster (røystesetlar, ikkje listerøyster) den einskilde lista har fått.

Mandatberekning

Mandatberekninga går føre seg på denne måten:

Ein skal dividere røystetala for kvar liste med delingstala 1, 2, 3, 4, 5 osv. (den såkalla d'Hondts metode). Representantplassane blir deretter fordelt til dei listene som har dei største kvotientane. Har fleire lister same kvotient, går plassen til den lista som har det største røystetalet. Har fleire lister det same røystetalet, blir valet avgjort ved loddtrekking. Ein må gjere så mange divisjonar at ein er sikker på at ein har funne fram til dei største kvotientane. Nokre døme på valoppgjer er tatt inn som vedlegg II til rundskrivet.

Kandidatkåring

Føresegnene om kandidatkåringa er tatt inn i kommunelova § 37 nr. 2 og går føre seg slik:

Når det er avgjort kor mange representantplassar ei liste vil få, skal ein foreta ei ny røysteoppteljing for *kandidatane* på lista. Først tel ein dei namna som står som nr. 1 på røystesetlane. Den kandidaten som får flest røyster ved denne oppteljinga er vald. Skal lista ha meir enn ein plass, tel ein deretter opp dei namna som står som nr. 2 på røystesetlane. Den kandidaten er vald som får flest røyster ved dei to oppteljingane, når ein ser bort frå den allereie valde. På same måten held ein fram til alle plassar lista skal ha, er fordelt, med dei modifikasjonane som følgjer av føresegnene om kjønnsmessig representasjon og kvotering i § 37 nr. 3, sjå nedanfor. Dersom fleire kandidatar har fått like mange røyster, er den vald som står først i rekkjefølgja på lista.

Så langt det er mogeleg, skal kvar liste bli tildelt så mange varamedlemmer som ho får medlemmer, med tillegg av to, jf. § 37 nr. 4. Varamedlemsplassane blir fordelte ved at ein held fram oppteljinga på same måten som for medlemmene.

Kjønnsmessig representasjon

Det følgjer av føresegnene om kjønnskvaltering i § 37 nr. 3, jf. § 36 nr. 2, at ein må foreta kjønnskvaltering dersom krava i lova ikkje er oppfylde. Ein må her sjå på den gruppa den *einskilde lista har fått vald inn, og ikkje på organet samla*. Dette inneber følgjande:

Har lista fått *to eller tre medlemmer*, skal *kvalt kjønn* vere representert. Har lista fått *fire eller fem medlemmer*, skal *kvalt kjønn* vere representert med *minst to*. Har lista fått *seks til åtte*

medlemmer, skal kvart kjønn vere representert med *minst tre*. Har lista fått *ni medlemmer*, skal *kvart kjønn* vere representert med *minst fire*, og har lista fått *fleire enn ni medlemmer*, skal *kvart kjønn* vere representert med *minst 40 prosent*.

Sidan formannskapet/fylkesutvalet berre skal bestå av medlemmer frå kommunestyre eller fylkesting, skal desse føresegnene følgjast så langt det er mogeleg.

Dersom det står kandidatar frå det underrepresenterte kjønn lenger ned på lista, skal desse *rykke opp i det omfang det er naudsynt* for å tilfredsstille krava til kjønnsmessig balanse.

2.6 Avtaleval

Dersom formannskap/fylkesutval ikkje veljast ved forholdstalsval, blir valet halde som *avtaleval* etter føresegnene i kommunelova § 38a, jf. pkt. 2.1 foran. Reglane inneber ei lovfesting av den ordninga som tidligare blei kalla ”fleirtalsval som forholdstalsval”.

Ved avtaleval gjeld følgjande reglar:

Samrøystes vedtak

Framgangsmåten er avhengig av oppslutnad frå ei *samrøystes* forsamling. Dersom ein medlem krev forholdstalsval, må valet haldast etter dei reglane som er omtalt foran i punkt 2.5. Fleirtalet kan *ikkje* avvise eit krav om forholdstalsval.

Innstilling

Det blir lagt fram ei innstilling med forslag på kandidatar. Dette kan til dømes gjennomførast på den måten at ei valnemnd som er sett ned av kommunestyret eller fylkestinget legg fram eit forslag til personsamansetjing i formannskapet eller fylkesutvalet. Forslaget er laga på bakgrunn av ein avtale mellom gruppene i kommunestyret eller fylkestinget, der ein legg til grunn at ei gruppe får ein representasjon som svarar til forholdstalsprinsippet – eventuelt sett i samanheng med fordelinga av medlemsplassar i øvrige folkevalde organ. Innstillinga frå valnemnda skal splittast opp, slik at ein nemner medlemmer og varamedlemmer frå kvar gruppe, med parti- eller gruppenemning. Varamedlemmene blir dermed ikkje varamedlemmer for andre enn dei faste medlemmene frå vedkomande gruppe.

Røysting og valoppgjer. Kjønnsbalanse

Innstillinga må vedtakast samrøystes.

Ved forholdstalsval stiller kommunelova krav om kjønnsmessig balanse *mellom kandidatane* på listeforslaga, jf. § 36 nr. 2, og *mellom dei som blir valde inn som representantar* for kvar liste, jf. § 37 nr. 3. Ved avtaleval stiller kommunelova § 38a nr. 3 krav om at det skal vere *kjønnsmessig balanse mellom dei medlemmene som blir valde, når ein ser på organet under eitt*. Dette inneber følgjande:

Der formannskapet/fylkesutvalget har *fem* medlemmer, skal *kvart kjønn* i utgangspunktet vere representert med *minst to*. Der formannskapet/fylkesutvalget har *sju* medlemmer, skal *kvart kjønn* i utgangspunktet vere representert med *minst tre*. Der formannskapet/fylkesutvalget har *ni* medlemmer, skal *kvart kjønn* i utgangspunktet vere representert med *minst fire*. Der

formannskapet/fylkesutvalget har *fleire enn ni* medlemmer, skal *kvalt kjønn* i utgangspunktet vere representert med *minst 40 %*.

Formannskapet/fylkesutvalet skal ifølgje *lova* berre ha medlemmer frå kommunestyret/fylkestinget. Difor fastset kommunelova § 38a nr. 3, siste punktum, at reglane om kjønnsmessig samansetjing skal føljust *så langt det er mogeleg*. Dette inneber at krava om representasjon frå begge kjønn ikkje gjeld *absolutt* ved val til formannskap og fylkesutval. At kravet likevel gjeld *så langt det er mogeleg* medfører at ein må kvotere inn personar frå det underrepresenterte kjønn, såframt det er nokon som kan veljust, uavhengig av kva for parti eller gruppering dei representerer. Vi viser til pkt. 2.8. om utskifting av medlemmer til formannskap/fylkesutvalg etter kommuneloven § 16 nr. 2.

Reglane om kjønnsmessig balanse mellom dei som blir valde som medlemmer av formannskapet/ fylkesutvalet gjeld tilsvarande for varamedlemmene.

Innstillinga kan til dømes se ut slik når det skal veljust eit formannskap med sju medlemmer:

Medlemmer	Varamedlemmer:
Hans Olsen, Arbeiderpartiet Liv Pedersen, Arbeiderpartiet Karl Nilsen, Arbeiderpartiet	Trine Vik, Arbeiderpartiet Ole Andresen, Arbeiderpartiet Hjalmar Lunde, Arbeiderpartiet Kari Olsen, Arbeiderpartiet Eva Nilsen, Arbeiderpartiet
Fredrik Lange, Høyre Kristine Lund, Høyre	Iver Ramm, Høyre Hanne Svendsen, Høyre Richard Os, Høyre Anne Bergli, Høyre
Knut Fredriksen, Fremskrittspartiet	Per Strøm, Fremskrittspartiet Frank Aakre, Fremskrittspartiet Stein Lind, Fremskrittspartiet
Berit Holm, Sosialistisk Venstreparti	Tone Green, Sosialistisk Venstreparti Liv Pedersen, Sosialistisk Venstreparti Hanne Aall, Sosialistisk Venstreparti

Her er det fire menn og tre kvinner blant medlemmene. Kravet i *lova* om minst tre av *kvalt* kjønn er oppfylt. Av dei 15 varamedlemmene er det sju menn og åtte kvinner. Det følgjer av *lova* at det av vararepresentantane skal vere minst 40 % av *kvalt* kjønn, av di det er 15 vararepresentantar i alt. Dette kravet er oppfylt (det er ikkje i strid med *lova* at eit parti har berre menn, og eit anna har berre kvinner, i gruppa av varamedlemmer).

Kan ein velje felles vararepresentantar for heile organet, når valet blir gjort som avtaleval?

Det følgjer av *lova* § 38a nr. 2 at innstillinga til val av folkevalde organ skal innehalde så mange namn som svarar til talet på medlemmer i organet, med nemning av den gruppa

medlemmene høyrer til. I tillegg kan innstillinga innehalde så mange vararepresentantar *for kvar gruppe*, som svarar til det talet medlemmer gruppa skal ha, med tillegg av to.

Departementet har fått spørsmål om det er høve til å ha ei felles vararepresentantliste for heile utvalet. Vararepresentantane vil då ikkje bli knytta til ei gruppe, men vere vararepresentantar for heile organet. Ved forfall vil då den vararepresentanten som står først på lista bli kalla inn, utan omsyn til kva for gruppe som har forfall. Bakgrunnen for ei slik ordning kan vere at vil sikre større stabilitet ved at *ein* vararepresentant i realiteten blir fast møtande ved forfall.

Den ordninga som er omtala i avsnittet over svarar i realiteten til ordninga med fleirtalsval som blei oppheva i 2006, samstundes med vedtakinga av reglane om avtaleval. I forarbeida til lovendringane – Ot.prp. nr. 96 (2005 – 2006) side 60 – uttalar departementet:

”I høringsnotatet uttalte departementet:

«Dersom det blir lovfestet regler om avtalevalg, vil det etter departementets syn være lite behov for regler om tradisjonelt flertallsvalg av nemnder. Departementet foreslår ikke noen endring av bestemmelsene i kommuneloven § 35 nr. 4 og § 38 i dette høringsnotatet. Med mindre det kommer innvendinger i høringsrunden, vil imidlertid departementet vurdere å foreslå at adgangen til å velge nemnder ved «rent» flertallsvalg oppheves når odelstingsproposisjonen om endringer i kommuneloven blir lagt frem.»

Det er ikke kommet noen høringsuttalelser som går inn for å opprettholde prinsippet om flertallsvalg til folkevalgte organ. Departementet vil derfor fremme forslag om at denne valgformen oppheves som et alternativ ved valg til folkevalgte organ. Flertallsvalg som valgform skal opprettholdes når det gjelder valg av leder/nestleder til folkevalgte organer og ansettelser, jf. loven § 35 nr. 3. Denne valgformen vil være aktuell også i andre situasjoner der det er snakk om å velge enkeltrepresentanter, for eksempel som kommunens representant i et organ utenfor kommunen eller ved suppleringsvalg til folkevalgte. Gjeldende § 38 endres i samsvar med dette.

Departementet foreslår at loven § 35 nr. 4 endres, slik at valg av folkevalgte organ holdes som avtalevalg dersom ikke noe medlem av den velgende forsamlingen krever forholdsvalg. Reglene om avtalevalg foreslås tatt inn i en ny § 38 a i loven. I denne paragrafen foreslås tatt inn bestemmelsene i gjeldende § 38 nr. 2 og 3, om kjønnskvalifisering.»

Departementet viser til dette. Vi finn at ei ordning der ein gjennomfører avtaleval med ei felles vararepresentantliste for heile organet ikkje vil vere i samsvar med reglane i lova § 38a.

2.7 Opprykk og nyval

Etter kommunelova § 16 nr. 1 skal varamedlem innkallast når eit medlem av formannskap eller fylkesutval har forfall til eit møte. Dersom organer er vald ved forholdstalsval, kallar ein inn varamedlem frå den gruppa der det er forfall.

Dersom eit medlem av formannskapet/fylkesutvalget går ut eller får varig forfall, skal det veljast nytt medlem, sjølv om det er velt varamedlem. Suppleringsval skal skje frå den same gruppa som den som trer ut, jf. lova § 16 nr. 3. Med gruppe meiner ein den gruppa som stiller til val av formannskap, ikke gruppe ved kommunestyrevalet. Dette gjer det mogeleg – dersom den som trer ut høyrer til ei gruppe som er basert på samarbeid mellom fleire parti ved forholdstalsval – å velje eitt nytt medlem frå det same partiet som den som går ut.

Prinsippet om kjønnsmessig representasjon gjeld óg ved *utskifting* av medlemmer av formannskapet/fylkesutvalet i valperioden. Føresegner om dette er tatt inn i kommunelova § 16 nr. 3. Den nye medlemmet skal kome frå det kjønn som er underrepresentert, dersom ikkje begge kjønn vil vere representert med minst 40 % etter utskiftinga. (Lovteksten sine krav til den kjønnsmessige samansetjinga er her utforma noko annleis enn det som gjeld ved det opphavlege valet, jf. § 37 nr. 3 og punkt 1.5 ovanfor.)

Krava om representasjon av begge kjønn gjeld her i høve til *heile organet*, ikkje i høve til den einskilte gruppa.

Dette dømet kan illustrere føreseгна:

Det er ni medlemmer i formannskapet: tre kvinner og seks menn. Ein mannleg representant får varig forfall, og det må haldast eit suppleringsval. Det følgjer av § 16 nr. 3 siste punktum at ein, dersom det er mogeleg, skal velje ei kvinne (frå den same gruppa som den som går ut), som blir den som går inn i formannskapet. Etter utskiftinga vil dermed formannskapet bestå av fire kvinner og fem menn.

Det følgjer av føreseгна at ein representant for det underrepresenterte kjønn skal tre inn ”så langt det er mulig”. Reservasjonen er naudsynt fordi val av medlemmer til formannskap og fylkesutval skjer på grunnlag av lovfastsett gjennomgåande representasjon. Det vil difor kunne oppstå tilfelle der det ikke finst nokre representantar for det underrepresenterte kjønn frå den aktuelle gruppa som kan erstatte medlemmet som går ut.

Føresegnene om representasjon frå begge kjønn gjeld óg ved suppleringsval av varamedlemmer, jf. kommunelova § 16 nr. 5.

2.8 Retting av feil ved valet

Val av formannskap kan førast inn for fylkesmannen og val av fylkesutval kan førast inn for departementet etter reglane i kommunelova § 59. Ved ei slik lovlegheitsklage skal fylkesmannen/departementet oppheve vedtaket hvis det er gjort slike feil at det er *ugyldig*. Det vil seie at det er gjort feil som kan ha hatt innverknad på resultatet av valet.

Dersom det er på det reine at valet er ugyldig, må kommunestyret/fylkestinget på eiga hand kunne erklære valet ugyldig og halde nytt val eller valoppgjjer. Det er då ikkje naudsynt å vente på avgjerda frå fylkesmannen/departementet. Det er likevel eit vilkår at valet må reknast for heilt eller delvis *ugyldig*. Forsamlinga kan ikkje fritt gjere om eit gyldig val, til dømes fordi nokon er misnøgd med resultatet.

Eit feilaktig val skal berre kjennast ugyldig så langt det er naudsynt for å rette den feilen som er gjort, i tråd med prinsippet i vallova § 13-2 (4). Dette inneber – ved forholdstalsval – at ikkje heile valet er ugyldig, dersom listeframlegga oppfyller krava i lova til representasjon av b  e kjønn, men plasseringa av kandidatane på listene har ført til at samansetjinga ikke fyller krava i kommunelova § 37 nr. 3 og 4. Valoppgjeret skal gjennomførast på nytt berre så langt det er naudsynt for å rette opp ei ulovleg kj  nnssamansetjing. Dette skjer ved at ein bytter ut overtallige representantar for det kjønnet som er overrepresentert med representantar for det andre kjønnet. Dei øvrige representantane må vere lovleg valde. Dersom eitt eller fleire

listeframlegg ikkje oppfyller kravet i kommunelova § 36 nr. 2 første og andre punktum, er heile valet ugyldig og det må haldast nytt val med lovlege lister. Ved valoppgjeret må ein sjå til at gruppene får ei samansetjing som oppfyller krava i lova.

Dersom eit val blir gjennomført som avtaleval, vil det vere ugyldig dersom kjønssamansetjinga ikke er i samsvar med krava i lova § 38a.

2.9 Kva skjer dersom eit medlem/varamedlem melder seg ut av det partiet han/ho er vald for?

Det hender at eit medlem eller varamedlem til formannskapet (eller eit anna folkevald) organ melder seg ut av partiet, og inn i eit anna parti, eller vel å vere uavhengig. Departementet får spørsmål om kva konsekvensar dette får når det gjeld rett og plikt for vedkomande til å delta i møte, innkalling av varamedlem m.m.

Den som er vald inn i formannskapet har både rett og plikt til å delta i møte, uavhengig av partitilknytning, så lenge vedkomande ikkje misser valbarheita eller får fritak etter søknad. Dette følgjer av kommunelova § 40 nr. 1. Dersom vedkomande har forfall, skal vararepresentant kallast inn frå det partiet han/ho blei vald inn for, ikkje det partiet vedkomande har meldt seg inn i. Dette følgjer av kommunelova § 16 nr. 1.

Dersom ein vararepresentant har skifta parti, skal vedkomande kallast inn når det er forfall frå det partiet han/ho blei vald inn for, ikkje det partiet vedkomande no representerer.

Døme:

1. A er medlem i formannskapet i Lillevik kommune, vald inn for parti X. Han melder seg ut av X og inn i parti Y. Dersom A har forfall til eit møte, skal vararepresentant frå X kallast inn.
2. B er første varamedlem til formannskapet i Lillevik kommune, for parti X. Ho melder seg ut av X og inn i parti Y. Dersom ein av X sine representantar har forfall til eit møte, skal B kallast inn.

Reglane om møterett og – plikt, og innkalling av vararepresentantar er det same som for andre folkevalde organ.

Lova har ikkje føresegner om korleis ein skal nemne ein medlem/varamedlem som har skifta parti, når det gjeld innkalling til møte, protollering m.m. Dette er det opp til kvar kommune å fastsetje.

3 PARLAMENTARISME. VAL AV KOMMUNERÅD OG FYLKESRÅD. UTPEIKING AV KOMMUNERÅDSLEIAR/FYLKESRÅDSLEIAR OG MEDLEMMER AV RÅDET

3.1 Aktuelle lovreglar

Kommunelova har i kapittel 3 reglar om kommunal og fylkeskommunal parlamentarisme. Det er i tillegg tatt inn føresegnar om parlamentarisme i flere einskildparagrafar i lova. For dei kommunar og fylkeskommunar som har innført parlamentarisk styreform skal eit kommuneråd/ fylkesråd erstatte formannskapet/ fylkesutvalet. Rådet er óg den øvste administrative leiinga i kommunen/fylkeskommunen.

Kommunelova § 18 nr. 4 fastset at danning av kommuneråd/fylkesråd kan skje på ein av to måtar.

- Det haldast val av råd i medhald av § 19 i lova
- Ordføraren/fylkesordføraren utpeiker ein kandidat til å leie kommunerådet eller fylkesrådet. Denne får i oppdrag å danne råd. Dette går fram av § 19a i lova, som trådte i kraft 1. juli 2012.

Kommunestyret/fylkestinget avgjer sjølv om danning av rådet skal skje ved val, eller ved utpeiking frå leiaren av rådet.

3.2 Val av kommuneråd/fylkesråd

3.2.1 Valtidspunkt

Ved *vidareføring* av parlamentarisk styreform skal det veljast eit kommuneråd/ fylkesråd i det konstituerande møtet etter kommunestyre- og fylkestingsvalet, jf. kommunelova § 19 nr. 3.

Innføring av parlamentarisk styreform kan tidlegast bli vedteke på det nyvalde kommunestyret/fylkestinget sitt konstituerande møte, jf. kommunelova § 18 nr. 2. Vedtaket om parlamentarisk styre må vere gjort og sett i verk innan *det andre året* i valperioden. Departementet har lagt til grunn at tidspunktet for vedtak og iverksetjing er 31. desember året etter valet. Det vil seie at den einskilde kommune/ fylkeskommune må ha innført styreformen pr. 1. januar 2017.

Ved ønske om *utskifting* av heile rådet eller leiaren av rådet, må det veljast eit nytt råd. Val av nytt råd skal seinast skje i det neste møtet. Dersom eit medlem av rådet fratrer etter vedtak eller eige ønskje, skal det veljast eit nytt medlem etter framlegg frå rådet, jf. kommunelova § 19 nr. 5 og 6.

3.2.2 Kven er valbare?

Det er ikkje særskilde valbarheitsreglar for val av rådet. Dette inneber at dei vanlege reglane i kommunelova § 14 gjeld. I tillegg gjeld det ein regel om at tilsette i rådet ikkje er valbare dersom dei har fått mynde delegert frå rådet, jf. lova § 14 nr. 1 b siste punktum, og punkt 3.5 nedanfor.

3.2.3 Kven kan krevje seg fritatt?

Kommunelova § 14 nr. 1 bokstav c omtalar kven som har rett til å krevje fritak, jf. pkt. 2.4.

I § 15 er det reglar om uttreden i valperioden.

3.2.4 Kven er utelukka?

I § 14 nr. 1 bokstav b er det ei oversikt over dei som er utelukka frå val. Denne paragrafen gjeld òg ved val av råd. I den siste setninga er det ein særregel om valbarheit i kommunar og fylkeskommunar med parlamentarisk styreform. Etter denne føresegna er ”tilsette i sekretariatet til rådet som dei har fått myndighet delegert frå, ikkje valbare.

Tolking av omgrepet ”rådet sekretariat” vil ligge til kommunestyret eller fylkestinget som skal foreta val til dei organa som er nemnde i § 14 nr. 1 første ledd. Kva for personar i rådet sitt sekretariat som kan utøve delegert myndigheit, vil framgå av interne instruksar og reglement. Slik myndighetstildeling bør skje skriftleg for å sikre notoritet ved bruk av valbarheitsreglane.

Det følgjer av kommunelova § 14 nr. 5 at ein kandidat som elles ville vore utelukka frå val pga. si stilling, likevel kan veljast dersom vedkomande har fratrådt stillinga når organet trer i funksjon.

3.2.5 Fleirtalsval

Val av råd skjer som *fleirtalsval*. Rådet utgår frå den delen av kommunestyret/ fylkestinget som klarer å mønstre størst støtte for alternativet sitt.

Kommunelova § 19 har føresegner om val av kommuneråd/fylkesråd. Etter § 19 nr. 4 vil forslagsstillarane ha rådvelde over størrelsen på og samansetjinga av rådet, slik som kven som skal vere leiar og nestleiar for rådet. Eit forslag til råd skal innehalde namna på dei personane som ein ønskjer i rådet. Retten til å foreslå medlemmer vil ligge til det partiet/dei partia som ønskjer å danne råd.

Lova fastet at reglane i § 38 nr.3 gjeld for den kjønnsmessige samansetjinga av rådet. Dette inneber:

Skal rådet ha *to eller tre medlemmer*, skal *kvart kjønn* vere representert. Skal rådet ha *fire eller fem medlemmer*, skal *kvart kjønn* vere representert med *minst to*. Skal rådet ha *seks til åtte medlemmer*, skal *kvart kjønn* vere representert med *minst tre*. Skal rådet ha *ni medlemmer*, skal *kvart kjønn* vere representert med *minst fire*. Skal rådet ha *fleire enn no medlemmer*, skal *kvart kjønn* vere representert med *minst 40 prosent*.

Reglane i nr. 4 fastset framgangsmåten ved røystinga. Desse reglane er meint å vere uttømmande ved val til kommuneråd og fylkesråd. Det er høve til å røyste blankt, jf. også kommunelova § 40 nr. 2 andre punktum. For øvrig røyster ein under eitt på heile rådet, ikkje over forslaga på kvart medlem for seg. Det framlegget som får flest røyster er vald. Ligg det føre meir enn to framlegg, må eit framlegg likevel ha tilslutnad frå fleitalet av røystene. Får ingen av framlegga slik tilslutnad, må det haldast ei ny røysting over dei to framlegga som fekk flest røyster. Ved denne røystinga er det framlegget vald som har fått flest røyster.

3.2.6 Skifte av råd i valperioden

Kommunelova § 19 nr. 3 inneheld ei føresegn om skifte av råd i valperioden. Denne regelen må sjåast i samanhang med nr. 5, der det blir slått fast at val til nytt råd som hovudregel ikkje skal haldast i det same møtet som der det blir reist mistillitsframlegg, med mindre saka er førebudd og står på dagsorden til vedkomande møte i kommunestyret eller fylkestinget. Siste punktum i nr. 3 om rådet si tiltreding vil gjelde både ved skifte av råd og ved val til råd fyrste gang. Indirekte fastset denne føresegna òg at eit sitjande råd som skal fråtre etter mistillitsvedtak/forslag eller av eige ønskje, plikter å halde fram som ”forretningsministerium” til det blir vald eit nytt råd.

Valreglane i § 19 nr. 4, jf. pkt. 2.6, gjeld òg ved skifte av råd i perioden.

Regelen i § 19 nr. 5 må bli sett i samanhang med føresegna i nr. 3 og § 34 nr. 1 og inneber at mistillitsforslag mot eit råd, som blir sett fram i møtet utan at dette står på møtekartet, ikkje kan realitetshandsamast, med mindre to tredjedelar av dei som er til stades røyster for realitetshandsaming. Hovudregelen vil dermed vere at votering over eit mistillitsforslag skjer i det *neste* møtet i kommunestyret eller fylkestinget.

3.2.7 Uttreden frå andre verv medan ein er medlem av rådet

Etter kommunelova § 19 nr. 7 fråtrer eit rådsmedlem sine øvrige kommunale og fylkeskommunale verv i funksjonsperioden. Det er opp til den einskilde kommune eller fylkeskommune om ein vil bruke settemedlemmer for dei valde eller velje nye faste medlemmer til dei verva kommunerådane eller fylkesrådene fråtrer. For vervet som kommunestyremedlem eller fylkestingsmedlem skal ein følgje dei vanlege reglane i kommunelova § 16 om opprykk av varamedlem for den tida ein fast representant er medlem av et kommuneråd eller fylkesråd.

Føresegna om uttreden må bli forstått slik at kravet berre gjeld det forvaltningsnivået der rådet har mynde. Eit medlem av kommunerådet treng soleis ikkje fråtre dei fylkeskommunale verva vedkomande har, og eit medlem av fylkesrådet treng ikkje fråtre sine kommunale verv.

3.2.8 Retting av feil ved valet

Når det gjeld spørsmål om ugyldig val og klage, viser vi til det som er sagt tidlegare under pkt. 2.8 om val av formannskap/fylkesutval, som også gjeld for val av kommuneråd og fylkesråd.

3.3 Utpeiking av kommunerådsleiar/fylkesrådsleiar og medlemmer av rådet

Lova § 19a opnar for ein alternativ måte for danning av kommuneråd/fylkesråd. Vilkåret er at kommunestyret/fylkestinget gjer vedtak om å nytte denne framgangsmåten. Når det ligg føre eit slikt vedtak, har ordføraren plikt til å gi ein rådsleiarkandidat i oppdrag å danne nytt råd. Denne plikta trer inn når den parlamentariske situasjonen tilseier det. Det er såleis ordføraren/fylkesordføraren som må vurdere om det har oppstått ein parlamentarisk situasjon. Døme på kva som kan reknast som ein parlamentarisk situasjon kan vere at rådsleiaren varslar at rådet går av, eller at rådet blir felt ved mistillit eller går på eit avrøystingsnederlag i kommunestyret/fylkestinget etter at rådsleiaren har stilt kabinettspørsmål. Det er på vegne av kommunestyret/fylkestinget ordføraren/fylkesordføraren skal peike ut ein kandidat.

Ordføraren/fylkesordføraren skal peike ut den kandidaten han eller ho etter politiske sonderingar trur kan samle størst oppslutning for rådet sitt.

Viss eit skifte av råd er ei følgje av eit kommunestyre-/fylkestingsval, skal den personen som til kvar tid formellt har ordførar-/fylkesordførarvervet peike ut ein kandidat til vervet som rådsleiar. Den leiarkandidaten som er peika ut set sjølv saman rådet sitt, og det nye rådet konstituerer seg sjølv. Rådet skal ikkje veljast av kommunestyret/ fylkestinget. Leiarkandidaten bestemmer kor mange medlemmer det skal vere i rådet og kven dette skal vere. Når leiaren set saman rådet sitt, er han/ho likevel bunden av reglane i kommunelova om kjønnsbalanse, jf. tilvisinga til § 38 a nr. 3.

Leiaren kan når som helst skifte ut medlemmer av rådet, og bestemme samansetninga av rådet. Det inneber at rådsleiaren kan auke eller redusere talet på rådsmedlemmer også etter at rådet er konstituert.

Rådet skal sende melding til kommunestyret/fylkestinget om samansetninga av rådet straks det har konstituert seg og straks det har skjedd endringar i samansetninga av rådet. Funksjonstida til kommunerådet er uavhengig av valperioden for kommunestyret/ fylkestinget. At det har vore eit val vil derfor i seg sjølv ikkje kunne reknast som ein parlamentarisk situasjon etter kommunelova § 19a nr. 1. Ved skifte av råd blir rådet som fråtrer sitjande inntil eit nytt råd har konstituert seg.

Eit forslag om at rådet skal fråtre (mistillitsforslag) må setjast fram i møte i kommunestyret/ fylkestinget. Forslaget skal behandlast i neste møte, med mindre to tredelar av dei som er på møtet, krev avrøysting straks. Dersom rådet sjølv ønskjer å fråtre, skal rådet gi beskjed om det i møte i kommunestyret/fylkestinget. Dersom rådsleiaren fråtrer, skal heile rådet fråtre. Eit medlem av rådet fråtrer etter vedtak av kommunestyret/fylkestinget. I tillegg til mistillitsforslag mot sjølve rådet kan kommunestyret/fylkestinget òg reise mistillitsforslag mot enkeltpersonar i rådet. Lova heimlar ein rett for medlemmer av rådet til å fråtre etter eige ønske.

4 VAL AV ORDFØRAR/FYLKESORDFØRAR OG VARAORDFØRAR

4.1 Aktuelle lovreglar

Val av ordførar/fylkesordførar og varaordførar blir regulert av kommunelova §§ 9 og 38, jf. § 35 nr. 3. Kommunestyret/fylkestinget vel sjølv ordførar/fylkesordførar og varaordførar i det konstituerande møtet, jf. § 17 nr. 2 i kommunelova.

4.2 Valperiode

Ordførar/fylkesordførar og varaordførar skal veljast for *heile* valperioden, jf. kommunelova § 9 nr. 1. Det er altså ikkje lov at to kandidatar deler på vervet med ein toårsperiode på kvar.

4.3 Kven er valbare?

Valbare til verva som ordførar/fylkesordførar og varaordførar er dei *faste* medlemmene av formannskapet/fylkesutvalet. Varamedlemmer til formannskapet/fylkesutvalet er ikkje valbare. I kommunar og fylkeskommunar med parlamentarisk styreform, er kravet at ein er fast medlem av kommunestyret/fylkestinget.

4.4 Kven kan krevje seg fritatt?

Den som har vore ordførar/fylkesordførar eller varaordførar dei siste fire åra kan nekte val til det same vervet, jf. kommunelova § 9 nr. 1. Retten til fritak er avhengig av at ein har hatt vervet i *heile* den førre valperioden. Den som har vore ordførar eller varaordførar i ein kommune kan ikkje nekte å ta i mot verv som ordførar eller varaordførar i fylkeskommunen, og omvendt.

Krav om fritak må setjast fram før valet.

4.5 Framgangsmåten ved valet

Valreglane framgår av kommunelova § 38 nr. 1 og § 40 nr. 2, jf. § 35 nr. 3.

Den som skal veljast etter berre éi røysting, må ha fått fleirtal, dvs. meir enn 50 prosent av røystene i første runde. Blanke røyster skal òg reknast med når ein skal avgjere om fleirtalskravet er oppfylt. Dersom ingen får tilstrekkjeleg røystetal, må det haldast ei ny røysting i same møte (det konstituerande møtet). Alle kandidatar, også dei som ikkje fekk røyster ved den første røystinga, er med i den nye røystinga.

Kommunestyret/fylkestinget kan ikkje vedta at den andre røystinga skal haldast berre mellom to eller fleire av dei som fekk flest røyster ved den første røystinga.

Ved andre gongs røysting er den som får *enkelt fleirtal*, vald. Det vil seie flest røyster. Det er altså ikkje eit krav om 50 prosent eller meir av røystene i denne omgongen. Dersom det blir gitt i same følgd 12, 11 og 10 røyster for ordførarkandidatane A, B og C, vil A vere vald. Har

to eller fleire kandidatar fått like mange røyster ved denne avstemminga må valet bli avgjort ved loddtrekking mellom desse.

Departementet har tolka reglane om val av ordførar/fylkesordførar og varaordførar slik at det er høve til å halde uforpliktande prøverøystingar, og at det er høve til å trekkje kandidatar før ein går til formelt val. Prøverøysting kan likevel ikkje reknast som ei gyldig første røysting etter reglane i lova.

4.6 Retting av feil ved valet

Når det gjeld spørsmål om ugyldig val og klage, viser vi til det som er sagt tidligare under pkt. 1.8 om val av formannskap/fylkesutval. Prinsippa der gjeld det same for val av ordførar/fylkesordførar og varaordførar.

5. VAL AV KONTROLLUTVAL

5.1 Aktuelle lovreglar

Etter kommunelova § 77 nr. 1 vel kommunestyret/fylkestinget sjølv eit kontrollutval som på vegne av kommunestyret/fylkestinget har det *løpande tilsynet* med forvaltninga i kommunen/fylkeskommunen. Utvalet sine oppgåver er nærare omhandla i forskrift om kontrollutval, fastsett av departementet 15. juni 2004.

Etter § 2 i forskrifta skal kontrollutvalet ha minst tre medlemmer. Minst eit av medlemmene i utvalet skal veljast mellom medlemmene av kommunestyret/fylkestinget. Kommunestyret/fylkestinget vel medlemmer og varamedlemmer til utvalet, og leiar og nestleiar mellom medlemmene.

Kommunestyret/fylkestinget kan når som helst halde nyval av medlemmene i kontrollutvalet, jf. kommunelova § 77 nr. 3. I motsetnad til det som gjeld for faste utval - jf. lova § 10 nr. 6 – kan kommunestyret/fylkestinget ikkje vedta å leggje ned kontrollutvalet i valperioden. Møta i kontrollutvalet skal som hovudregel haldast for opne dører til liks med andre folkevalde organ, jf. pkt. 5.5 nedanfor.

5.2 Valtidspunkt

Kommunelova § 17 nr 2 tredje punktum vart endra ved lov av 8. februar 2013, og fastset no at kontrollutvalet skal veljast i det konstituerande møtet, etter val av formannskap/ordfører, men før ein vel andre folkevalde organ. Regelen vart endra for å sikre at kravet om minst eit medlem av kommunestyret i kontrollutvalet vert oppfylt.

Bakgrunnen for lovendringa

Erfaring frå konstitueringa etter valet i 2007 viste at nokre kommunar hadde problem med å oppfylle kravet i kommunelova § 77 om at minst eit medlem av kommunestyret skal vere med i kontrollutvalet. Årsaka til dette var m.a. at kommunestyret valde kontrollutvalet etter at dei hadde valgt nemnder og utval, og at alle kommunestyrerepresentane var ”brukt opp” som medlem av desse organa. Kommunestyra ynskte ikkje å gjere om på dei vala som var gjort. Dette førte til at fylkesmannen i nokre tilfelle måtte erklære vala av kontrollutval ulovleg.

Arbeidsgruppa som departementet sette ned for å føreslå tiltak som kan styrkje eigenkontrollen i kommunar og fylkeskommunar tok i sin rapport ”85 *tilrådingar for styrka eigenkontroll i kommunane*” opp spørsmålet om når kontrollutvalet bør veljast.

Arbeidsgruppa sa: ” *For at ein skal sikre rett samansetjing av kontrollutvalet og andre folkevalde organ, bør kontrollutvalet veljast før andre utval og nemnder.* ” og tilrår: ”

Kontrollutvalet bør veljast på det konstituerande møtet, saman med formannskap og ordførar. På dette punktet bør kommunelova § 17 nr. 2 og 3 endrast.

I Prop. 119 L (2011 – 2012) Endringar i kommunelova m.m (eigenkontroll m.v.) følgde departementet opp framlegga frå arbeidsgruppa, noko som fekk støtte i Stortinget.

Endringa i § 17 nr. 3 inneber at kontrollutvalet skal tre i funksjon frå det konstituerande møtet.

5.3 Kven er utelukka?

Kven som er utelukka frå val til kontrollutvalet, går fram av § 14 og § 77 nr. 2 i kommunelova. Dei vanlege reglane om kven som er utelukka frå val, gjeld óg for val til kontrollutvalet. Dette omfattar følgjande grupper:

- Fylkesmannen og assisterande fylkesmann
- Administrasjonssjefen i kommunen/fylkeskommunen og assisterande administrasjonssjef
- Sekretæren for kommunestyret/fylkestinget
- Leiar av forvaltningsgrein i kommunen/fylkeskommunen
- Den som er ansvarleg for rekneskapsfunksjonen i kommunen/fylkeskommunen
- Den som foretar revisjon for kommunen/fylkeskommunen

Vi viser elles til det som er sagt under punkt om val til faste utval nedanfor.

Etter § 77 nr. 2 er dessutan følgjande personar i tillegg utelukka frå val til *kontrollutvalet*:

- Ordførar/fylkesordførar og varaordførar
- Medlem og varamedlem av formannskapet/fylkesutvalet
- Medlem og varamedlem av kommunal/fylkeskommunal nemnd med avgjerdsmynde
- Medlem av kommuneråd/fylkesråd i kommunar og fylkeskommunar med parlamentarisk styreform. Dei tilsette i sekretariatet til rådet er heller ikkje valbare, dersom dei har fått mynde delegert frå rådet
- Medlem og varamedlem av kommunestyrekomite og fylkestingskomite etter § 10a (Ikraft frå 1. november 2015)
- Tilsette i kommunen/fylkeskommunen

Når det gjeld den sistnemnde gruppa har departementet fått spørsmål om det gjeld ei nedre grense for dei som er tilsette i ein stillingsbrøk i kommunen, slik at dei likevel kan veljast inn i kontrollutvalet. Departementet si haldning er at det ikkje finst ei slik grense. Dei som har eit tilsettingsforhold til kommunen/fylkeskommunen er utelukka frå val til kontrollutvalet, same kor liten stillingsbrøk det er tale om. Bakgrunnen for dette standpunktet er omsynet til å sikre at kontrollutvalet og medlemmene skal vere 100 % uavhengig og utan bindingar til kommunen. Dessutan vil ein hindre at medlemmer av kontrolutvalet får saker til handsaming som gjeld dei sjølve eller etaten/verksemda der dei er tilsette.

5.4 Kan eit fleirtal i kommunestyret/fylkestinget fastsetje kven som skal vere mindretalet sin representant i utvalet?

Fire stortingsrepresentantar fremja i Dok. 8:4 (2008 – 2009) framlegg om å styrke mindretalsrettar i kommunale og fylkeskommunale kontrollutval. Mellom anna vart det fremja følgjande: *”Stortinget ber Regjeringen om å endre kommuneloven slik flertall i et kommunestyre ikke kan plassere et partis eneste representant i kontrollutvalget mot denne representantens vilje.”*

Stortinget handsama framlegga våren 2009. Framlegget om å endre kommunelova fekk ikkje støtte frå fleirtalet i Stortinget, jf. Innst. S. nr. 192 (2008 – 2009) frå Stortingets kommunal- og forvaltningskomite.

Departementet har følgjande kommentarar til denne problemstillinga:

Dersom eit parti, A, berre har ein representant, X, i kommunestyret, og fleirtalet vil velje X inn i kontrollutvalet mot hans/hennar vilje, kan X krevje forholdstalsval, jf. kommunelova § 35 nr. 4. Valet må då gå føre seg på den måten kommunelova § 36 føreskriv. Dersom parti A lét vere å levere inn listeframlegg, kan X ikkje veljast inn kontrollutvalet, jf. kommunelova § 36 nr. 1 siste punktum.

5.5 Opne møte i kontrollutvalet

Kommunelova § 77 nr. 8 fastsette tidlegare at møte i kontrollutvalet skulle haldast for lukka dører dersom ikkje utvalet sjølv hadde bestemt noko anna.

Føreseigna vart oppheva ved lov av 8. februar 2013. Lovendringa trådte i kraft 1. juli 2013. Dette inneber at reglane om opne møte i folkevalde organ i mellom anna kommunelova §§ 31 – 31a vil gjelde for kontrollutvalet. Vi viser til det som er sagt om desse føresegnene i kapittel 10 nedanfor.

Kontrollomsyn som grunnlag for å lukke møte i kontrollutvalet?

I samband med framlegget om å oppheve § 77 nr. 8 (Prop. 119 L (2011 – 2012)) drøfta departementet om det var behov for å innføre kontrollomsyn som særskilt grunnlag for å kunne lukke møta i kontrollutvalet. Bakgrunnen var at nokre høyringsinstansar – i samband med høyringa om lovframlegget – meinte at høvet til å drive kontrollarbeid ville bli svekka dersom møta skulle gå for opne dører.

Departementet uttalte

”Kontrollutvalet vil alltid ha plikt til å lukke møte når det ligg føre lovbestemt teieplikt, eller når det skal handsame ei sak som gjeld tenestlege tilhøve for ein arbeidstakar. I tillegg kjem dei sakene der kommunelova § 31 gjev høve til å lukke møte på grunnlag av personvern og tungtvegande offentlege interesser. Heimelen til å lukke møte i desse sakene gjev kontrollutvalet framleis høve til å diskutere ulike typar saker bak lukka dører. At fleire kontrollutval allereie i dag praktiserer ei ordning med opne møte, illustrerer at det neppe er behov for ei lovføresegn som gjev kontrollutvala høve til å halde alle møte lukka.

Departementet meiner at ei føresegn som gjev heimel til å lukke møte av kontrollomsyn eller liknande, ikkje vil vere føremålstenleg. Dei aller fleste saker kontrollutvalet handsamar, vil ha kontrollmessige sider. Ei føresegn om til dømes ”kontrollomsyn” vil kunne bli svært vidtgåande og dermed undergrave ein hovudregel om opne møte.

Handsaminga av rapportar i samband med rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll vil nok for dei fleste kontrollutval utgjere hovuddelen av saksporteføljen.

Departementet har vurdert om det er sider ved desse sakene som gjer at det på generelt grunnlag bør vere høve til å lukke møtet under handsaminga i kontrollutvalet. Vurderinga til departementet er at desse sakene på generelt grunnlag neppe inneheld opplysningar som tilseier at handsaminga bør skje bak lukka dører. Departementet kan heller ikkje sjå at det

ligg føre andre omsyn som tilseier at utvalet bør ha fleire unntaksheimlar enn dei som ligg i kommunelova § 31.”
(Proposisjonen side 9)

6 VAL AV FASTE UTVAL M.M.

6.1 Aktuelle lovreglar

Uttrykket "*nemnd*" i kommunelova er ei fellesnemning som omfattar:

- Faste utval
- Styre og råd for kommunale/fylkeskommunale institusjonar
- Inter(fylkes)kommunale samarbeidsorgan
- Kontrollutval
- Kommunedelsutval
- Styre for kommunale og fylkeskommunale foretak

Reglane om oppretting og val av kommunale/fylkeskommunale nemnder finn ein i kommunelova §§ 10 – 12, 14, 27 og 35 – 38a. Når det gjeld oppretting av folkevalde organ, gir lovgjevinga stor fridom til den einskilde kommune/fylkeskommune til å organisere strukturen slik ein finn det passande ut frå lokale tilhøve.

Lovpålagte nemnder

Nokre nemnder er pålagt i særlov. Desse nemndene kan vere kommunale, fylkeskommunale eller statlege.

Lovpålagte *kommunale* nemnder:

- råd (eller anna representasjonsordning) for menneske med nedsett funksjonsevne. (Lov om råd eller anna representasjonsordning i kommunar og fylkeskommunar for menneske med nedsett funksjonsevne m.m.)
- eldreråd (Lov om kommunale og fylkeskommunale eldreråd)
- valstyre og røystestyre (vallova)

Lovpålagte *fylkeskommunale* nemnder:

- råd (eller annen representasjonsordning) for menneske med nedsett funksjonsevne (Lov om råd eller anna representasjonsordning i kommunar og fylkeskommunar for menneske med nedsett funksjonsevne m.m.)
- eldreråd (Lov om kommunale og fylkeskommunale eldreråd)
- fylkesvalstyre (vallova) yrkesopplæringsnemnda (opplæringslova)

Lovpålagte *statlege* nemnder på kommunenivå:

- heimevernsmnd (heimevernlova)
- fjellstyre – i kommuner der det er statsalmenning (fjellova)

Kommunale/fylkeskommunale nemnder

Med unntak av dei lovpålagte nemndene er det kommunestyret/fylkestinget som fastset kva for nemnder det skal vere i kommunen/fylkeskommunen. Når det gjeld komitear etter kommunelova § 10 nr. 5 kan ein delegere til andre folkevalde organ å opprette desse.

Det er lagt til kommunestyret/fylkestinget å

- fastsetje kva for oppgåver den enkelte nemnd skal ha

- fastsetje talet på medlemmer (det er likevel ofte lovfesta ei nedre grense, jf. t.d. kommunelova §§ 10 – 11, § 65 nr. 1 og § 77 nr. 1)
- foreta val av medlemmer/varamedlemmer, leiar og nestleiar. Denne kompetansen kan i visse høve bli delegert.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har tidlegare vore i kontakt med Lovavdelinga i Justisdepartementet med spørsmål om kommunelova gjeld når kommunestyret/fylkestinget oppretter *statlege nemnder på kommunenivå/fylkesnivå*.

Lovavdelinga konkluderte – under ein viss tvil – med at reglane i kommunelova eller likestillingslova ikkje gjeld direkte når kommunane vel medlemmer til statlege nemnder på kommunalt nivå, med mindre det følgjer av regelverket for vedkomande organ at reglane skal gjelde slik. Derimot taler reelle omsyn for at både reglane om kjønnsfordeling og dei andre reglane om personval i kommunelova blir brukte likt på desse organa, i den grad dette ikkje er i strid med reglane i særlovgivinga.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet tilrår at reglane i kommunelova blir lagde til grunn også ved val av medlemmer til statlege nemnder.

6.2 Valtidspunkt

Kommunelova § 17 nr 1 fastset at val av nemnder *bør* haldast i kommunestyret/fylkestinget sitt konstituerande møte. Det er altså ikkje noko absolutt krav om at nemndene blir valde samstundes med at kommunestyret/fylkestinget vel formannskap/fylkesutval, men det er ein fordel at flest mogeleg folkevalde trer i funksjon nokonlunde samstundes.

6.3 Valperiode

Valperioden for nemndene følgjer valperioden for kommunestyret/fylkestinget, med unntak av komitéar, jf. § 10 nr. 5, som kan opprettast for eit kortere tidsrom. Dersom nyval ikkje blir halde i det konstituerande møtet, blir funksjonstida for dei sitjande nemndsmedlemmene automatisk forlenga fram til nyval er halde.

Reglane om valperiode er ikkje til hinder for at ein legg ned eller omorganiserar nemndene i perioden, (med mindre desse er lovpålagde).

6.4 Kven er valbare?

Valbare, og pliktige til å ta imot val, er alle som oppfyller følgjande vilkår, kommunelova § 14 nr. 1:

- har røysterett ved val til kommunestyre/fylkesting
- står innført i folkeregisteret som busett i vedkomande kommune/ein av kommunane i fylket på det tidspunkt valet finn stad
- ikkje er utelukka eller fritatt

Det følgjer av det andre kulepunktet at det er folkeregisterføring på tidspunktet for val av nemnda som er avgjerende for valbarheita. Det er ikkje eit krav at vedkomande har hatt røysterett i kommunen/fylkeskommunen ved kommunestyrevalet/fylkestingsvalet. Dette

inneber at ein person som har flytta frå ein kommune til ein annan etter valdagen 14. september i år, kan veljast som medlem av ei nemnd i innflyttingskommunen, dersom vedkomande er blitt registrert som innflytta før kommunestyret foretar valet.

Personar som ikkje har nådd røysterettsalderen kan veljast, såframt dei fyller dei øvrige vilkåra for valbarheit, jf. kommunelova § 14 nr. 1 bokstav a andre leddet. Det er inga nedre aldersgrense her. Den som ikkje har nådd røysterettsalderen, er imidlertid ikkje pliktig til å ta imot val. Dei treng ikkje vise til anna fritaksgrunn enn den unge alderen. Ut fra samanhengen må denne føreseigna bli forstått slik at ho ikkje omfattar dei som fyller 18 år i løpet av valåret. Dei er røysteføre ved valet og dermed óg pliktige til å motta val til nemndene.

Det er berre val til faste utval, kommunedelsutval, kontrollutval, kommune- og fylkesråd og kommunale eller fylkeskommunale nemnder oppretta i medhald av andre lover, at ein er pliktig til å motta vervet, jf. § 14 nr. 1. Ved val til komitéar, styre for kommunale og fylkeskommunale foretak eller styre for inter(fylkes)kommunale samanslutningar, ligg det soleis ikkje føre plikt til å la seg velje/oppnemne. Ved val til kommunestyrekomitear/fylkestingskomitear etter kommunelova § 10a er det berre medlemmene av kommunestyret/fylkestinget (med unnatak av den som er medlem av kontrollutvalet) som er valbare. Dei er og pliktige til å ta imot valet.

6.5 Kven er utelukka?

Ved val av faste utval, kommunedelsutval, kontrollutval, kommune- og fylkesråd, kommunale eller fylkeskommunale nemnder oppretta i medhald av andre lover er følgjande utelukka frå val etter kommunelova § 14 nr. 1 bokstav b:

- Fylkesmannen og assisterande fylkesmann
- Administrasjonssjefen i kommunen/fylkeskommunen og assisterande administrasjonssjef
- Sekretæren for kommunestyret/fylkestinget
- Leiar av forvaltningsgrein i kommunen/fylkeskommunen
- Den som er ansvarleg for rekneskapsfunksjonen i kommunen/fylkeskommunen
- Den som foretar revisjon for kommunen/fylkeskommunen

Når det gjeld val til kontrollutval er fleire grupper utelukka frå val. Vi viser til kapittel 5 foran.

Det kan oppstå tvil om korleis uttrykket *leiar av forvaltningsgrein* skal tolkast. I utgangspunktet må kommunen/fylkeskommunen sjølv ta stilling til dette ut frå korleis administrasjonen er organisert i den aktuelle kommunen/fylkeskommunen. Eit viktig utgangspunkt i vurderinga er at færrest mogeleg skal utelukkast frå val til kommunale/fylkeskommunale organ. Ein bør difor – i tilfelle av grunngitt tvil – leggje til grunn at ein stillingsinnehaver er valbar.

Med uttrykket "forvaltningsgrein" blir det sikta til eit større, avgrensa og utadretta funksjonsområde i den kommunale/fylkeskommunale forvaltninga. For å kunne bli rekna som "leiar av forvaltningsgrein", må ein vere i ein kvalifisert leiarfunksjon der ein er tillagt eit sjølvstendig ansvar. Stillinger som har leiarfunksjonar i ein sentral del av

kommunen/fylkeskommunen sin administrasjon, må etter departementet si oppfatning bli omfatta av uttrykket. Andre moment kan vere om etaten har eige kontorbudsjett, og tittelen og avlønninga til vedkomande.

Omorganiseringar i kommunesektoren, med mellom anna utstrekt bruk av resultateiningar som inneber at ein mange stader ikkje lenger har tradisjonell leiar førte til at fleire personar enn tidligare blei rekna å vere leiar av forvaltningsgrein, og difor ikkje var valbare. Stortinget ønskte ikkje ei slik utvikling. Stortinget vedtok difor ein regel i den nye vallova i 2002, og i kommunelova, om at leiar av forvaltningsgrein framleis ikkje skal vere valbar, men at dette ikkje gjeld leiar av einskildståande verksemder.

I ein kommune med ein tradisjonell organisasjon i etatar vil etatsjefane (skulesjef, teknisk sjef osv.) vere utelukka frå val. Tilsette på eit lågare ledd i organisasjonen, som leiar av dei einskilte verksemdene innan etatane, er som før valbare.

I ein kommune som er organisert etter to-nivåmodellen, vil likevel leiarane av dei einskildståande verksemdene vere valbare i og med at det er presisert i lova at leiarar av slike verksemder er valbare. Dette fører til at rektorar, barnehagestyrarar og liknande vil vere valbare. Uttrykket ”leiar av einskildståande verksemd” må etter departementet si meining innebere at det òg omfattar personar som er leiar, ikkje berre av éin, men òg to av fleire verksemder i ein særskilt type i kommunen/fylkeskommunen.

I ein kommune som er organisert slik at administrasjonen er delt opp i ei rekkje likestilte resultateiningar/verksemder, vil utgangspunktet vere at leiarane er valbare, sjølv om dei og må reknast som leiar av forvaltningsgrein. Døme her kan vare rektorar, barnehagestyrarar og styrar ved institusjonar som t.d sjukeheim.

Valbarheit må avgjerast konkret ut frå skjønn og ei konkret vudering i kvart einskild høve, og etter korleis administrasjonen er organisert i kommunen. Det avgjerande vil vere det reelle innhaldet i stillinga, ikkje stillingsnemninga. Det at kommunen nemner stillinga som ”virksomhetsleder” er ikkje avgjerande. Spørsmålet må vurderast ut frå den funksjonen vedkomande har i den aktuelle stillinga.

Dersom kommunen er organisert slik at ein person leiar alle verksemdene innan ein sektor – t.d. at alle skulane i kommunen har same rektor – er det mest nærliggjande å sjå på vedkomande som leiar av ei forvaltningsgrein, og dermed ikkje valbar. Dersom ein person – i tillegg til å vere leiar av ei verksemd – har andre leiaroppgåver som det ikkje er naturleg å knytte til verksemda, kan dette føre til at vedkomande vil vere utelukka frå val.

Det er viktig å presisere at grensa for når ein går frå å vere ”leiar av einskildståande verksemd” til ”leiar av forvaltningsgrein” vil måtte avgjerast konkret ut frå ei skjønsmessig heilheitsvurdering i kvart einskilt høve. Kommunen må sjølv ta denne avgjerda.

Det er tilsettingshøvet når organet *trer i funksjon*, det vil seie den dagen det har det første møtet sitt, som er avgjerande for valbarheita, jf. kommunelova § 14 nr. 5. Ein person som på grunn av stillinga ikkje er valbar, kan veljast som medlem av organet dersom vedkomande *fråtrer* stillinga *før* organet trer i funksjon. Der ikkje tilstrekkeleg med permisjon. Dersom

vedkomande ikkje har tiltrådt stillinga, og har fått innvilga permisjon for heile valperioden, meiner departementet at han/ho likevel er valbar.

Kommunelova § 14 nr. 2 fastset at den som foretar revisjon for ein kommune/fylkeskommune er utelukka frå val også til andre folkevalde organ enn dei som er nemnde i kommunelova § 14 nr. 1.

Kommunelova § 14 nr. 3 inneheld følgjande regler når det gjeld valbarheit:

- Den som er ansvarleg for rekneskapet for eit (fylkes)kommunalt foretak eller ei verksemd etter kommunelova § 27, er utelukka frå val til styret for foretaket eller verksemda.
- Den som foretar revisjon for ei interkommunal/interfylkeskommunal verksemd etter kommunelova § 27, kan ikkje veljast til styret for verksemda.

Personer som på grunn av si stilling i kommunen er utelukka frå val til kommunale nemnder, er likevel valbare til fylkeskommunale nemnder. Det same gjeld for personar som på grunn av si stilling i fylkeskommunen er utelukka frå val til fylkeskommunale nemnder. Disse er altså valbare til kommunale nemnder.

Departementet presiserer at statleg tilsette (med unnatak av fylkesmann og assisterande fylkesmann) ikkje vil vere utelukka for val til kommunale/fylkeskommunale nemnder.

6.6 Kven kan krevje seg fritatt?

Ved val til faste utval, kommunedelsutval, kontrollutval, kommuneråd og fylkesråd, kommunale eller fylkeskommunale nemnder oppretta i medhald av andre lover gjeld dei same fritaksgrunnene som for val til formannskap/fylkesutval, sjå pkt. 2.4 foran.

Ved val til komitear, styre for (fylkes)kommunale bedrifter, (fylkes)kommunale foretak og styre for inter(fylkes)kommunale samanslutningar finst det inga plikt til å la seg velje som medlem av denne type organ. Ein treng difor ingen spesiell fritaksgrunn for å sleppe å bli vald inn i eit slikt organ. Det er nok at ein ikkje vil.

Ved val til kommunestyrekomitear og fylkestingskomitear kan ordføreren/fylkesordføreren bli gitt fritak av kommunestyret/fylkestinget, jf. kommunelova § 10a nr. 2

6.7 Framgangsnåten ved valet

Kommunestyret/fylkestinget fastset medlemstalet i nemndene og vel medlemmer, varamedlemmer, leiar og nestleiar, men nemndene skal minst tre medlemmer, jf. kommunelova § 10 nr. 1

Kommunelova § 35 nr. 4 fastset at val av medlemmer til folkevalde organ går føre seg som *forholdstalsval* etter føresegnene i kommunelova § 36, dersom minst ein medlem av den veljande forsamlinga krev det. Viss ikkje, haldast valet som *avtaleval* etter føresegnene i kommunelova § 38a. Vi viser til det som er sagt om forholdstalsval og avtaleval, samt kjønnsrepresentasjon og kjønnsmessig balanse tidligere.

Når det gjeld val av kommunestyrekomitear og fylkestingsvkomitear, viser vi til punkt 7.1 nedanfor.

6.8 Suppleringsval

Etter kommunelova § 16 nr. 3 skal det, dersom eit medlem trer endeleg ut elle får varig forfall, veljast eit *nytt* medlem. Føreseгна gjeld óg for formannskapet/fylkesutvalet. Er organet vald ved forholdstalsval, skal nytt medlem kome frå den *same* gruppa som medlemmet som trer ut. Fører suppleringsvalet til at eit kjønn blir representert med mindre enn 40 prosent av medlemmene i *organet*, skal det veljast eit nytt medlem frå det kjønnnet som er underrepresentert.

Det følgjer av kommunelova § 16 nr. 5 at desse reglane gjeld nyval av varamedlemmer.

Kommunelova § 16 nr 6 inneheld føreseigner om korleis eit suppleringsval skal gjennomførsat:

Den gruppa som har ein ledig plass, peikar sjølv ut kandidaten til plassen.

Kommunestyret/fylkestinget – eller formannskapet/fylkesutvalet etter delegert mynde, jf. § 16 nr. 5 – vel deretter vedkomande dersom dei formelle vilkåra for val er oppfylde.

Departementet meiner at uttrykket ”den ledige plassen” må ha ei slik forståing: at dersom ein plass i ei rekkjefølgje av vararepresentanter – t.d. nr. 3 - er blitt ledig, skal den nyvalde ikkje gå inn på denne plassen. Vedkomande vil då måtte bli plassert sist i rekkjefølgja.

6.9 Retting av feil ved valet

Når det gjeld spørsmål om ugyldig val og klage, viser vi til det som er sagt ovanfor under pkt. 2.8 om val av formannskap/fylkesutval. Prinsippa der gjeld som for val av faste utval m.m.

7 KOMITEAR PÅ KOMMUNALT OG FYLKESKOMMUNALT NIVÅ

7.1 Kommunestyrekomitear og fylkestingskomitear

Det har etter kvart blitt ganske vanleg å dele kommunestyret eller fylkestinget inn i komitear som førebur saker og innstiller til det øvste organet. Slike ”reine” komitear – utan avgjerdsmynde og utan kompetanse til å sende ei sak tilbake til administrasjonen – er regulert i kommunelova § 10a om kommunestyrekomitear og fylkestingskomitear.

Kommunestyret/fylkestinget avgjer sjølv om slike komitear skal opprettast, og fastset kor mange medlemmer den einskilde komiteen skal ha. Komiteane kan ikkje ha avgjerdsmynde, men berre ha mynde til å gi innstilling i saker som skal avgjerast av kommunestyret eller fylkestinget.

I utgangspunktet er alle medlemmene av kommunestyret/fylkestinget valbare til komiteane. Kommunestyremedlem/fylkestingsmedlem som òg er medlem av kontrollutvalet er likevel utelukka frå val, jf. kommunelova § 10a nr. 2. Kommunestyret/fylkestinget kan sjølv vedta at ordføraren/fylkesordføraren skal vere fritatt frå val.

Val til komiteane skjer på grunnlag av ei innstilling frå ei valnemnd, jf. § 10 nr. 3. I motsetnad til det som gjeld elles ved avtaleval, er det nok med vanleg fleirtal for å rekne valet som gjennomført, jf. § 10a nr. 3 siste setning. Det er soleis ikkje noko krav om samrøystes oppslutning frå den veljande forsamlinga. Vi viser her til grunngivinga som er gitt i forarbeida til kommunelova § 10a, sjå Ot.prp. nr. 96 (2005 – 2006) kapittel 3.9.

Innstillinga frå valnemnda skal innehalde så mange namn som svarar til talet på medlemmer i den einskilde komiteen, med opplysning om kva for gruppe medlemmet representerer. I tillegg kan innstillinga innehalde så mange vararepresentantar som tilsvarar talet på representantar kvar gruppe skal ha, med tillegg av to. Det er berre varamedlemmer til kommunestyret/fylkestinget som er valbare som varamedlemmer til komiteane.

Når det gjeld krav til kjønnsbalanse, fastset kommunelova i § 10a nr. 4 at komiteane kvar for seg skal ha den same kjønnsmessige samansetjinga som det veljande organet har. Val til alle komitear må difor skje samla. Regelen inneber at dersom det til dømes er 40 prosent kvinner og 60 prosent menn blant dei som skal veljast til komiteane, skal dette fordelingstalet leggjast til grunn ved valet til den einskilde komiteen. Den same fordelinga skal leggjast til grunn når det gjeld val av varamedlemmer.

Dersom eit medlem av kommunestyret/fylkestinget trer endeleg ut, skal vedkomande varamedlem tre inn, ikkje berre i den ledige plassen i kommunestyret/fylkestinget, men òg i den komiteen der han/ho som trer ut var medlem. Regelen om at det skal haldast nyval når eit medlem trer ut av eit fast utval, gjeld dermed ikkje for kommunestyrekomiteane/fylkestingskomiteane.

7.2 Ad-hoc komitear

Reglane i kommunelova omhandlar óg ein annan type komitear, jf. § 10 nr. 5. Slike komitear er ofte meint á vere meir ad-hoc-prega og av mellombels karakter. Dette blir gjort tydeleg mellom anna av at retten til á opprette slike komitear kan delegerast frá kommunestyret/fylkestinget.

Komiteane er ikkje omfatta av reglane om valbarheit i kommunelova § 14, med unnatak av forbodet mot á velje revisor, jf. § 14 nr. 2. Dette inneber til dømes at personar som er busett utanfor kommunen/fylkekommunen kan veljast som medlem av ein komite. Det er inga plikt til á ta imot val til ein komite. Reglane om framgangsmåten ved val – kommunelova §§ 36 - 38a – vi likevel alltid gjelde, jf. § 29 nr. 3 siste setning.

8 VAL AV STYRE FOR KOMMUNALT/FYLKESKOMMUNALT ÅTTE AKSJESELSKAP

8.1 Valreglane

Kommunelova § 80a fastset:

"1. Reglene i aksjelova § 20-6 om representasjon av begge kjønn i styret gjelder tilsvarende for aksjeselskap hvor kommuner og fylkeskommuner til sammen eier minst to tredeler av aksjene i selskapet. Departementet kan gi forskrifter om at reglene i første punktum også skal gjelde for aksjeselskaper som eies av kommuner eller fylkeskommuner med under to tredeler, når resten av selskapet er eid av staten eller selskaper som direkte eller indirekte, er heleid av staten.

2. For å legge til rette for at valget oppfyller kravene i nr. 1 kan departementet gi forskrift om den nærmere gjennomføringen av valget av styremedlemmer som velges av og blant de ansatte, jf. aksjelova § 6-4, herunder også eventuelt i selskaper som nevnt i nr. 1 annet punktum."

Reglane gjeld alle aksjeselskap der minst to tredelar av aksjene blir åtte av kommunar/fylkeskommunar. Dei er ikkje avgrensa til å gjelde selskap som driv tradisjonell forvaltningsverksemd. Det følgjer av tilvisinga til aksjelova sine reglar at krava til kjønnsrepresentasjon óg gjeld for selskap som er heileigde datterselskap, i eitt eller fleire ledd, til selskap som blir omfatta av § 80a.

Reglane i aksjelova § 20-6 om representasjon av begge kjønn – som det blir vist til i lovteksten – tilsvarar reglane i kommunelova § 36 nr. 2, § 37 nr. 3 og § 38a nr. 3 om kjønnsrepresentasjon i folkevalde organ.

Dette inneber:

Har styret *to eller tre medlemmer*, skal *kvalt kjønn* vere representert. Har styret *fire eller fem medlemmer*, skal *kvalt kjønn* vere representert med *minst to*. Har styret *seks til åtte medlemmer*, skal *kvalt kjønn* vere representert med *minst tre*. Har styret *ni medlemmer*, skal *kvalt kjønn* vere representert med *minst fire*. Har styret *fleire medlemmer*, skal *kvalt kjønn* vere representert med *minst 40 prosent*.

Reglane i kommunelova gjeld berre dei styremedlemmene som blir valgt frå kommunane eller fylkeskommunane. Val av dei tilsette sine representantar blir regulert av representasjonsforskrifta (forskrift av 20. juni 2014 nr. 850, gitt av Arbeids- og sosialdepartementet).

Vi viser elles til Ot.prp. nr. 57 (2008 – 2009) og rundskriv H-11/09 når det gjeld nærare omtale av reglane i kommunelova § 80a.

8.2 Om inhabilitet for styremedlemmer

Stortinget vedtok våren 2009 nye og skjerpa føresegner om inhabilitet for offentlege tenestemenn og folkevalde som óg er leiar eller medlem av styre eller bedriftsforsamling i offentlig heilåtte selskap. Endringane trådte i kraft 1. november 2011.

Forvaltningslova § 6 første ledd bokstav e fastset no at inhabilitet inntreir automatisk for ein tenestemann eller folkevald, som óg er leiar eller medlem av styre eller bedriftsforsamling i offentleg heileigd selskap, når saker der selskapet er part skal handsamast i folkevalde organ eller administrasjonen i kommunen. Hovudgrunngivinga for lovregelen er å medverke til større klarheit om kva for roller ein tenestemann og folkevald har i ein gitt situasjon, når vedkomande óg er leiar, styremedlem eller medlem av bedriftsforsamlinga i eit offentleg heileigd selskap. Klarheit med omsyn til kva for interesser ein person representerer i ein gitt situasjon vil medverke til å redusere risikoen for uheldige rollekombinasjonar. Regelen skal ikkje berre hindre interessekonfliktar, men óg medverke til å vise omverda at det er ryddige og klare ansvarstilhøve internt. Lovendringa kan på den måten medverke til å oppretthalde den tilliten ålmenta har til forvaltninga.

9 VERKNADER AV AT EIT ORGAN SOM IKKJE ER SAMANSETT I SAMSVAR MED REGLANE OM KJØNNISKVOTERING TREFFER VEDTAK

Spørsmålet om eit folkevalt organ er samansett i samsvar med reglane om kjønnskvaltering, og kva følgjer eventuelle feil i samansetjinga kan få for dei vedtaka organet har gjort, kan det dukke opp i to samanhangar. For det fyrste kan det vere sett fram krav om lovlegheitskontroll etter kommunelova § 59. For det andre kan det vere klaga på eit vedtak etter føresegnene i forvaltningslova § 28 andre ledd

Departementet meiner at feil med omsyn til kjønnsmessig samansetjing ikkje automatisk fører til at alle dei vedtaka organet har gjort blir ugyldige. Ein må gjere ei konkret vurdering av kvart enkelt vedtak. Dersom det er grunn til å rekne med at ei feilaktig samansetjing av utvalet ikkje har hatt noko å seie for innhaldet i vedtaket, vil det vere gyldig, jf. prinsippet i forvaltningslova § 41.

10 MØTEOFFENTLEGHEIT I FOLKEVALDE ORGAN

10.1 Innleiing

Føremålet med dette kapitlet er å orientere om møteoffentlegheit i kommunelova. Sjølv om desse reglane ikkje er nye i år finn departementet at det kan vere grunn til å informere nærare om dei. Departementet arbeider med ferdigstilling av ein rettleiar i møteoffentlegheit for kommunane. Ein tar sikte på at den vil kome ut like etter sommaren.

Lovreglane byggjer på Prop. 152 L (2009-2010) *Endringar i kommuneloven (møteoffentlegheit)*. Departementet fremja proposisjonen for Stortinget i juni 2010. Lovendringane blei vedteke av Stortinget i desember 2010, på bakgrunn av innstillinga frå Kommunal- og forvaltningskomiteen, jf. Innst. 118 L (2010-2011). Lovvedtaket blei sanksjonert av Kongen i statsråd 14. januar 2011, og lovendringane blei sette i kraft frå 1. juli 2011.

10.2 Hovudinnhaldet i lovreglane

Eit sentralt føremål med lovendringane i 2011 var å gjere reglane om møteoffentlegheit meir presise og enklare å praktisere for kommunane. Det vart gjort fleire endringar i kommunelova § 31, som inneheld reglar om opne/lukka møter i kommunane. Nokre av endringane var av teknisk og redaksjonell karakter, medan andre innebar realitetsendringar.

I samband med lovrevideringa vart det vedteke ein ny paragraf (§ 31 a). Lova § 31 fastset hovudregelen om opne møte og på kva grunnlag det kan gjerast unntak frå dette, medan § 31 a inneheld prosedyrereglar mv.

På eitt område innebar lovendringane ei mulig innstramming når det gjaldt høve til å lukke møte. Retten kommunestyret hadde til å lukke møte i andre organ når organet ikkje skulle gjere vedtak i saka, vart oppheva. Denne endringa medverker til større openheit om den førebuaande handsaminga av viktige saker i kommunen.

Departementet vil i det følgjande gjere kort greie for innhaldet i §§ 30 nr. 1, 31 og 31 a etter lovendringa.

10.3 Møteprinsippet (§ 30 nr. 1)

Det er presisert at folkevalde organ, i tillegg til å gjere vedtak, skal *handsame sakene sine i møte*. Denne presiseringa er ei lovfesting av gjeldande rett, men departementet vil understreke viktigheita av at også handsaminga av sakene skjer i møte. Eit samkome i eit folkevalt organ vil vere eit "møte" når det er fastsett på førehand at medlemmene skal tre saman som folkevalt organ for å forhandle, drøfte, gjere vedtak eller på annan måte handsame saker og spørsmål som det etter lov, forskrift eller delegert avgjerdsrett har som oppgåve å handsame.

10.4 Prinsippet om møteoffentlegheit (§ 31 nr. 1)

I § 31 nr. 1 er prinsippet om møteoffentlegheit slått fast. Føresegna framhevar at prinsippet om møteoffentlegheit er ei føresegn som gjev allmenta rettigheitar. Det inneber at alle som ynskjer det, har rett til å vere til stades på møte i folkevalde organ, så lenge ikkje organet med heimel i lov har vedteke noko anna. Lukking av møte skal eller kan skje med heimel i § 31 nr. 2-5 og § 31 a nr. 1.

10.5 Teieplikt som lukningsgrunnlag (§ 31 nr. 2)

Når organet skal handsame opplysningar som er underlagde teieplikt i lov, pliktar organet å lukke møtet. Føresegna presiserar at det må gjerast eit vedtak om at møtet skal lukkast.

10.6 Personalsaker som lukningsgrunnlag (§ 31 nr. 3)

Når eit folkevald organ skal handsame personalsaker skal dette skje i eit lukka møte. Dette er ei vidareføring av gjeldande rett, men det vart gjort nokre justeringar i ordlyden. Føresegna omhandlar ”sak som angår ein arbeidstaker sitt tjenstlige forhold”. Som i nr. 2 er det presisert at lukking av møte skal skje på grunnlag av eit vedtak. Uttrykket ”tjenstlige forhold” omfattar saker om tilsetjing, oppseiing, lønnsvilkår, permisjonar osv. Saker av meir overordna, generell og arbeidsgivarpolitisk karakter vil derimot falle utanfor denne føresegna. Slike saker kan til dømes vere generelle saker om lønnspolitikken i kommunen, organisasjonsmessige tilhøve eller sakshandsamingsrutiner.

10.7 Personvern som lukningsgrunnlag (§ 31 nr. 4)

Også personvern blei vidareført som eit lukningsgrunnlag, men ordlyden blei innskjerpa. For å vedta lukking etter føresegna, er det teke inn eit vilkår om at omsynet til personvern *krev* det. Dette signaliserar at terskelen for å lukke møte av omsyn til personvern skal vere høg. I motsetnad til lukningsgrunnlaga i nr. 2 og nr. 3, er dette ei ”kan-føresegn”. Det inneber at organet ikkje *pliktar* å lukke møte sjølv om omsynet til personvern *krev* det, men det har rettsleg høve til å gjere det. Døme på opplysningar som kan danne grunnlag for å lukke møtet etter denne føresegna, er opplysningar som det ikkje er knytt teieplikt til, men som likevel er av personleg og sensitiv karakter, slik at personen som opplysningane gjeld, bør skjermast mot at dei blir offentleg kjende.

10.8 Tungtvegande offentlege interesser som lukningsgrunnlag (§ 31 nr. 5)

Også tungtvegande offentlege interesser kan gi grunnlag for å lukke eit møte. Det er to vilkår som må vere oppfylte. For det første må tungtvegande offentlege omsyn tilseie lukking. For det andre må det i offentleglova vere ein heimel om unntak frå innsyn dersom opplysningane hadde stått i eit dokument. Det folkevalde organet må altså finne at begge vilkåra er oppfylte, før det kan vedta å lukke møtet.

I vilkåret som omhandlar offentleglova ligg det at organet, dersom det kjem til at tungtvegande offentlege interesser tilseier lukking, må identifisere kva for ein unntaksheimel i offentleglova som gjer at vilkåret er oppfylt. Her vil dei mest aktuelle heimlane vere dei som

er gitt av omsyn til offentlege interesser. Som særleg praktiske unntaksgrunnlag i offentleglova kan det peikast på § 23 (omsynet til dei økonomiske interessene det offentlege har i forhandlingar), § 18 (omsynet til partsinteressa det offentlege har i sivile søksmål) og § 24 (omsynet til gjennomføringa av lovpålagde kontroll- eller reguleringstiltak). Denne føresegna er ei kan-føresegn på same måte som lukkingsgrunnlaget i kommunelova § 31 nr. 4. Organet pliktar altså ikkje å lukke møtet sjølv om vilkåra for lukking er til stades.

10.9 Prosedyrereglar mv.

Debatt om lukking av møte (§ 31 a nr. 1)

Regelen om at debat om lukking av eit møte skal haldast i eit lukka møte dersom møteleiaren eller organet krev det, er vidareført. Samstundes er det teke inn ei *ny* føresegn som slår fast at sjølv avrøystinga skal skje i ope møte. Eit organ som har debattert om eit møte skal lukkast, pliktar såleis å opne møtet før avrøystinga skjer.

Føring av møtebok (§ 30 nr. 4)

Når eit folkevald organ har vedteke å lukke møte skal ein føre avgjerda inn i møteboka og heimelen skal nemnast. Dersom møtet lukkast etter § 31 nr. 5 skal også den aktuelle føresegna i offentleglova nemnast.

Opptak og overføring av møte

Møteleiaren skal, på oppmoding, gi samtykke til opptak av eller overføring av lyd eller bilde frå eit ope møte, med mindre dette vil virke forstyrrande på gjennomføringa av møtet.

Møte i kommuneråd

Regelen om at møte i kommunerådet i utgangspunktet er lukka, er vidareført. Rådet kan sjølv bestemme om møta deira skal vere opne. Til liks med andre folkevalde organ er rådet pålagt å lukke møtet når det ligg føre teieplikt fastsett ved lov, eller når det skal handsame ei sak som gjeld tenestlege tilhøve hos ein arbeidstakar.

Teieplikt for folkevalde ved lukking av møte.

Det er ikkje egne reglar om teieplikt om drøftingar i lukka møte. Om ei sak blir handsama for stengde dører etter kommunelova § 31 har dei folkevalde berre teieplikt om dei opplysningane som er under teieplikt etter love. Kommunane har ikkje høve til å påleggje dei folkevalde ei generell teieplikt om opplysningar som er unnateke offentlegheit eller drøfta i eit lukka møte.

11 VEDTAK OM DELEGERINGSREGLEMENT OG INNSTILLINGSRETT

Ved lov av 25. mai 2012 vart det vedteke eit nytt nr. 2 i kommunelova § 39. Føresegna fastset:

”Kommunestyret og fylkestinget skal selv vedta reglement for delegasjon av avgjørelsesmyndighet og for innstillingsrett innen 31. desember året etter at kommunestyret og fylkestinget ble konstituert. Sist vedtatte reglement og eventuelle andre vedtak gjelder inntil nytt reglement er vedtatt.”

Føresegna trådte i kraft 1. juli 2012

Kommunestyret/fylkestinget plikter å vedta reglement som skal innehalde ei oversikt over kva slags avgjerdsmyndigheit som blir delegert til administrasjonen og til folkevalde organ. Vedtaket skal gjerast innan 31. desember året etter konstitueringa, dvs innan 31. desember 2016 for komande valperiode.

Føresegna er ei minimumsføresegn i den forstand at ho stiller krav om at delegeringsreglement blir behandla og vedteke minst éin gong i kvar valperiode. Føresegna stiller ikkje som krav at alle delegeringar blir samla i eitt reglement. Kommunestyret/fylkestinget står fritt til både å endre sjølve reglementet (eller reglementa) og til å gjere vedtak om delegering i enkeltsaker også etter at ein har behandla reglementet i tråd med føresegna.

Føresegna pålegg òg kommunestyret/fylkestinget plikt til å ta stilling til korleis innstillingsinstituttet skal praktiserast. I det ligg det at ein må ta stilling til om det skal vere innstilling i saker som blir behandla av kommunestyret/fylkestinget og andre folkevalde organ, og i så fall kven det er som skal stå for innstillinga. Ei innstilling er eit forslag til vedtak som organet skal votere over. Føresegna stiller likevel ikkje krav om at kommunestyret/fylkestinget handsamar delegeringsreglementet og innstillingsinstituttet samtidig, så lenge fristen blir holdt.

Inntil eit nytt delegeringsreglement er vedtatt i tråd med føresegna, gjeld det sist vedtatte reglementet og eventuelle andre enkeltstående delegeringsvedtak. Det inneber at avgjerder som blir tatt på grunnlag av eit ”gammalt” delegeringsreglement eller andre delegeringsvedtak, ikkje fører til at avgjerdene blir ugyldige av den grunn. Det same vil gjelde for eventuelle avgjerder som blir tekne på grunnlag av eit ”gammalt” reglement eller andre vedtak om innstilling.

12 VAL OG KONSTITUERING AV NYTT KOMMUNESTYRE VED SAMANSLÅING AV KOMMUNAR

Ordinært kommunestyreval blir halde i 2015, 2019, 2023 osv. I samband med samanslåing av kommunar har Kongen heimel i inndelingslova § 17 til å forkorte, men ikkje forlengje, kommunestyrevalperioden.

Ei samanslåing vil gjelde frå eit årsskifte. Dersom ei samanslåing gjeld frå 1. januar året etter eit ordinært kommuneval, kan Kongen gjere dei naudsynte unntaka frå vallovgjevinga slik at innbyggjarnane vel kommunestyret for den nye kommunen ved ordinært val (sjølv om kommunane ikkje er samanslått på valdagen).

Ved samanslåing frå andre årsskifte i kommunestyreperioden, kan det anten gjennomførast ekstraordinært val hausten før eller det nye kommunestyret kan veljast av og mellom medlemmene i kommunestyra som blei valde ved førre ordinære kommunestyreval. Kongen har fullmakt til å forkorte kommunestyreperioden i samband med samanslåing av kommunar. Det kan skje for heile kommunestyret ved gjennomføring av ekstraordinært kommunestyreval, eller for delar av kommunestyret dersom det nye kommunestyret skal veljast av og mellom medlemmene i kommunestyra som blei valde ved førre ordinære kommunestyreval. Det er ikkje noko formelt i vegen for at ein ny kommune kan fungere med alle dei valde representantane i eit nytt kommunestyre. Kommuneleova § 7 nr. 2 inneheld berre eit minstetal på medlemmer i kommunestyret. Det eneste kravet er at medlemstalet skal vere eit oddetal.

Samanslåingane av Bodø og Skjerstad (vedteken i 2003, gjeldande frå 2005) og av Bjarkøy og Harstad (vedteken i 2011, gjeldande frå 2013) skjedde utan føregåande kommunestyreval. I tråd med ønska lokalt blei heimelen i inndelingslova § 17 annet ledd nytta til å forkorte valperioden for enkelte kommunestyremedlemmer slik at det nye kommunestyret blei samansett av medlemmene frå den eine (større) kommunen, supplert med nokre medlemmer valde av og mellom kommunestyret i den andre (mindre) kommunen. (Til dømes blei det ved valet i 2011 valt 13 medlemmer til Bjarkøy kommunestyre og 35 medlemmer til Harstad kommunestyre. Kommunane var samde om at kommunestyret i nye Harstad skulle vere samansett av kommunestyret i tidligare Harstad supplert med to medlemmer frå kommunestyret i Bjarkøy.)

For å gjennomføre ei samanslåing etter ein slik modell må ein gjere unntak frå vallova § 9-1 (2) om lengda på kommunestyreperioden. Unntak kan gjerast med heimel i inndelingslova § 17. Ein føresetnad for å korte ned kommunestyreperioden og velje nytt kommunestyre av og mellom dei valde kommunestyra, er at kommunane ønskjer det. (For meir utfyllande informasjon, sjå brev frå Kommunal- og moderniseringsdepartementet til Fylkesmannen i Vestfold 08.04.2015.)

I kommunereformperioden kan grunnlaget for det nye kommunestyret ordnast etter følgjande alternativ:

- Samanslåing frå 1. januar 2017: forkorta kommunestyreperiode og val av nytt kommunestyre av og mellom dei valde kommunestyra. Kommunar som ønskjer det, kan også halde ekstraordinært kommunestyreval hausten 2016.

- Samanslåing frå 1. januar 2018: ekstraordinært kommunestyreval saman med stortingsvalget i 2017. Kommunane kan også velje ei forkorta kommunestyreperiode og val av nytt kommunestyre av og mellom dei valde kommunestyra.
- Samanslåing frå 1. januar 2019: forkorta kommunestyreperiode og val av nytt kommunestyre av og mellom dei valde kommunestyra. Kommunar som ønskjer det, kan også halde ekstraordinært kommunestyreval hausten 2018.
- Samanslåing frå 1. januar 2020: ordinært kommunestyreval i 2019.

Kommunestyret i ein samanslått kommune blir konstituert før samanslåinga på same måte som nyvalde kommunestyrrer, jf. kommunelova § 17. Inndelingslova § 27 seier at *”det nyvalte kommunestyret eller fylkestinget kallast saman til konstituerande møte innan utgangen av oktober månad. Leiaren av fellesnemnda kallar saman og leier møtet inntil ny ordførar er valt. Elles gjeld reglane i kommunelova § 17 nr. 1 til 3 om konstituerande møte o.a. i kommunestyre og fylkesting.”* Inndelingslova § 27 fastset at funksjonsperioden og rolla for dei opphavlege kommunestyra *”varer inntil tidspunktet for iverksetjing av samanslåinga eller delinga som nemnt i § 3 andre ledd bokstav b. Deira ansvar og fullmakter er likevel avgrensa til det som er nødvendig for å avslutte verksemda i dei eksisterande einingane.”*

Departementet vil gjere desse føringane gjeldande også ved samanslåingar der kommunestyreperioden blir forkorta og det nye kommunestyret blir vald av og mellom dei valde kommunestyra hausten før ein samanslåing.

VEDLEGG 1

Oversyn over aktuelle føresegner i kommunelova og forvaltningslova Kommunelova

§ 8. *Formannskap. Fylkesutvalg.*

1. Kommunestyret og fylkestinget velger selv henholdsvis formannskap og fylkesutvalg på minimum 5 medlemmer. Dette gjelder likevel ikke kommuner og fylkeskommuner som har innført parlamentarisk styringsform.
2. Medlemmer og varamedlemmer til formannskap eller fylkesutvalg velges for fire år av og blant medlemmene av kommunestyret eller fylkestinget. Valget holdes som forholdsvalg når minst ett medlem krever det, og ellers som avtalevalg.
3. Formannskapet og fylkesutvalget behandler forslag til økonomiplan, årsbudsjett og skattevedtak. For øvrig fastsetter kommunestyret og fylkestinget selv området for formannskapets og fylkesutvalgets virksomhet. Formannskapet og fylkesutvalget kan tildeles avgjørelsesmyndighet i alle saker hvor ikke annet følger av lov.

§ 9. *Ordfører. Fylkesordfører. Varaordfører.*

1. Kommunestyret velger selv blant formannskapets medlemmer ordfører og varaordfører. Fylkestinget velger selv blant fylkesutvalgets medlemmer fylkesordfører og varaordfører. Valget foretas for hele valgperioden. Den som har vært ordfører eller varaordfører de siste fire år, kan nekte valg til begge verv. Tilsvarende gjelder for den som har vært fylkesordfører eller fylkesvaraordfører de siste fire år. Krav om fritak må fremsettes før valget foretas. I kommuner som har innført parlamentarisk styringsform velges ordfører og varaordfører blant kommunestyrets medlemmer. I fylkeskommuner som har innført parlamentarisk styringsform velges fylkesordfører og varaordfører blant fylkestingets medlemmer.
2. Trer ordføreren eller fylkesordføreren midlertidig ut av sitt verv, rykker varaordføreren opp som ordfører eller fylkesordfører, og det velges midlertidig ny varaordfører. Trer ordfører eller fylkesordfører endelig ut av sitt verv, foretas nyvalg.
3. Ordfører og fylkesordfører leder møtene i kommunestyret og fylkestinget, formannskapet og fylkesutvalget. Han eller hun er rettslig representant for kommunen og fylkeskommunen og underskriver på dennes vegne i alle tilfelle hvor myndigheten ikke er tildelt andre.
4. Ordfører og fylkesordfører har møte- og talerett i alle andre kommunale eller fylkeskommunale organer unntatt kommune- og fylkesråd og organer under disse, men har bare stemmerett og forslagsrett hvis han eller hun er valgt medlem. Ordfører og fylkesordfører kan la seg representere ved annet medlem av kommunestyret eller fylkestinget i organer hvor han eller hun ikke er medlem.
5. Kommunestyret og fylkestinget kan gi ordfører og fylkesordfører myndighet til å treffe vedtak i enkeltsaker eller i typer av saker som ikke er av prinsipiell betydning.

§ 10. *Faste utvalg. Komiteer.*

1. Kommunestyret og fylkestinget kan selv opprette faste utvalg for kommunale og fylkeskommunale formål eller for deler av den kommunale eller fylkeskommunale virksomhet. Slike utvalg skal ha minst tre medlemmer.
2. Kommunestyret og fylkestinget fastsetter selv området for de faste utvalgs virksomhet. Slike utvalg kan tildeles avgjørelsesmyndighet i alle saker hvor ikke annet følger av lov.
3. Kommunestyret og fylkestinget velger selv medlemmer og varamedlemmer til utvalget, og blant medlemmene leder og nestleder.

4. Utvalget kan gi lederen eller et arbeidsutvalg myndighet til å treffe vedtak i enkeltsaker eller i typer av saker som ikke er av prinsipiell betydning, hvis ikke kommunestyret eller fylkestinget har bestemt noe annet.
5. Kommunestyret og fylkestinget kan opprette komiteer til forberedende behandling av saker og til å utføre særskilte verv. Slik komité kan også tildeles myndighet til å avgjøre enkeltsaker som har direkte tilknytning til komiteens oppdrag.
6. Kommunestyret og fylkestinget kan selv når som helst omorganisere eller nedlegge faste utvalg og komiteer. En komité kan også omorganiseres eller nedlegges av det organ som har fått myndighet til å opprette vedkommende komité.

§ 10 a. Kommunestyrekomiteer. Fylkestingskomiteer.

1. Kommunestyret og fylkestinget kan selv opprette kommunestyrekomiteer og fylkestingskomiteer som saksforberedende organ for kommunestyret og fylkestinget. Komiteene kan ikke gis avgjørelsesmyndighet. Slike komiteer skal ha minst tre medlemmer.
2. Kommunestyret og fylkestinget deler selv alle kommunestyrets og fylkestingets medlemmer inn i kommunestyrekomiteer og fylkestingskomiteer, og velger leder og nestleder til komiteene. Medlemmer av kontrollutvalget som også sitter i kommunestyret eller fylkestinget, er utelukket fra valg til komiteene. Ordfører og fylkesordfører kan fritas fra valget dersom kommunestyret eller fylkestinget bestemmer det.
3. Valget gjennomføres på grunnlag av innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer til komiteene. Innstillingen skal inneholde et antall navn som tilsvarer antall medlemmer i hver komité med angivelse av den gruppe medlemmet representerer. I tillegg kan innstillingen inneholde et antall varamedlemmer for hver gruppe som tilsvarer antall medlemmer gruppen skal ha, med tillegg av to. Innstillingen vedtas med simpelt flertall.
4. Komiteene skal sammensettes forholdsmessig etter den kjønnsmessige fordeling blant de som skal velges. Varamedlemmer til komiteene velges på samme måte blant kommunestyrets og fylkestingets varamedlemmer.
5. Ved varig uttreden eller forfall til kommunestyret og fylkestinget etter § 16 nr. 2 skal vedkommende varamedlem tre inn i den kommunestyrekomité eller fylkestingskomité som den uttredende tilhørte.
6. Komiteene kan opprette arbeidsutvalg hvis ikke kommunestyret eller fylkestinget har bestemt noe annet.
7. Kommunestyret og fylkestinget kan selv når som helst omorganisere eller nedlegge kommunestyrekomiteer og fylkestingskomiteer.

§ 14. Valgbarhet. Plikt til å ta imot valg.

1. Ved valg til
 - formannskap og fylkesutvalg
 - faste utvalg
 - kommunedelsutvalg
 - kontrollutvalg - kommuneråd og fylkesråd
 - kommunale eller fylkeskommunale nemnder opprettet i medhold av andre lovergjelder følgende regler:
 - a) Valgbar og pliktig til å ta imot valg er den som har stemmerett ved valg til kommunestyre og fylkesting, og som når valget finner sted står innført i folkeregisteret som bosatt i vedkommende kommune eller i en av kommunene i fylket. Ved valg til kommunedelsutvalg kan kommunestyret vedta at bare de som er innført i

folkeregisteret som bosatt i vedkommende kommunedel, er valgbar. Den som ikke har nådd stemmerettsalder, er valgbar, men ikke pliktig til å ta imot valg.

- b) Utelukket fra valg er fylkesmannen, assisterende fylkesmann, og den som i vedkommende kommune eller fylkeskommune er administrasjonssjef eller dennes stedfortreder, er sekretær for kommunestyret eller fylkestinget, er leder av forvaltningsgren, har ansvaret for regnskapsfunksjonen i kommunen eller fylkeskommunen, eller foretar revisjon for kommunen eller fylkeskommunen. Leder av enkeltstående virksomheter er likevel ikke utelukket fra valg. I kommuner og fylkeskommuner med parlamentarisk styreform er ansatte i sekretariatet til rådet som har fått myndighet delegert fra rådet, ikke valgbar.
- c) Rett til å kreve seg fritatt fra valg har den som har gjort tjeneste som medlem av vedkommende organ de siste fire år. Den som er medlem av et parti som er registrert etter partiloven kapittel 2, kan nekte valg på grunnlag av listeforslag som ikke er framsatt av dette partiet.

- 2. Den som har tapt sin stemmerett eller foretar revisjon for vedkommende kommune eller fylkeskommune, er utelukket fra valg til også andre folkevalgte organer enn nevnt i nr. 1.
- 3. Den som er ansvarlig for regnskapet i kommunalt eller fylkeskommunalt foretak eller for interkommunal eller interfylkeskommunal virksomhet som omhandlet i § 27, er utelukket fra valg til styret for foretaket eller den interkommunale virksomheten. Den som foretar revisjon for interkommunal eller interfylkeskommunal virksomhet som omhandlet i § 27, kan ikke velges til styret for virksomheten.
- 4. Kandidat som er oppført på valgliste ved kommunestyrevalget, kan ikke velges til stemmestyremedlem i vedkommende kommune. Kandidat som er oppført på valgliste ved stortingsvalget eller fylkestingsvalget, kan ikke velges til stemmestyremedlem i kommunene i vedkommende fylke.
- 5. En kandidat som ellers ville vært utelukket fra valg på grunn av sin stilling, er likevel valgbar, hvis han eller hun har fratrådt stillingen når organet trer i funksjon.

§ 17 Konstituerende møte mv. i kommunestyre og fylkesting

- 1. Så snart valgoppgjøret er avsluttet, innkalles til konstituerende møte i det nyvalgte kommunestyre og fylkesting. Møtet kalles sammen av tjenestegjørende ordfører eller fylkesordfører med minst 14 dagers varsel, og holdes innen utgangen av oktober måned. Det er vedtaksført når minst 2/3 av medlemmene er til stede.
 - 2. Som første sak i det konstituerende møtet tar kommunestyret og fylkestinget stilling til om kommunestyrevalget eller fylkestingsvalget er gyldig, jf. valgloven § 13-4 første ledd. Dersom kommunen har avholdt direkte valg til kommunedelsutvalg, tar kommunestyret stilling til gyldigheten av dette valget før øvrige valg foretas. Når det er avgjort at valg som nevnt i første og annet punktum er gyldige, foretas valg av formannskap eller fylkesutvalg, ordfører eller fylkesordfører og varaordførere og kontrollutvalg for den nye valgperioden. I møtet bør det også velges medlemmer av kommunale eller fylkeskommunale nemnder, og ledere for disse, hvis det ikke er overlatt til vedkommende nemnd selv å foreta dette valget.
 - 3. Kommunestyre og fylkesting, formannskap og fylkesutvalg, trer i funksjon fra det konstituerende møte. Ordfører, fylkesordfører, varaordfører og andre folkevalgte organer trer i funksjon fra det tidspunkt de er valgt.
 - 4. For nemnder som ikke blir valgt i det konstituerende møtet, forlenges de sittende medlemmers funksjonstid inntil nyvalg foretas.
- Det nyvalgte kommunestyre eller fylkesting treffer selv vedtak om neste års budsjett.

§ 18. Innføring og oppheving av kommunal eller fylkeskommunal parlamentarisme.

1. Kommunestyret eller fylkestinget kan selv vedta å innføre parlamentarisk styringsform etter reglene i dette kapittel. Slikt vedtak må treffes med tilslutning av minst halvdelen av kommunestyrets eller fylkestingets medlemmer.
2. Forslag om innføring av parlamentarisk styringsform må være fremmet og votert over i kommunestyret eller fylkestinget senest 31. desember i nest siste år av valgperioden. Det kreves ikke at forslaget oppnår flertall. Innføring av parlamentarisk styringsform kan tidligst vedtas på det nyvalgte kommunestyrets eller fylkestingets konstituerende møte. Styringsformen må være vedtatt og satt i verk når det andre året av den nye valgperioden tar til.
3. Kommunestyret eller fylkestinget kan selv vedta å gå tilbake til ordinær styringsform etter reglene i denne paragraf. Slikt vedtak må treffes med tilslutning av minst halvdelen av kommunestyrets eller fylkestingets medlemmer.
4. Kommunestyret eller fylkestinget avgjør selv om dannelsen av kommuneråd eller fylkesråd skal skje etter § 19 eller § 19 a.

§ 19. Kommuneråd. Fylkesråd.

1. Kommunestyret og fylkestinget skal selv opprette et kommuneråd eller fylkesråd som øverste ledelse av kommunens eller fylkeskommunens administrasjon.
2. Når det innføres kommuneråd eller fylkesråd, bortfaller ordningen med administrasjonssjef.
3. Ved videreføring av parlamentarisk styreform velger kommunestyret eller fylkestinget selv et råd i det konstituerende møtet etter et kommunestyre- eller fylkestingsvalg. Når kommunestyret eller fylkestinget selv har vedtatt at det sittende rådet skal fratre eller er blitt meddelt at rådet vil fratre, skal valg av nytt råd foretas senest i det neste møtet. Rådet tiltrer straks det er valgt.
4. Et forslag til råd skal inneholde det antall navn som ønskes i rådet og skal angi hvem som skal være rådets leder og nestleder. Bestemmelsene om kjønnsmessig balanse i § 38 a nr. 3 første og andre punktum gjelder tilsvarende. Det må enten stemmes for et av forslagene eller stemmes blankt. Det forslaget som får flest stemmer er valgt. Foreligger det flere enn to forslag, må et forslag likevel ha tilslutning fra flertallet av de avgitte stemmene for å være valgt. Får ingen av forslagene slik tilslutning, skal det stemmes på nytt over de to forslagene som fikk flest stemmer. Det forslaget som ved denne avstemningen får flest stemmer er valgt.
5. Et forslag om at rådet skal fratre må fremsettes i møte. Forslaget skal behandles i neste møte med mindre to tredjedeler av de møtende krever umiddelbar avstemning. Meddelelse fra rådet om fratreden skal gis i møte.
6. Fratrer et medlem av rådet etter vedtak eller eget ønske, skal det velges et nytt medlem etter forslag fra rådet. Dersom lederen fratrer skal det velges nytt råd.
7. Den som velges som medlem av kommuneråd eller fylkesråd, fratrer sine øvrige kommunale eller fylkeskommunale verv i funksjonsperioden. Kommunestyret eller fylkestinget kan velge settemedlemmer for andre verv enn kommunestyre- eller fylkestingsmedlem for den tid vedkommende er medlem av kommunerådet eller fylkesrådet.

§ 19 a Utpeking av kommunerådsleder kandidat eller fylkesrådsleder kandidat

1. Når den parlamentariske situasjonen i kommunestyret eller fylkestinget tilsier det, har ordføreren eller fylkesordføreren på kommunestyrets eller fylkestingets vegne plikt til å gi en kommunerådsleder kandidat eller fylkesrådsleder kandidat i oppdrag å danne nytt kommuneråd

eller fylkesråd. Den kandidaten som ordføreren eller fylkesordføreren etter politiske sonderinger antar kan samle størst oppslutning i kommunestyret eller fylkestinget for sitt kommuneråd eller fylkesråd, skal utpekes.

2. Er skifte av kommuneråd eller fylkesråd følge av et kommunestyrevalg eller fylkestingsvalg, skal den person som til enhver tid formelt innehar ordførervervet eller fylkesordførervervet, ha oppdraget som følger av nr. 1.

3. Den utpekte kandidaten setter selv sammen sitt kollegium, og det nye kommunerådet eller fylkesrådet konstituerer seg selv. Bestemmelsene om kjønnsbalanse i § 38 a nr. 3 første og annet punktum gjelder tilsvarende. Lederen av kommunerådet eller fylkesrådet kan selv når som helst skifte ut medlemmer av rådet og bestemme rådets sammensetning.

4. Kommunerådet og fylkesrådet sender, straks det har konstituert seg, melding til kommunestyret eller fylkestinget om rådets sammensetning. Tilsvarende gjelder ved endringer i rådets sammensetning.

5. Funksjonstiden til kommunerådet eller fylkesrådet er uavhengig av kommunestyrets og fylkestingets valgperiode.

6. Ved skifte av kommuneråd og fylkesråd blir fratredeende råd sittende inntil nytt råd har konstituert seg.

7. Et forslag om at rådet skal fratre, må fremsettes i kommunestyremøte eller fylkestingsmøte. Forslaget skal behandles i neste kommunestyremøte eller fylkestingsmøte med mindre to tredjedeler av de møtende krever umiddelbar avstemning. Meddelelse fra rådet om fratreden skal skje i kommunestyremøte eller fylkestingsmøte.

8. Et medlem av rådet fratrer, foruten i tilfeller nevnt i nr. 3 i denne paragrafen, etter vedtak eller etter eget ønske. Dersom rådslederen fratrer, skal hele rådet fratre.

§ 30. Møteprinsippet. Møtebok

1. Folkevalgte organer behandler sine saker og treffer sine vedtak i møter.

2. Når en sak skal avgjøres av annet organ enn kommunestyret eller fylkestinget, kan lederen for organet beslutte saken tatt opp til behandling ved fjernmøte eller ved skriftlig saksbehandling. Dette kan likevel bare gjøres når det er påkrevd å få avgjort saken før neste møte, og det enten ikke er tid til å kalle sammen til ekstraordinært møte, eller saken ikke er så viktig at dette må anses nødvendig.

Departementet kan gi nærmere regler om adgang til å treffe vedtak på grunnlag av fjernmøte eller skriftlig saksbehandling.

3. Det skal føres møtebok over forhandlingene i alle folkevalgte organer. Kommunestyret og fylkestinget fastsetter selv nærmere regler om føring av møtebok.

4. Dersom det treffes avgjørelse om at et møte skal holdes for lukkede dører, skal avgjørelsen føres i møteboken og hjemmelen for avgjørelsen skal framgå. Det samme gjelder for avgjørelse om at et medlem av organet er inhabilt

§ 31. Møteoffentlighet

1. Enhver har rett til å overvære møtene i folkevalgte organer.

2. Et folkevalgt organ skal vedta å lukke et møte når det foreligger lovbestemt taushetsplikt.

3. Et folkevalgt organ skal vedta å lukke et møte når det skal behandle en sak som angår en arbeidstakers tjenstlige forhold.

4. Et folkevalgt organ kan vedta å lukke et møte når hensynet til personvern krever det.

5. Et folkevalgt organ kan vedta å lukke et møte når hensynet til tungtveiende offentlige interesser tilsier det, og det vil komme fram opplysninger i møtet som kunne ha vært unntatt

offentlig innsyn etter lov 19. mai 2006 nr. 16 (offentleglova) dersom de hadde stått i et dokument.

§ 31a. Prosedyreregler mv.

1. Hvis møtelederen eller vedkommende organ krever det, skal debatten om lukking av et møte holdes i lukket møte. Avstemningen skal skje i åpent møte.
2. Møtelederen skal etter anmodning gi tillatelse til å gjøre opptak av eller overføre lyd eller bilde fra åpne møter, såfremt dette ikke virker forstyrrende på gjennomføringen av møtet.
3. Kommunerådet eller fylkesrådet bestemmer selv om deres møter skal være åpne, såfremt § 31 ikke er til hinder for åpenhet.

§ 35 nr. 4. Valgmåte

Valg av medlemmer av nemnder holdes som forholdsvalg når minst ett medlem krever det, og ellers som avtalevalg.

§ 36. Forholdsvalg – listeforslag.

Ved forholdsvalg følges denne framgangsmåten:

1. Valg foregår på grunnlag av på forhånd innleverte lister med forslag til kandidater. Partier eller grupperinger som er representert i det velgende organ, kan bare levere ett listeforslag hver. Listen kan inneholde inntil dobbelt så mange forskjellige navn som det skal velges medlemmer. Kandidater fra et parti eller en gruppering kan bare føres opp på partiets eller grupperingens listeforslag, eller på en fellesliste som utgår fra flere partier eller grupperinger.
2. Skal det velges to eller tre medlemmer, skal hvert kjønn være representert på den enkelte liste. Skal det velges fire eller fem medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst to. Skal det velges seks til åtte medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst tre. Skal det velges ni medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst fire, og skal det velges flere medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst 40 prosent. Ved valg til folkevalgte organer som etter lov bare består av medlemmer av kommunestyre eller fylkesting, og ved valg av arbeidsutvalg for folkevalgte organer, skal disse reglene følges så langt det er mulig. Når det gjelder representasjon av begge kjønn i styret i selskaper som er eid av kommuner og fylkeskommuner i fellesskap, vises til kapittel 12 A.
3. Listeforslaget skal være underskrevet av minst ett medlem av det parti eller den gruppering som framsetter forslaget. Den som underskriver må være medlem av det velgende organ. Foreslått kandidat som kan kreve seg fritatt fra valg, skal det være innhentet samtykke fra denne.

§ 37. Forholdsvalg – valgoppgjøret.

1. Ved valgoppgjøret fordeles medlemsplassene på listene i forhold til det antall stemmesedler hver liste har fått, ved bruk av delingstall 1, 2, 3, 4 osv. Har flere lister samme kvotient, tilfaller plassen den av listene som har størst stemmetall. Har de samme stemmetall, avgjøres valget ved loddrekning.
2. Når det er avgjort hvor mange medlemsplasser en liste vil få, foretas en ny stemmeopptelling for listens kandidater. En går fram slik:
Først telles de navn som står som nr. 1 på stemmesedlene. Den kandidat som får flest stemmer ved denne opptellingen, er valgt. Skal listen ha mer enn én plass, teller en deretter opp de navn som står som nr. 2 på stemmesedlene. Den kandidat som får flest stemmer ved de to opptellingene, når en ser bort fra den allerede valgte, er valgt. På samme måte fortsetter en

inntil alle plasser listen skal ha er besatt, med de modifikasjoner som følger av bestemmelsen i denne paragrafs nr. 3. Hvis flere kandidater har fått like mange stemmer, anses den valgt som står først i rekkefølgen på listen.

Ved opptellingen ses bort fra andre navn enn de som står på den innleverte valgliste.

3. Viser det seg at et kjønn etter denne fremgangsmåte vil bli representert med færre medlemmer fra en liste enn det som følger av kravene i § 36 nr. 2, rykker kandidater fra det underrepresenterte kjønn så langt mulig opp på listen i det omfang som er nødvendig for å oppnå slik balanse.

4. Hver liste skal såvidt mulig tildeles så mange varamedlemmer som den får medlemmer, med et tillegg av to. Varamedlemsplassene fordeles ved fortsatt opptelling på samme måte som bestemt for medlemmene i pkt. 2 og 3 ovenfor.

38a. Avtalevalg.

1. Kommunestyret eller fylkestinget kan selv enstemmig vedta at valg til folkevalgte organer skal foregå som avtalevalg etter denne paragrafen.

2. Valget gjennomføres på grunnlag av innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer til organet. Innstillingen skal inneholde et antall navn som tilsvarer antall medlemmer i organet med angivelse av den gruppe medlemmet representerer. I tillegg kan innstillingen inneholde et antall varamedlemmer for hver gruppe som tilsvarer antall medlemmer gruppen skal ha, med tillegg av to. Innstillingen vedtas enstemmig av kommunestyret eller fylkestinget.

3. Kravene til kjønnsbalanse i § 36 nr. 2 gjelder tilsvarende. Viser det seg at et kjønn vil få færre medlemmer enn det som følger av første punktum, skal kandidater fra det underrepresenterte kjønn settes inn i det omfang som er nødvendig for å oppnå slik balanse. Ved valg til folkevalgte organer som etter lov bare består av medlemmer av kommunestyre eller fylkesting, og ved valg til arbeidsutvalg for folkevalgte organer, skal disse regler følges så langt det er mulig.

4. Ved valg av varamedlemmer gjelder nr. 3 tilsvarende.

§ 39 nr. 2 Reglement for delegasjon. Innstillingsrett

Kommunestyret og fylkestinget skal vedta reglement for delegasjon av avgjørelsesmyndighet og for innstillingsrett innen 31. desember året etter at kommunestyret og fylkestinget ble konstituert. Sist vedtatte reglement og eventuelle andre vedtak gjelder inntil nytt reglement er vedtatt.

§ 40. Rett og plikt til å delta i møter i kommunale og fylkeskommunale organer. Inhabilitet. Rett til dokumentinnsyn.

1. Den som er valgt som medlem av kommunalt eller fylkeskommunalt folkevalgt organ, plikter å delta i organets møter, med mindre det foreligger gyldig forfall.

Arbeidstaker har krav på fri fra arbeid i det omfang dette er nødvendig på grunn av møteplikt i kommunale eller fylkeskommunale folkevalgte organer. Arbeidstaker har også rett til permisjon fra sitt arbeid i fire år eller for resten av valgperioden for å utføre heltids- eller deltids kommunalt eller fylkeskommunalt verv.

2. Medlem som er til stede i et kommunalt eller fylkeskommunalt folkevalgt organ når en sak tas opp til avstemning, plikter å avgi stemme. Ved valg og ansettelse er det adgang til å stemme blankt

3. Om inhabilitet gjelder reglene i forvaltningsloven kap. II, med følgende særregler:

- a. Inhabilitet inntreffer ikke ved valg til offentlige tillitsverv eller ved fastsetting av godtgjøring o.l. for slike verv.
- b. Kommunalt og fylkeskommunalt ansatte som i denne egenskap har medvirket ved tilretteleggelsen av grunnlaget for en avgjørelse, eller ved tidligere avgjørelse i samme sak, skal alltid anses som inhabile når saken behandles i folkevalgt organ. Ved behandling av årsbudsjett, økonomiplan, kommuneplan, regional planstrategi og regional plan gjelder ikke første punktum.
- c. Ved behandling av klager etter forvaltningsloven § 28 andre ledd er ansatte eller folkevalgte som var med på å treffe det påklagede vedtak, eller som medvirket ved tilretteleggelsen av grunnlaget for dette, inhabile ved klageinstansens behandling av saken og ved tilretteleggelsen av saken for klageinstansen. Er en overordnet ansatt inhabil i en sak, kan direkte underordnet ansatt ikke delta ved klageinstansens behandling av saken, eller ved tilretteleggelsen av saken for klageinstansen.
4. Vedkommende organ kan frita et medlem fra å delta ved behandlingen av en sak når han eller hun ber om det før saken tas opp til behandling, og vektige personlige grunner tilsier dette.
5. Kommunestyret og fylkestinget skal selv fastsette et reglement for de folkevalgtes rett til innsyn i saksdokumenter og til informasjon om saker som er under behandling.

§77 nr. 2. Utelukket fra valg til kontrollutvalget

Utelukket fra valg er ordfører, fylkesordfører, varaordfører, medlem og varamedlem av formannskap og fylkesutvalg, medlem og varamedlem av kommunal eller fylkeskommunal nemnd med beslutningsmyndighet, medlem av kommuneråd eller fylkesråd, *medlem og varamedlem av kommunestyrekomite og fylkestingskomite etter § 10a* og ansatte i kommunen eller fylkeskommunen.

§ 80a. Representasjon av begge kjønn i styret for aksjeselskap der kommuner/ fylkeskommuner eier minst to tredeler av aksjene

1. Reglene i aksjeloven § 20-6 om representasjon av begge kjønn i styret gjelder tilsvarende for aksjeselskap hvor kommuner og fylkeskommuner til sammen eier minst to tredeler av aksjene i selskapet. Departementet kan gi forskrifter om at reglene i første punktum også skal gjelde for aksjeselskaper som eies av kommuner eller fylkeskommuner med under to tredeler, når resten av selskapet er eid av staten eller selskaper som direkte eller indirekte, er heleid av staten.
2. For å legge til rette for at valget oppfyller kravene i nr. 1 kan departementet gi forskrift om den nærmere gjennomføringen av valget av styremedlemmer som velges av og blant de ansatte, jf. aksjeloven § 6-4, herunder også eventuelt i selskaper som nevnt i nr. 1 annet punktum.

Forvaltningslova

§ 6. Habilitetskrav

En offentlig tjenestemann er ugild til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse eller til å treffe avgjørelse i en forvaltningssak

a) når han selv er part i saken;

b) når han er i slekt eller svogerskap med en part i opp- eller nedstigende eller i sidelinje så når som søsken;

c) når han er eller har vært gift med eller er forlovet med eller er fosterfar, fostermor eller fosterbarn til en part;

d) når han er verge eller fullmektig for en part eller har vært verge eller fullmektig for en part etter at saken begynte;

e) når han leder eller har ledende stilling i, eller er medlem av styret eller bedriftsforsamling for

1. et samvirkeforetak, eller en forening, sparebank eller stiftelse som er part i saken, eller

2. et selskap som er part i saken. Dette gjelder likevel ikke for person som utfører tjeneste eller arbeid for et selskap som er fullt ut offentlig eid og dette selskapet, alene eller sammen med andre tilsvarende selskaper eller det offentlige, fullt ut eier selskapet som er part i saken.

Likewise er han ugild når andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet; blant annet skal legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for ham selv eller noen som han har nær personlig tilknytning til. Det skal også legges vekt på om ugildhetsinnsigelse er reist av en part

Er den overordnede tjenestemann ugild, kan avgjørelse i saken heller ikke treffes av en direkte underordnet tjenestemann i samme forvaltningsorgan.

Ugildhetsreglene får ikke anvendelse dersom det er åpenbart at tjenestemannens tilknytning til saken eller partene ikke vil kunne påvirke hans standpunkt og verken offentlige eller private interesser tilsier at han viker sete.

Rekkevidden av annet og fjerde ledd kan fastlegges nærmere ved forskrifter som gis av Kongen.

VEDLEGG 2

Døme på valoppgjer ved forholdstalsval til formannskap/fylkesutval og nemnder

Døme 1

Kommunestyret har 45 representantar. Det skal veljas ei nemnd med 13 medlemmer. 6 lister (A, B, C, D, E og F) stiller ved valet. Dei får i same følgd 18, 14, 7, 3, 2 og 1 røyst(er).

Valgoppgjeret vil da bli slik: <u>Divisjon med: 1 2 3 4 5 6 7</u>							
A	18	9,0	6,00	4,50	3,6	3,00	2,57
B	14	7,0	4,66	3,50	2,8	2,33	2,00
C	7	3,5	2,33	1,75	1,4	1,16	1,00
D	3	1,5	1,00	0,75	0,6	0,50	
E	2		1,0		0,66		
F	1		0,5		0,33		

Fordelinga i nemnda blir slik:

A: 6 representantar

B: 4 representantar

C: 2 representantar

D: 1 representant

B er nærast til å ta eit mandat. D har sistemandatet på grunn av lågare røystetal enn A.

Døme 2

Kommunestyret har 25 representantar. Det skal veljast ei nemnd med 7 medlemmer. 4 lister (A, B, C og D) stiller ved valet. Dei får i same følgd 13, 5, 4 og 3 røyster.

Valgoppgjeret vil da bli slik: <u>Divisjon med: 1 2 3 4 5 6</u>						
A	13	6,5	4,33	3,25	2,6	2,16
B	5	2,5	1,66	1,25	1,0	0,83
C	4	2,0	1,33	1,00	0,8	0,66
D	3	1,5	1,00	0,75	0,6	0,50

Fordelingen i nemnda blir slik:

A: 4 representantar

B: 1 representant

C: 1 representant

D: 1 representant

D har sistemandatet.

A er nærast til å ta mandat.

SAKSFRAMLEGG

<i>Saksnr</i>	<i>Utvalg</i>	<i>Møtedato</i>
59/15	Åfjord kommunestyre	15.10.2015

Saksbehandler: Solgunn Barsleth

VALG AV ORDFØRER 2015 - 2019**Sakens bakgrunn og innhold:**

I hht. KommuneLOvens § 9 velger kommunestyret ordfører blant formannskapetets medlemmer.

Valget foretas for hele valgperioden.

Forslag til vedtak:

SAKSFRAMLEGG

<i>Saksnr</i>	<i>Utvalg</i>	<i>Møtedato</i>
60/15	Åfjord kommunestyre	15.10.2015

Saksbehandler: Solgunn Barsleth

VALG AV VARAORDFØRER 2015 - 2019**Sakens bakgrunn og innhold:**

I hht. Kommune-lovens § 9 velger kommunestyret varaordfører blant formannskapetets medlemmer.

Valget foretas for hele valgperioden.

Reglene for valg av varaordfører er de samme som for valg av ordfører.

Forslag til vedtak:

SAKSFRAMLEGG

<i>Saksnr</i>	<i>Utvalg</i>	<i>Møtedato</i>
61/15	Åfjord kommunestyre	15.10.2015

Saksbehandler: Solgunn Barsleth

VALG AV VALGNEMND 2015 - 2019**Sakens bakgrunn og innhold:****Saken vurdert i et folkehelseperspektiv:**

Tidligere praksis har vært at en fra hvert politiske parti som er representert i kommunestyret velges til den kommunale valgnemnda.

Partiene foreslår følgende medlemmer i valgnemnda:

Jon Husdal Sp

Hartly Thun Ap

Ingrid G Hårstad V

Liv Hugdal Krf

Håkan Berdahl H

Halvor Valderaune Bueng Frp

Innstilling:

Valgnemnda 2015 – 2019 består av følgende medlemmer/varamedlemmer:

Ap Hartly Thun Varamedlem: Gro Kristiansen

Sp Jon Husdal Varamedlem: Tone Bårdli

H Håkan Berdahl Varamedlem: Else Britt Humstad

Frp Halvor Bueng Varamedlem: Gunnar Singsaas
KrF Liv Hugdal Varamedlem: Brit Hoås
V Ingrid G Hårstad Varamedlem: Gunnar Petterson

Leder: Jon Husdal
Nestleder: Håkan B

SAKSFRAMLEGG

<i>Saksnr</i>	<i>Utvalg</i>	<i>Møtedato</i>
62/15	Åfjord kommunestyre	15.10.2015

Saksbehandler: Solgunn Barsleth

VALG AV KONTROLLUTVALG 2015 - 2019

Vedlegg

- 1 Valg av kontrollutvalg for perioden 2015-2019
- 2 Valg av kontrollutvalg for perioden 2015-2019

Sakens bakgrunn og innhold:

Kontrollutvalget skal velges på det konstituerende møtet, etter valg av formannskap/fylkesutvalg, ordfører/fylkesordfører og varaordfører/fylkesvaraordfører, jfr. kommuneloven § 17 nr. 2 (og nr. 3).

Valgnemndas innstilling:

Leder Halvor Bueng Frp
Nestleder Ivar Refsnes H
Anne Lise Haugdahl Humstad Ap

1. vara Frode Rånes H
2. vara Audny Valleraunet Ap

Til

- Kommunene
- Fylkeskommunene

Att.: Ordfører / fylkesordfører
Rådmann / fylkesrådmann
Kontrollutvalget
Saksansvarlig valgteknisk forberedelse
Ev. videresending til representanter for valglister til kommune- og fylkestingsvalget

Valg av kontrollutvalg for perioden 2015–2019

Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT) er en interesseorganisasjon for kontrollutvalgene i norske kommuner og fylkeskommuner og sekretariatene deres.
(Kontaktinformasjon: www.fkt.no | fkt@fkt.no | 403 90 775)

Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) er en interesseorganisasjon for alle som arbeider med revisjon av kommunal virksomhet og sekretærfunksjonen for kontrollutvalg.
(Kontaktinformasjon: www.nkrf.no | post@nkrf.no | 23 23 97 00)

Kontrollutvalget er ett av de få lovfestede utvalgene i kommunen/fylkeskommunen. Kontrollutvalget er blitt et stadig mer sentralt utvalg, ikke minst på grunn av økt fokus på forvaltningsrevisjon og selskapskontroll som tillegg til finansiell revisjon. Det gjør også at kommunestyrene prioriterer utvalget høyere nå enn før. FKT og NKRF ser det som en naturlig og gledelig utvikling.

Utvalget er ellers spesielt mht. hvem som kan velges. Vi fikk både i 2007 og i 2011 mange meldinger om feil ved valg av kontrollutvalg, og vi vil derfor gi noen råd og innspill før nytt utvalg skal velges i 2015. Vi vil også peke på noen aktuelle lovklarer og dokumenter:

- Kommuneloven §§ 77–80
- Forskrift om kontrollutvalg
- KR D, rapport: "85 tilrådingar for styrkt eigenkontroll i kommunane", av des. 2009
- "Kontrollutvalgsboken, om kontrollutvalgets rolle og oppgaver", av febr. 2011 (en oppdatert utgave kommer senere i høst)
- Rapporten «Evaluerings av kontrollutvalg og kontrollutvalgssekretariat», KMD desember 2014

Valg av kontrollutvalg i det konstituerende møtet

Minst ett av medlemmene i kontrollutvalget skal være medlem av kommunestyret eller fylkestinget. Vi minner om at det nå er lovfestet at kontrollutvalget skal velges på det konstituerende møtet, etter valg av formannskap/fylkesutvalg, ordfører/fylkesordfører og varaordfører/fylkesvaraordfører, jf. koml. § 17 nr. 2 (og nr. 3).

Antall medlemmer i kontrollutvalget

Lovkravet er at det skal være minst 3 medlemmer i kontrollutvalget. Vi anbefaler at kommunene velger minst 5 medlemmer inn i kontrollutvalget. Det er vår oppfatning at det er en helt annen

dynamikk i kontrollutvalg med 5 fremfor 3 medlemmer. Fem medlemmer i utvalget bidrar til bedre debatt og bredere kompetanse i utvalget. Med 3 medlemmer vil utvalget dessuten være svært sårbart ved forfall til møter.

Hvem kan ikke velges inn i kontrollutvalget?

Kommuneloven § 77 nr. 2 viser hvem som ikke kan velges inn i kontrollutvalget:

"2. Utelukket fra valg er ordfører, fylkesordfører, varaordfører, medlem og varamedlem av formannskap og fylkesutvalg, medlem og varamedlem av kommunal eller fylkeskommunal nemnd med beslutningsmyndighet, medlem av kommuneråd eller fylkesråd, medlem og varamedlem av kommunestyrekomité og fylkestingskomité etter § 10 a og ansatte i kommunen eller fylkeskommunen."

Videre er det i § 14 nr. 1 b sagt dette om hvem som er utelukket til å kunne velges inn i kontrollutvalget:

«b) Utelukket fra valg er fylkesmannen, assisterende fylkesmann, og den som i vedkommende kommune eller fylkeskommune er administrasjonssjef eller dennes stedfortreder, er sekretær for kommunestyret eller fylkestinget, er leder av forvaltningsgren, har ansvaret for regnskapsfunksjonen i kommunen eller fylkeskommunen, eller foretar revisjon for kommunen eller fylkeskommunen. Leder av enkeltstående virksomheter er likevel ikke utelukket fra valg. I kommuner og fylkeskommuner med parlamentarisk styreform er ansatte i sekretariatet til rådet som har fått myndighet delegert fra rådet, ikke valgbare.»

Noen det er uheldig å velge inn i kontrollutvalget?

Vi vil peke på noen uheldige rollekombinasjoner som kommunene og fylkeskommunene kan styre klar ved å velge andre personer til kontrollutvalget:

- Kontrollutvalget har et "påse-ansvar" overfor revisjonen, jf. koml. § 77 nr. 4. Vi synes således det er uheldig om kontrollutvalgsmedlemmer samtidig sitter i styret for interkommunale revisjonssamarbeid.
- Kontrollutvalget innstiller i plan for selskapskontroll, og påvirker i stor grad hvilke selskap det skal gjennomføres selskapskontroll i. Kontrollutvalgsmedlemmer som har styreverv i eller har ledende stilling i et av de samme selskapene, er inhabile og skal fratre når utvalget behandler saker vedrørende det aktuelle selskapet, jf. fvl. § 6 første ledd e). Vi mener kommunen unngår rollekonflikter ved å velge andre enn medlemmer av kontrollutvalget inn i selskapsstyret. Dette er et råd for alle selskap der kommunen har eierandeler, men er viktigere jo større det kommunale eierskapet er.

Skal «opposisjonen» ha lederen i kontrollutvalget?

Det er ikke noe lovkrav at opposisjonen skal ha lederen i kontrollutvalget, men det er mange kommuner som har valgt å ta det inn i kommunalt reglement. I KMD sin «Evaluering av kontrollutvalg og kontrollutvalgssekretariat» fra 2014 går det frem at 74 % av kontrollutvalgslederne kom fra opposisjonen i 2012 mens det tilsvarende tallet for fylkeskommunene var 94 %.

For å ivareta kontrollutvalgets legitimitet anbefaler vi at lederen av utvalget velges fra et parti som tilhører «opposisjonen» i kommunestyret.

Varaordning

Ved valg av vararepresentanter til kontrollutvalget er det vanlig å benytte forholdsvalg, jf. bl.a. kommuneloven § 37 om forholdsvalg.

En bør være oppmerksom på at en felles varamannsliste vil gjøre kontrollutvalget mindre sårbart ved forfall. Da vil det som regel være samme person som stiller i de møtene det er behov for vara. Det er i tilfelle en forutsetning at kommunestyret/fylkestinget gjør enstemmig vedtak. Reglene for dette går fram av kommuneloven § 38a Avtalevalg.

Kjønnsmessig sammensetting

Kommunelovens regler om kjønnsmessig balanse gjelder også for kontrollutvalget.

Anbefalinger / oppsummering

1. Husk at kontrollutvalget skal velges på konstituerende møte som første utvalg etter formannskap/fylkesutvalg
2. Sats på et kontrollutvalg med minst 5 medlemmer
3. Husk at minst ett av medlemmene i kontrollutvalget skal velges blant kommunestyre-/fylkestingsmedlemmene
4. Kommunens egne ansatte (uavhengig av stillingsbrøk) er ikke valgbare til kontrollutvalget. Dette gjelder også som varamedlem.
5. Unngå å velge kontrollutvalget sine medlemmer inn i styret i revisjonsselskap
6. Unngå å velge ledere eller styremedlemmer i selskap der kommunen har eierdeler inn i kontrollutvalget
7. Vurder å innføre varaordning i rekkefølge

Til orientering viser vi også til rundskriv H-12/15 Val av formannskap/fylkesutvalg, ordfører/fylkesordfører, varaordfører m.m. av 3. september 2015 fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Godt valg!

FKT og NKRF ønsker kommuner og fylkeskommuner lykke til med valg av kontrollutvalg for perioden 2015-19.

Kontrollutvalget er et lovfestet og viktig utvalg i kommunen, som fortjener dyktige medlemmer.

Vi er tilgjengelige for spørsmål som måtte dukke opp i forbindelse med valg av kontrollutvalg.

Med hilsen

Per Rune Vereide (s)
Styreleder FKT

Per Olav Nilsen (s)
Styreleder NKRF

Kopi: Kommunal- og moderniseringsdepartementet og KS

Fra: Bjørn Bråthen[bjorn.brathen@nkrf.no]
 Dato: 08.09.2015 14:01:36
 Til: fkt@fkt.no; Norges Kommunerevisorforbund (NKRF)
 Kopi: postmottak@kmd.dep.no; KS
 Tittel: Valg av kontrollutvalg for perioden 2015-2019

Til kommuner og fylkeskommuner

Kopi: Kommunal- og moderniseringsdepartementet og KS

Vedlagt følger et felles brev fra **Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT)** og **Norges Kommunerevisorforbund (NKRF)** med råd og veiledning for valg av kontrollutvalg for perioden 2015-2019.

Godt valg!

Vennlig hilsen

Per Rune Vereide
 Styreleder

Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT)

Postboks 1417 Vika, 0115 Oslo |
 E-post: fkt@fkt.no | Tlf.: 403 90 775 |
www.fkt.no | [www.twitter.com/FKT_no](https://twitter.com/FKT_no) |

**FKT - En møteplass for kommunale og
 fylkeskommunale kontrollutvalg og deres sekretariat**

Per Olav Nilsen
 Styreleder

Norges Kommunerevisorforbund

Postadresse: Postboks 1417 Vika, 0115 Oslo
 Besøksadresse: Munkedamsveien 3 B, 3. etasje, 0161 Oslo
 Telefon: 23 23 97 00
 E-post: post@nkrf.no
 Org. nr.: 975 450 694 MVA

www.nkrf.no

SAKSFRAMLEGG

<i>Saksnr</i>	<i>Utvalg</i>	<i>Møtedato</i>
63/15	Åfjord kommunestyre	15.10.2015

Saksbehandler: Solgunn Barsleth**VALG TIL KOMMUNENES SENTRALFORBUND (KS) SØR-TRØNDELAGE****Sakens bakgrunn og innhold:**

I henhold til "Vedtekter i KS" (vedlegg 1) skal valg til KS' organer foretas av de konstituerende møter i kommunestyre og fylkesting. Valg av tillitsvalgte til Landstinget, Landsstyret, Hovedstyret, Fylkesmøter og Fylkesstyret i KS fra kommuner og fylkeskommuner skal velges blant folkevalgte i kommuner og fylkeskommuner. I kommuner og fylkeskommuner der det er parlamentarisk styre kan kommune-/by-/fylkesråder velges selv om de ikke er folkevalgt.

1. Valg til KS Fylkesmøte**a) Slik gjør kommunene**

Kommunestyrets konstituerende møte velger representanter og vararepresentanter til KS Fylkesmøte.

Om kommunenes valg av representanter til Fylkesmøte**Fra KS' vedtekter § 12:**

Hver kommune velger representanter med varamedlemmer på bakgrunn av folketallet pr. 1.1. det år valg til kommunestyret avholdes, etter følgende skala:

<i>inntil 5 000 innbyggere</i>	<i>1 representant</i>
<i>5 001 til 11 000 innbyggere</i>	<i>2 representanter</i>
<i>11 001 til 25 000 innbyggere</i>	<i>3 representanter</i>
<i>25 001 til 50 000 innbyggere</i>	<i>4 representanter</i>
<i>50 001 til 90 000 innbyggere</i>	<i>5 representanter</i>
<i>90 001 til 140 000 innbyggere</i>	<i>6 representanter</i>
<i>140 001 til 200 000 innbyggere</i>	<i>7 representanter</i>
<i>200 001 og flere innbyggere</i>	<i>8 representanter</i>

Oslos representasjon er angitt i § 4.

Kommunens representanter velges blant de faste kommunestyrerepresentanter eller kommunalråder utgått fra disse i kommunestyrets konstituerende møte. Ordføreren bør være blant representantene.

Om kommunenes valg av vararepresentanter til Fylkesmøte

Det bør velges like mange vararepresentanter som representanter + 2 ekstra (for hvert parti/gruppering).

2. Valg til Landstinget

a) Slik gjør kommunene

Kommunenes representanter og vararepresentanter til KS Landsting velges på det konstituerende Fylkesmøtet i KS. Oversikt over datoer for disse møtene er vedlagt (vedlegg 3).

Valgnemndas innstilling:

Representant og vararepresentant til KS Fylkesmøte

i Sør-Trøndelag: ordfører

Vararepresentant: varaordfører

Kommuner og fylkeskommuner

Vår referanse: 13/00321-11
Arkivkode: 035-0
Saksbehandler: Tor Magne Fredriksen
Deres referanse:
Dato: 07.09.2015

Valg til KS

I henhold til "Vedtekter i KS" (vedlegg 1) skal valg til KS' organer foretas av de konstituerende møter i kommunestyre og fylkesting. Valg av tillitsvalgte til Landstinget, Landsstyret, Hovedstyret, Fylkesmøter og Fylkesstyret i KS fra kommuner og fylkeskommuner skal velges blant folkevalgte i kommuner og fylkeskommuner. I kommuner og fylkeskommuner der det er parlamentarisk styre kan kommune-/by-/fylkesråder velges selv om de ikke er folkevalgt.

1. Valg til KS Fylkesmøte

a) Slik gjør kommunene

Kommunestyrets konstituerende møte velger representanter og vararepresentanter til KS Fylkesmøte.

Om kommunenes valg av representanter til Fylkesmøte

Fra KS' vedtekter § 12:

Hver kommune velger representanter med varamedlemmer på bakgrunn av folketallet pr. 1.1. det år valg til kommunestyret avholdes, etter følgende skala:

<i>inntil 5 000 innbyggere</i>	<i>1 representant</i>
<i>5 001 til 11 000 innbyggere</i>	<i>2 representanter</i>
<i>11 001 til 25 000 innbyggere</i>	<i>3 representanter</i>
<i>25 001 til 50 000 innbyggere</i>	<i>4 representanter</i>
<i>50 001 til 90 000 innbyggere</i>	<i>5 representanter</i>
<i>90 001 til 140 000 innbyggere</i>	<i>6 representanter</i>
<i>140 001 til 200 000 innbyggere</i>	<i>7 representanter</i>
<i>200 001 og flere innbyggere</i>	<i>8 representanter</i>

Oslos representasjon er angitt i § 4.

Kommunens representanter velges blant de faste kommunestyrerepresentanter eller kommunalråder utgått fra disse i kommunestyrets konstituerende møte. Ordføreren bør være blant representantene.

Om kommunenes valg av vararepresentanter til Fylkesmøte

Det bør velges like mange vararepresentanter som representanter + 2 ekstra (for hvert parti/gruppering).

b) Slik gjør fylkeskommunene

Konstituerende fylkesting velger representanter og vararepresentanter til KS Fylkesmøte.

Om fylkeskommunenes valg av representanter til Fylkesmøte

Fra KS' vedtekter § 12:

Fylkeskommunens representanter til Fylkesmøtet består av fylkesordføreren og 12 fylkestingsmedlemmer/eller fylkesråder.

Fylkeskommuner med parlamentarisk styringssystem velger selv om fylkesordfører eller fylkesrådsleder møter.

Om fylkeskommunenes valg av vararepresentanter til Fylkesmøtet

Det bør velges like mange vararepresentanter som representanter + 2 ekstra (for hvert parti/gruppering).

2. Valg til Landstinget

a) Slik gjør kommunene

Kommunenes representanter og vararepresentanter til KS Landsting velges på det konstituerende Fylkesmøtet i KS. Oversikt over datoer for disse møtene er vedlagt (vedlegg 3).

Fylkesmøtets valg av delegater til Landstinget

Fra KS' vedtekter § 4:

Kommunenes landstingsdelegater med varadelegater velges for fire år på første fylkesmøte i perioden. Kommunenes representanter på Fylkesmøtet velger så mange landstingsdelegater som det samlede innbyggertall i fylket pr.1.1. i valgåret tilsier:

<i>Inntil 100 000 innbyggere</i>	<i>5 delegater</i>
<i>100 001 til 150 000 innbyggere</i>	<i>6 delegater</i>
<i>150 001 til 200 000 innbyggere</i>	<i>7 delegater</i>
<i>200 001 til 300 000 innbyggere</i>	<i>8 delegater</i>
<i>300 001 til 400 000 innbyggere</i>	<i>9 delegater</i>
<i>400 001 og flere innbyggere</i>	<i>10 delegater</i>

Fylkesmøtets valg av varadelegater til Landstinget

Fra KS' vedtekter § 4:

Det velges et antall varadelegater som tilsvarer hvert partis (grupperings) antall delegater med tillegg av to.

Bare kommunene har stemmerett på kommunenes landstingsdelegater. Fylkeskommunene velger sine delegater med vara direkte, se pkt. 2b under.

b) Slik gjør fylkeskommunene

Om fylkeskommunens valg av delegater til Landstinget

Fylkeskommunene må velge sine Landstingsdelegater (og varadelegater) før det konstituerende Fylkesmøtet i KS.

Fra KS' vedtekter § 4:

Fylkeskommunenes landstingsdelegater med varadelegater velges for fire år innen utgangen av oktober måned det år fylkestingsvalget er holdt, jfr. § 17 nr. 1 i Kommuneloven. Hver fylkeskommune velger delegater etter nedenstående skala basert på folketall pr. 1.1. det år valg til fylkesting holdes.

<i>Inntil 100 000 innbyggere</i>	<i>2 delegater</i>
<i>100 001 til 150 000 innbyggere</i>	<i>3 delegater</i>
<i>150 001 og flere innbyggere</i>	<i>4 delegater</i>

Om fylkeskommunens valg av varadelegater til Landstinget

Ved valg av varadelegater brukes samme skala som for delegater + at KS anbefaler 2 ekstra varadelegater for hvert parti/gruppering.

Oslo velger delegater etter kommune- og fylkeskommuneskalaen.

KS' vedtekter regulerer valg til KS' organer

KS' vedtekter er vedlagt i sin helhet (vedlegg 1). Det anbefales å lese disse hvis man er usikker på noen av valgene. Det gjelder en del særlige vilkår for Oslo og Longyearbyen. Disse er omtalt i vedtektene.

I følge vedtekter for KS § 3, fjerde avsnitt, kan valg til KS' organer kreves fremmet som forholdstallsvalg. Ved alle valg til KS' organer, lokalt og sentralt, skal hvert kjønn være representert med minst 40 % av medlemmene.

Generelt ved valg til KS' organer

Hvis en person er valgt som representant eller vararepresentant fra fylkeskommunen, bør ikke vedkommende velges som representant (eller vara) fra en kommune (eller motsatt).

Konstituerende fylkesmøte i ditt fylke (= Fylkesmøte)

Det konstituerende Fylkesmøtet i ditt fylke vil finne sted i henhold til vedlagte oversikt (vedlegg 2). Foruten valg av landstingsdelegater skal dette møtet i følge vedtektene, velge fylkesstyre. Innkalling til det konstituerende Fylkesmøtet vil bli sendt fra KS i fylket. Her gis nærmere informasjon om valg til fylkesstyret.

KS Landsting

KS 19. Landsting vil finne sted i Kristiansand 15.- 17. februar 2016.

Kommunal Politisk Toppmøte

Det vil i 2016 bli arrangert Kommunal Politisk Toppmøte i tilknytning til Landstinget. Program og invitasjon sendes senere ut til medlemmene fra KS Agenda.

Meld inn valgene til KS i eget fylke

Beskjed om valgene til KS' organer (med navn, privatadresse, partitilhørighet, e-postadresse og mobiltelefonnr.) sendes KS i ditt fylke/din region så snart valget er foretatt (se vedlagte skjema i vedlegg 3).

Det er viktig at KS får vite hvem som er valgt til ordfører og varaordfører (oppgis også i skjemaet).

Spørsmål?

Spørsmål om ovennevnte kan rettes til KS region-/fylkesadministrasjon (se vedlegg 2) eller KS sentralt ved Tor Magne Fredriksen tlf. 91159023.

Epost: tmf@ks.no.

Lykke til med konstitueringen og valgene!

Med vennlig hilsen

Gunn Marit Helgesen

Lasse Hansen

Vedlegg:

1. Vedtekter KS.
2. Oversikt over KS i fylkene og konstituerende møter
3. Skjema for utfylling: Valg av representanter til KS fylkesmøte

Vedtekter for KS

Revidert av Landstinget i KS februar 2012

INNHold

	Sde:
Vedtekter for KS	3
Vedtekter for arbeidsgivervirksomheten	13

1. Vedtekter for KS

§ 1 Formål

- 1.1. KS er en arbeidsgiver-, interesse- og rådgivningsorganisasjon, som gjennom ivaretagelse av medlemmenes interesser, skal arbeide for en effektiv og selvstendig kommunesektor som varetar innbyggernes behov.

§ 2 Medlemskap

- 2.1. KS er en medlemsorganisasjon.
- 2.2. Alle kommuner og fylkeskommuner har rett til å være medlemmer av KS. Medlemskapet omfatter også KS arbeidsgivervirksomhet. Landstinget kan gjøre unntak. Vedtekter for arbeidsgivervirksomheten fastsettes av Landstinget.
- 2.3. Bedrifter som virker innenfor offentlig sektor eller i markeder etablert av det offentlige, kan tas opp som medlemmer etter godkjenning av Bedriftsstyret, eller ved delegasjon til direktør i KS Bedrift.
- 2.4. Inn- og utmelding i KS skjer skriftlig.
- 2.5. Utmelding av KS kan bare skje med virkning fra den inneværende Hovedtariffavtalens utløpsdato.
- 2.6. Utmelding av kommuner/fylkeskommuner må være Hovedstyret i hende innen 1. juni året før Hovedtariffavtalens utløp.
- 2.7. Utmelding av bedriftsmedlemmer må være Bedriftsstyret i hende innen 1. juni året før Hovedtariffavtalens utløp.
- 2.8. Hovedstyret kan vedta at medlemmer som opptrer i strid med vedtektene skal helt eller delvis ekskluderes eller nektes bistand.
- 2.9. Medlemmer som har meldt seg ut, kan ikke reise krav på noen del av KS' aktiva.

§ 3 Valg til KS organer

- 3.1. KS' tillitsvalgte skal representere medlemmene.
- 3.2. Tillitsvalgte til Landstinget, Landsstyret, Hovedstyret, Fylkesmøter og Fylkesstyrer i KS fra kommuner og fylkeskommuner skal velges blant folkevalgte i kommuner og fylkeskommuner, samt kommune-/by-/fylkesråder selv om de ikke er folkevalgte. Valgene

gjelder normalt for 4-årsperioden, med unntak for kommune-/by-/fylkesråder som ikke er folkevalgte og som fratrer sitt verv.

- 3.3. Bedriftsmedlemmenes representanter til Landstinget, Landsstyret, Hovedstyret og Fylkesstyrene velges av Bedriftsstyret. Valgene gjelder for landstingsperioden, men representanter som ikke lenger er valgbare, jf. §§ 4 og 6 i vedtekter for KS Bedrift, fratrer sine tillitsverv i KS og KS Bedrift.
- 3.4. Valg fra kommuner og fylkeskommuner til KS' organer kan kreves fremmet som forholdstallsvalg. Det samme gjelder valg og oppnevning som KS foretar av representanter til organer i og utenfor KS.
- 3.5. Ved alle valg til KS, lokalt og sentralt, skal hvert kjønn være representert med minst 40 % av medlemmene.

§ 4 Valg av landstingsrepresentanter

- 4.1. Kommunenes landstingsdelegater med varadelegater velges for landstingsperioden på første fylkesmøte i perioden. Kommunenes representanter i Fylkesmøtet velger så mange landstingsdelegater som det samlede innbyggertall i fylket pr. 1.1. i valgåret tilsier:

Inntil 100 000 innbyggere	– 5 delegater
100 001 til 150 000 innbyggere	– 6 delegater
150 001 til 200 000 innbyggere	– 7 delegater
200 001 til 300 000 innbyggere	– 8 delegater
300 001 til 400 000 innbyggere	– 9 delegater
400 001 og flere innbyggere	– 10 delegater

- 4.2. Det velges et antall varadelegater som tilsvarer hvert partis (grupperings) antall delegater med tillegg av to.

- 4.3. Fylkeskommunenes landstingsdelegater med varadelegater velges blant Fylkestingets representanter og Fylkesrådene for fire år innen utgangen av oktober måned det år fylkestingsvalget er holdt, jf. § 17 nr. 1 i Kommuneloven. Hver fylkeskommune velger delegater etter nedenstående skala basert på folketall pr. 1.1. det år valg til fylkesting holdes:

Inntil 100 000 innbyggere	– 2 delegater
100 001 til 150 000 innbyggere	– 3 delegater
150 001 og flere innbyggere	– 4 delegater

- 4.4. Ved valg av varadelegater forholdes som i 2. ledd.
- 4.5. Oslo velger delegater etter kommune- og fylkeskommuneskalaen.
- 4.6. Bedriftsmedlemmenes representanter og vararepresentanter til Landstinget velges av Bedriftsstyret. Antall representanter fra bedriftsmedlemmene regnes ut basert på

forholdet mellom samlet kontingent innbetalt foregående år fra kommunene, fylkeskommunene og bedriftsmedlemmene.

4.7. Eventuell landstingsrepresentasjon fra Longyearbyen dekkes av Troms.

4.8. Hovedstyrets medlemmer deltar i Landstinget med stemmerett. Såfremt et styremedlem velges som landstingsdelegat, innkalles varadelegat til Landstinget.

§ 5 Landstinget

5.1. Landstinget er KS' øverste myndighet. Landsting holdes hvert fjerde år i det år som følger etter avholdt kommunevalg/fylkestingsvalg.

5.2. Ordinært Landsting innkalles med minst tre måneders varsel. Dagsorden og saksdokumenter bør være sendt delegatene senest en måned før møtet.

5.3. Ekstraordinært Landsting holdes når det foreligger saker av så stor betydning at Hovedstyret eller Landsstyret finner det påkrevd, eller når et flertall av fylkesstyrene anmoder om det.

5.4. Landstinget velger selv sin ordstyrer.

5.5. Landstinget velger umiddelbart etter sin konstituering en valgkomité på 11 medlemmer. Valgkomiteen avgir innstilling til de valg som skal foretas på Landstinget.

5.6. Landstinget skal behandle de saker som framgår av vedtektene, og for øvrig de saker som Landsstyret/Hovedstyret legger fram.

5.7. Saker som et medlem eller et Fylkesstyre eller Bedriftsstyret måtte ønske forelagt Landstinget, må være sendt til Hovedstyret senest åtte uker før første møtedag.

5.8. Landstinget fastsetter kontingentrammen for kommuner og fylkeskommuner for en fireårs periode. Landstinget fastsetter grunnkontingenten for kommuner og fylkeskommuner og fordelingen av kontingenten mellom kommunene og fylkeskommunene.

5.9. Landstinget skal foreta de foreskrevne valg jf. §§ 5, 7 og 8. Ved valg deltar bedriftsmedlemmenes representanter kun ved valg av Hovedstyrets leder og nestleder.

5.10. Landstinget velger blant landstingsdelegatene 19 av de 53 representantene med varamedlemmer til Landsstyret.

5.11. Landstinget velger 14 av Hovedstyrets 15 medlemmer med varamedlemmer. Det velges to varamedlemmer mer enn antall medlemmer pr. gruppe.

5.12. Landstinget velger Hovedstyrets leder og nestleder blant Hovedstyrets medlemmer.

§ 6 KS Bedrifts generalforsamling

- 6.1. Ordinær generalforsamling i KS Bedrift avholdes hvert år innen 30.juni. Innkalling til ordinær generalforsamling skjer med 14 dagers varsel.
- 6.2. Generalforsamlingen er åpen for alle bedriftsmedlemmer.
- 6.3. Medlemmene kan på generalforsamlingen være representert ved en person med skriftlig fullmakt.
- 6.4. Generalforsamlingen velger møteleder, referent og to til å underskrive protokollen.
- 6.5. Den ordinære generalforsamling skal behandle følgende saker:
- a) Bedriftsstyrets årsberetning og regnskap
 - b) Vedtekter for Bedriftsstyret
 - c) Prinsipper for bedriftsmedlemmenes kontingent
 - d) Øvrige saker som Bedriftsstyret legger fram
 - e) Godtgjøring til representantene i Bedriftsstyret og kontaktutvalgene.
Organisasjonsutvalget i KS utarbeider og foreslår
godtgjøring/godtgjøringsreglement for KS Bedrift.
 - f) Valg av:
 - Leder for Bedriftsstyret
 - Nestleder for Bedriftsstyret
 - Øvrige medlemmer og varamedlemmer til Bedriftsstyret
 - Valgkomité
- 6.6. Forslag fra medlemmene som ønskes behandlet på generalforsamlingen må være KS Bedrift i hende senest 1 måned før møtet. Dagsorden og saksdokumenter sendes medlemmene senest 14 dager før generalforsamlingen.
- 6.7. Hvert medlem har en stemme pluss ytterligere en stemme for hver kr. 50.000 innbetalt kontingent for året før generalforsamlingen avholdes. Ett medlem kan ikke ha mer enn 1/3 av det stemmetall som er representert. I tilfelle stemmelikhet er møtelederens stemme avgjørende.
- 6.8. Ekstraordinær generalforsamling:
Ekstraordinær generalforsamling kan avholdes når Bedriftsstyret finner det nødvendig, eller når det forlanges av minst 1/3 av medlemmene. Innkalling til ekstraordinær generalforsamling skal skje med minimum 14 dagers varsel. Dagsorden og saksdokumenter sendes medlemmene senest 7 dager før generalforsamlingen.
- 6.9. Forslag til endring av vedtektene for KS Bedrifts generalforsamling vedtas av generalforsamlingen med 2/3 flertall og fremmes for Hovedstyret i KS for behandling i Landsstyret. Forslag til vedtektsendringer som også gjelder KS vedtekter behandles på Landstinget (jf. § 17).

§ 7 Landsstyret

- 7.1. Landsstyret består av til sammen 53 medlemmer med varamedlemmer, hvorav ett velges direkte av Bedriftsstyret. Hovedstyret og fylkesstyrelederne er automatisk medlemmer av Landsstyret. Hovedstyrets varamedlemmer er samtidig tilsvarende varamedlemmer til Landsstyret. Fylkesstyrets nestleder eller et annet styremedlem velges som varamedlem for fylkesstyrelederen til Landsstyret. Hvis fylkesstyrelederen blir valgt som hovedstyremedlem, blir Fylkesstyrets nestleder medlem av Landsstyret. Hvis også Fylkestyrets nestleder blir valgt som Hovedstyremedlem, blir en annen representant valgt av og blant Fylkesstyrets medlemmer, som medlem av Landsstyret.
- 7.2. Landsstyret ledes av Hovedstyrets leder/nestleder.
- 7.3. For at Landsstyret skal være vedtaksført, må minst 35 medlemmer være til stede.
- 7.4. Landsstyret fastsetter mål for organisasjonen for perioden mellom Landsting og behandler KS' krav til Staten i forbindelse med konsultasjonene.
- 7.5. Landsstyret skal vedta årsberetning og regnskap. Hovedstyret har ikke stemmerett ved behandling av årsberetning og regnskap. Landsstyret velger forut for denne behandlingen en særskilt ordstyrer. Ved behandling av disse sakene er Landsstyret vedtaksført når minst 25 medlemmer er til stede (eksklusive Hovedstyret).
- 7.6. Landsstyret, med unntak av Hovedstyrets medlemmer, er generalforsamling for selskapet KS Holding AS.
- 7.7. Landsstyret kan inntil neste Landsting fastsette korrigert kontingentramme og korrigere kontingenten for alle medlemsgrupper dersom særskilte forhold skulle tilsi det, jf. § 16.
- 7.8. Landsstyret foretar eventuelle suppleringsvalg til landstingsvalgte tillitsverv i perioden mellom Landsting.
- 7.9. Landsstyret kan ta opp saker på eget initiativ og behandler for øvrig de saker som Hovedstyret legger fram.
- 7.10. Landsstyret velger et Organisasjonsutvalg med tre til fem medlemmer, jf. § 9. Organisasjonsutvalgets medlemmer kan ikke ha andre tillitsverv i KS. Landsstyret fastsetter retningslinjer for utvalgets arbeid.
- 7.11. Landsstyret velger revisor.
- 7.12. Landsstyret holder møte minst en gang pr. år og ellers når minst 17 medlemmer og/eller Hovedstyret finner det påkrevd.

§ 8 Hovedstyret

- 8.1. Hovedstyret består av 15 medlemmer med varamedlemmer, hvorav ett velges av Bedriftsstyret.
- 8.2. Rådmannsutvalgets leder er observatør med tale- og forslagsrett.
- 8.3. Hovedstyret er beslutningsdyktig når minst 11 medlemmer er til stede.
- 8.4. Hovedstyret leder KS' virksomhet og setter i verk Landstingets og Landsstyrets vedtak. Hovedstyret fastsetter budsjettet for den samlede virksomhet og forvalter KS' eiendeler.
- 8.5. Hovedstyret ivaretar eierinteressene i datterselskap og andre selskap hvor KS har eierandeler.
- 8.6. Hovedstyret velger et arbeidsutvalg.
- 8.7. Hovedstyret legger fram for Landsstyret årsberetning og regnskap i revidert stand.
- 8.8. Hovedstyret kan for enkelte områder eller spesielle saker, oppnevne utvalg og fastsette nærmere bestemmelser for deres virksomhet.
- 8.9. Hovedstyret godkjenner vedtekter for KS Bedrift,
- 8.10. Hovedstyret fastsetter vedtekter for Rådmannsutvalget (jf. § 11).
- 8.11. Hovedstyret kan gjøre vedtak om arbeidsstengning (lockout).
- 8.12. Hovedstyret tilsetter administrerende direktør (jf. § 15).
- 8.13. Hovedstyret tolker KS' vedtekter.

§ 9 Organisasjonsutvalget

- 9.1. Organisasjonsutvalget skal utarbeide og foreslå godtgjøringsreglement for KS, og behandle saker av kontrollerende karakter angående tillitsvalgte i KS.

§ 10 Bedriftsstyret

- 10.1. KS Bedrifts generalforsamling velger Bedriftsstyret. Bedriftsstyret skal arbeide for å fremme bedriftsmedlemmenes interessepolitiske og arbeidsgiverfaglige interesser og ivareta KS Bedrifts virksomhet og økonomi.

§ 11 Rådmannsutvalget

- 11.1. KS har et rådmannsutvalg som rådgivende organ sentralt og på fylkesnivå. Det sentrale utvalget velges av rådmannslandsmøtet.
- 11.2. Rådmannsutvalgets leder er observatør med tale- og forslagsrett i Hovedstyret. Nestleder er vararepresentant til Hovedstyret. Tilsvarende gjelder Landstinget, Landsstyret og på fylkesnivå.

§ 12 Fylkesmøtet

- 12.1. Fylkesmøtet er KS' øverste organ i fylket.
- 12.2. Det kan avholdes felles Fylkesmøter på tvers av fylkesgrensene.
- 12.3. Kommunen/fylkeskommunen bærer selv utgiftene ved sine representanters deltakelse i Fylkesmøtet.
- 12.4. Fylkesstyrets leder leder Fylkesmøtene.
- 12.5. Første Fylkesmøte etter valget hvert 4. år velger Fylkesstyre og landstingsdelegasjon.
- 12.6. Fylkesmøtet har ett obligatorisk møte i året. Møtet kan avholdes i forbindelse med arbeidet med å forankre konsultasjoner, tariffspørsmål, forpliktende avtaler og andre viktige/prinsipielle saker.
- 12.7. Fylkesmøtet gir retning for Fylkesstyrets arbeid og behandler årsmelding om Fylkesstyrets arbeid.
- 12.8. Fylkesmøtet avholder for øvrig møte når en tredel av kommunene/fylkeskommunene anmoder om det, eller når Fylkesstyret bestemmer det.
- 12.9. Hver kommune velger representanter med varamedlemmer til Fylkesmøtet på bakgrunn av folketallet pr. 1.1. det år valg til kommunestyret avholdes, etter følgende skala:
Inntil 5 000 innbyggere	– 1 representant
5 001 til 11 000 innbyggere	– 2 representanter
11 001 til 25 000 innbyggere	– 3 representanter
25 001 til 50 000 innbyggere	– 4 representanter
50 001 til 90 000 innbyggere	– 5 representanter
90 001 til 140 000 innbyggere	– 6 representanter
140 001 til 200 000 innbyggere	– 7 representanter
200 001 og flere innbyggere	– 8 representanter
- 12.10. Oslos representasjon er angitt i § 4.

- 12.11. Kommunens representanter velges blant de faste kommunestyrerepresentanter eller kommune-/byråder i kommunestyrets konstituerende møte (jf. § 3). Ordføreren bør være blant representantene.
- 12.12. Fylkeskommunens representanter til Fylkesmøtet består av fylkesordføreren og 12 fylkestingsmedlemmer eller fylkesråder (jf. § 3).
- 12.13. Fylkeskommuner med parlamentarisk styringssystem velger selv om fylkesordfører eller fylkesrådsleder møter.
- 12.14. Øvrig samhandling mellom KS' medlemmer på fylkesnivå skjer gjennom andre møter der medlemmene selv velger sin representasjon.

§ 13 Fylkesstyret

- 13.1. Fylkesstyret skal fremme KS' formål i tråd med prioriteringer fra Landstinget, Landsstyret og KS' Hovedstyre.
- 13.2. Det kan velges felles Fylkesstyre på tvers av fylkesgrensene. Øvre antall fylkesstyremedlemmer kan da økes til 10.
- 13.3. Fylkesstyret tilrettelegger og forestår den løpende politiske virksomheten på fylkesnivå.
- 13.4. Fylkesstyret skal bidra til medlemsforankring og uttalelser i viktige saker.
- 13.5. Fylkesstyret koordinerer samhandlingsarenaer lokalt.
- 13.6. Fylkesstyret framlegger årsmelding om sin aktivitet for Fylkesmøtet.
- 13.7. Fylkesstyret består av fra 6 til 8 medlemmer med varamedlemmer, hvorav én representant med varamedlem valgt av Bedriftsstyret.
- 13.8. Fylkesstyret og dets leder og nestleder velges på Fylkesmøtets første møte i perioden.
- 13.9. Fylkesstyrets medlemmer med varamedlemmer fra kommuner og fylkeskommuner velges blant landstingsdelegatene fra fylket og deres varadelegater.
- 13.10. Både kommuner og fylkeskommuner skal være representert i Fylkesstyret.
- 13.11. Lederen av det lokale Rådmannsutvalget er observatør i Fylkesstyret med tale- og forslagsrett.
- 13.12. Fylkesstyrets arbeid tilrettelegges av et sekretariat.

§ 14 Ugildhet

- 14.1. Medlemmer av KS' organer og tilsatte i KS' administrasjon fratrer ved forberedelsen og avgjørelsen av saker i samsvar med ugildhetsbestemmelsene i forvaltningsloven og kommuneloven.

§ 15 KS' administrasjon

- 15.1. Administrerende direktør forestår daglig ledelse av KS' virksomhet. Administrerende direktør rapporterer til Hovedstyret.

§ 16 Kontingent, m.v.

- 16.1. Landstinget fastsetter kontingentrammen for kommuner og fylkeskommuner for en fireårs periode.
- 16.2. Kontingenten for kommunene og fylkeskommunene fastsettes i forhold til antall innbyggere, med en grunnkontingent (for kommunene) og en kontingentramme som fastsettes av Landstinget, jf. § 5. Fordelingen av kontingenten mellom kommunene og fylkeskommunene fastsettes av Landstinget.
- 16.3. Statistisk Sentralbyrås siste offisielle oppgaver over folketallet legges til grunn for utregningen.
- 16.4. Generalforsamlingen for KS Bedrift fastsetter prinsipper for bedriftsmedlemmenes kontingent (jf. § 6). Årlige reguleringer foretas av Bedriftsstyret.
- 16.5. Landsstyret kan korrigere kontingentene, jf. § 7.
- 16.6. Medlem som melder seg ut, plikter å betale kontingent inntil de tariffavtaler som medlemmet er bundet av, løper ut.
- 16.7. Nettverk/medlemsgrupper med felles interesser kan kjøpe administrativ og faglig bistand fra KS sentralt og lokalt etter nærmere angitte retningslinjer for det enkelte nettverk/medlemsgruppe.

§ 17 Vedtektsendring

- 17.1. Endring av vedtektene kan bare vedtas av Landstinget og med minst 2/3 flertall. Forslag til vedtektsendring må være sendt Hovedstyret innen seks måneder før Landstinget skal holdes. Slike forslag skal Hovedstyret forelegge Fylkesstyrene til uttalelse.
- 17.2. Ved ekstraordinært Landsting kan seks måneders fristen fravikes.

§ 18 Oppløsning av KS

- 18.1. Forslag om oppløsning av KS må framsettes for Hovedstyret senest 6 måneder før Landstinget. Hovedstyret må senest 5 måneder før Landstinget sørge for at KS' medlemmer blir forelagt forslaget om oppløsning.
- 18.2. Beslutning om oppløsning av KS må fattes med minst $\frac{3}{4}$ flertall av landstingsdelegatene.
- 18.3. Ved oppløsning av KS skal organisasjonens aktiva bindes i minst 10 år for å kunne overføres til en/ flere ny(e) organisasjon(er) etter beslutning i det sist fungerende Hovedstyret. Hvis en/ flere ny(e) organisasjon(er) ikke er opprettet innen den tid, skal disponible midler anvendes på den måten som det sist fungerende Hovedstyret besluttet. Beslutning om dette treffes med $\frac{2}{3}$ flertall.

2. Vedtekter for Arbeidsgivervirksomheten

§ 1 Formål og medlemskap

Det vises til KS' vedtekter §§ 1 og 2.

§ 2 Tilslutning og fullmakt

Tilslutning og fullmaktsoverføring (jfr. vedtektens § 6) til KS' arbeidsgivervirksomhet skjer skriftlig og på fastsatt skjema.

§ 3 Rettigheter

De enkelte medlemmer har rett til rådgivning og bistand fra KS i forbindelse med:

- Inngåelse og revisjon av tariffavtaler og andre avtaler med de ansattes organisasjoner
- Tolking av avtaler, lover og bestemmelser
- Forebygging og løsning av rettstvister og interesselvister
- Utforming av lønns- og personalpolitikk og personaladministrative tiltak

Dyktiggjøring av folkevalgte oppnevnte i styrer og ansatte i lønns- og personalsaker

§ 4 Plikter

Medlemmene er bundet av gjeldende tariffavtaler og er forpliktet til:

- Å fastsette lønns- og arbeidsvilkår for ansatte i samsvar med disse
- Å slutte opp om den felles lønnspolitikken
- Å følge de retningslinjer som gis i en konfliktsituasjon

Ikke uten KS' samtykke inngå avtaler som strider mot bestemmelser i sentralt inngåtte avtaler.

§ 5 Avstemning

1. Hovedtariffavtale og Hovedavtale skal være gjenstand for uravstemning blant medlemmer som omfattes av avtalene.

Avtaleutkast om regulering av Hovedtariffavtalen etter 1. avtaleår vedtas av Hovedstyret.

Hovedstyret kan fatte vedtak om at delregulering av Hovedtariffavtalen etter 1. avtaleår skal være gjenstand for uravstemning, jf. 1. ledd.

2. Avtaleutkast til sentrale generelle særavtaler og sentrale forbundsvisse særavtaler, jf. Hovedavtalens § 1 – 3, vedtas av Hovedstyret.

Hovedstyret kan fatte vedtak om at slike avtaler skal være gjenstand for uravstemning tilsvarende som for Hovedtariffavtale og Hovedavtale etter pkt. 1, 1. ledd. Dersom minst 1/3 av Hovedstyrets medlemmer krever det, skal slik avtale være gjenstand for uravstemning.

3. Ved uravstemning anses en tariffavtale som vedtatt når 1/3 av de avgitte stemmer fra medlemmene, og som representerer minst halvparten av arbeidstakerne hos medlemmene som avgis stemmer, svarer JA til det anbefalte forhandlingsforslag. Antall arbeidstakere i fast stilling pr. 1. januar i avstemningsåret legges til grunn.

Alle medlemmer etter vedtektenes § 2 og som omfattes av avtalen, blir bundet av et uravstemningsresultat. Det samme gjelder Hovedstyrevedtak der Hovedstyret fatter vedtak om godkjenning av et forhandlingsforslag.

§ 6 Fullmakter

KS har fullmakt på vegne av medlemmene til å:

- Inngå og si opp tariffavtaler
- Forkorte oppsigelsesfrister i tariffavtalte forhold
- Iverksette arbeidsstengning (lockout) i henhold til Hovedstyrets vedtak, Arbeidstvistloven og Hovedavtalens bestemmelser
- Motta og godta, arbeidsoppsigelse (plassoppsigelse) i henhold til Arbeidstvistloven og Hovedavtalens bestemmelser
- Motta stevning og bringe rettstvister inn for Arbeidsretten eller ev. annen tvisteløsningsinstans
- Bringe interessetvister inn for Rikslønnsnemnd eller ev. annen tvisteløsningsinstans

§ 7 Opphør

Tilslutning til KS' arbeidsgivervirksomhet opphører ved:

1. Umelding av KS.
2. Hel eller delvis eksklusjon, jf. § 2 i KS' vedtekter.
Utmelding etter punkt 1 skjer i h.h.t. KS' vedtekter § 2.

§ 8 Vedtektsendringer

Disse vedtekter kan endres i samsvar med bestemmelsene i § 17 i KS' vedtekter.

Postadresse: Postboks 1378 Vika, 0114 Oslo
Besøksadresse: Haakon VII's gate 9, 0161 Oslo

Telefon: 24 13 26 00
Telefaks: 22 83 22 22
ks@ks.no
www.ks.no

OVERSIKT OVER KONSTITUERENDE FYLKESMØTER I KS HØSTEN 2015

<u>Fylke</u>	<u>Tid</u>	<u>Sted</u>
Finnmark	4.-5. november	Lakselv hotell, Lakselv
Troms	18.-19. november	Hurtigruta Tromsø-Svolvær t/r
Nordland	12. november	Radisson Blu, Bodø
Nord-Trøndelag	25.-26. november	Steinkjer Rådhus, Steinkjer
Sør-Trøndelag	4.-5. november	Røros Hotell, Røros
Møre og Romsdal	18. november	Alexandra hotell, Molde
Sogn og Fjordane	19. november	Quality hotell, Sogndal
Hordaland	16.-17. november	Quality hotel Edvard Grieg, Sandsli
Rogaland	11.-12. november	Hotell Maritim, Haugesund
Agder	5.-6. november	Tyholmen hotell, Arendal
Telemark	25.-26. november	Bø hotell, Bø
Vestfold	3.-4. desember	Quality hotell, Tønsberg
Buskerud	1.-2. desember	Storefjell Hotell, Golsfjellet
Oppland	10.-11. november	Strand Hotell, Gjøvik
Hedmark	17.-18. november	Scandic Elgstua, Elverum
Akershus	30. oktober	Leangkollen hotell, Asker
Østfold	11. november	Larkollen hotell, Rygge

<u>KS Kontakt i fylket</u>	<u>Telefon</u>	<u>Mailadresse</u>
Finnmark: Gunhild Ingilæ Haukenes	480 68 108	gunhild.haukenes@ks.no
Troms: Tom Mikalsen	928 29 465	tom.mikalsen@ks.no
Nordland: Elin Bye	916 81 672	elin.bye@ks.no
Nord-Trøndelag: Marit Moe	952 22 425	marit.moe@ks.no
Sør-Trøndelag: Ole Gunnar Kjøsnes	952 87 858	ole.gunnar.kjosnes@ks.no
Møre og Romsdal: Gunnar Bendixen	918 94 515	gunnar.bendixen@ks.no
Sogn og Fjordane: Jan Ryste	970 92 970	jan.ryste@ks.no
Hordaland: Astrid Toft	917 75 012	astrid.toft@ks.no
Rogaland: Helene Arholm	958 51 187	helene.arholm@ks.no
Agder: Jan Inge Tungesvik	907 77 734	jan.inge.tungesvik@ks.no
Telemark: Hanne Winberg	995 10 046	hanne.winberg@ks.no
Vestfold: Jan Erik Innvær	481 66 327	jan.erik.innvar@ks.no
Buskerud: Jan Erik Innvær	481 66 327	jan.erik.innvar@ks.no
Oppland: Trond Lesjø	908 95 405	trond.lesjo@ks.no
Hedmark: Trond Lesjø	908 95 405	trond.lesjo@ks.no
Akershus: Signe Pape	908 66 377	signe.pape@ks.no
Østfold: Signe Pape	908 66 377	signe.pape@ks.no

Valg av representanter til KS fylkesmøte

Kommune/fylkeskommune				
Ordfører:	Navn:	Parti:	Mobil:	E-post:
Varaordfører:	Navn:	Parti:	Mobil:	E-post:

Representanter for hvert parti/gruppering i nummerert rekkefølge:

[illegible]

Vararepresentanter for hvert parti/gruppering i nummerert rekkefølge:

[illegible]

Skjemaet er fylt ut av:
(med navn, funksjon og e-postadresse)

Utfylt skjema sendes til KS i din region/fylke så snart det er mulig.
Både brevet og de 3 vedleggene finner du også på www.ks.no.

Fra: Gunn Marit Helgesen[Gunn.Marit.Helgesen@ks.no]
Dato: 07.09.2015 12:35:06
Til:
Kopi: Tor Magne Fredriksen
Tittel: Valg til KS

Vedlagt følger brev med informasjon om valg til KS som skal foretas på konstituerende møter i kommunestyre og fylkesting.

Vi ber om at informasjonen videresendes til de i kommunen/fylkeskommunen som har ansvaret for å forberede valgene, og gjør spesielt oppmerksom på at det velges nok vararepresentanter.

Med vennlig hilsen
for Gunn Marit Helgesen

Gunn Nikolaisen

SAKSFRAMLEGG

<i>Saksnr</i>	<i>Utvalg</i>	<i>Møtedato</i>
64/15	Åfjord kommunestyre	15.10.2015

Saksbehandler: Per Ola Johansen

**VALG AV KOMITE FOR LIVSLØP OG KOMITE FOR
KOMMUNEUTVIKLING/LU-NEMND 2015 - 2019**

Sakens bakgrunn og innhold:

Kommunestyret har tidligere vedtatt omorganisering av komiteene med overgang fra 3 til 2 komiteer fra og med kommunevalgperioden 2015 – 2019.

Dette innebærer at komité for oppvekst og komité for helse er slått sammen til én komité for livsløp med 7 faste medlemmer som velges blant kommunestyrets faste medlemmer. Blant medlemmene i komité for livsløp velges også ett medlem til kontrollutvalget.

Komité for kommuneutvikling skal bestå av 7 faste medlemmer som velges blant kommunestyrets medlemmer. LU-nemnda vil bestå av samme medlemmer som komité for kommuneutvikling.

Valgnemndas innstilling:

Innstillinga legges fram på møtet med forslag til faste medlemmer og varamedlemmer i to nye komiteer og LU-nemnda 2015 - 2019.

Komite for livsløp: (folk)

Leder Gunnar Singsaas - Frp

Nestleder Sten Morten Aaknes - Ap

Faten Farhan - Ap

Reidun Susanne Dypaunet Momyr - Ap

Else Britt Humstad - H

Hilde Blix - Sp

Geir Berdahl - Sp

Varamedlemmer:

Fellesliste H/Frp –

Anne Rånes Lian H

Vidar Sydskjør Frp

Kim Odd Bugten Frp

Fellesliste Sp/KrF/V –

Nina Edvardsen KrF

Gøril Nittermark Husdal Sp

Else Koren Nesheim V

Stein Arne Vold Sp

AP

Eva Berdal Nygård

Karl M Sydskjør

Arne Nervik

Komite for kommuneutvikling og LU-nemnd:

Leder Walter Solberg –Ap

Nestleder Ingrid G Hårstad - V

Lise Sørheim - Ap

Brit Hoås - KrF

Lars Arne Lien - H

Roy Jonny Larsen - Sp

Wenke Osen Børmark Ap

Varamedlemmer:

Fellesliste H/Frp –

Tore Christer Løkke H

Ingrid Mørreaunet Frp

Tommy Nilsen H

Fellesliste Sp/Krf/V –

Frank-Arne Andreassen Sp

Gunnar Petterson V

Berit Gundersen Sp

Arne Amundal KrF

AP

Hartly Thun

Roar Morten Morkemo

Erlend Aune

SAKSFRAMLEGG

<i>Saksnr</i>	<i>Utvalg</i>	<i>Møtedato</i>
65/15	Åfjord kommunestyre	15.10.2015

Saksbehandler: Solgunn Barsleth

**OPPNEVNING AV REPRESENTANTER TIL RÅDET OG STYRET I FOSEN
REGIONRÅD**

Sakens bakgrunn og innhold:

Ifølge vedtektene for Fosen regionråd skal rådet bestå av medlemskommunenes ordførere og en tilleggsrepresentant samt to personlige varamedlemmer fra hver kommune.

Styret skal bestå av medlemskommunenes ordfører med varaordfører som personlig varamedlem.

Valgnemndas innstilling:

Ordfører velges som fast medlem i rådet for Fosen regionråd med varaordfører som varamedlem. I tillegg velges Håkan Berdahl som fast medlem med Gunnar Singaas som varamedlem til rådet.

Til styret i Fosen regionråd velges ordfører med varaordfører som varamedlem.

SAKSFRAMLEGG

<i>Saksnr</i>	<i>Utvalg</i>	<i>Møtedato</i>
66/15	Åfjord kommunestyre	15.10.2015

Saksbehandler: Solgunn Barsleth

VALG AV REPRESENTANTER TIL UNGDOMSRÅDET**Sakens bakgrunn og innhold:**

Ungdomsrådet i Åfjord kommune består av 11 medlemmer. Medlemmene må være mellom 13 og 23 år i det året de blir valgt.

Åfjord Ungdomsråd skal bestå av:

- 2 representanter fra Åset skole
- 2 representanter fra Stokksund Oppvekstsenter
- 2 representanter fra Åfjord Videregående skole
- 1 fritt valgt medlem fra hvert elevråd på skolene

2 politisk valgte fra kommunestyrets medlemmer velges for valgperioden.

Valgnemndas innstilling:

2 politisk valgte fra kommunestyrets medlemmer:

Halvor Bueng Frp

Anne Lise Haugdahl Humstad Ap

Varamedlemmer:

Hilde Blix Sp

Else Britt Humstad H

